Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 97 (347) ◆ Середа, 27 травня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

ВІЗИТ ДО ЕСТОНІЇ

Вчора Президент України Л. М. Кравчук перебував з одноденним офіційним візитом в Естонії.

Підписано договір про дружбу та співробітництво між Україною і Естонською республікою. В ході візиту укладено також торгово-економічну угоду.

Виступаючи на прийомі, влаштованому керівниками Естонії на честь українського Президента, Леонід Макарович підкреслив, що відносини двох незалежних держав отримують якісно новий рівень, що попереду чекає спільна робота на благо наших народів.

Візит Президента України засвідчив продовження вікових традицій дружніх зв'язків двох народів, їхню взаємоповагу. Підкреслено, що уряди обох держав дбатимуть, щоб взаємно добре почувалися естонці в Україні і українці в Естонії, щоб забезпечувалися права людини, як в усьому цивілізованому світі.

Репортаж про цей візит буде надруковано в наступному випуску газети.

У ПРИКОРДОННОМУ з Білоруссю селі Скиток Ріпкинського району Чернігівської області розпочалася акція хрестин державності України. Канадці українського походження Степан Горлач та Петро Скиба з ініціативи організації «Актив волі» планують пройти від білоруського кордону до Ялти, а потім — від польського кордону через Харків до першої російської митниці. Через кожні 15 кілометрів походу вони ставлять хрести.

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ рух Криму опротестував постанову кримського парламенту, прийняту на його сесії 21 травня. В заяві, з якою виконком РДК звернувся до прокуратури республіки, міститься вимога порушити кримінальну справу проти Верховної Ради за фактом порушення закону про референдуми, що діє на території півострова.

ФОЛЬКЛОРНИМ святом у селі Сковородинівка Золочівського району почалися торжества, присвячені 270-річчю з дня народження видатного українського філософа, поета і просвітителя Г. С. Сковороди.

Нескорений дух нації

Відкриття виставки хорватського художника Івана Лацковіча Кроати відбулося в Державному музеї образотворчого мистецтва у Києві. Експозиція творів відомого митця присвячена річниці незалежності Республіки Хорватія. На презентації був присутній Голова Верховної Ради України Іван Плющ.

Ще Нестор Літописець свідчив, що українці і хорвати — єдинокровні брати. Тож у важкий час, коли хорватський народ виборював незалежність, Україна підтримала її морально і політично. Нині, коли наші держави вийшли на шлях свободи, постало завдання розвитку двосторонніх зв'язків. При цьому приємно зазначити, що наші взаємини розвиваються й на терені науки та культури.

Під час відкриття виставки з словами вдячності українському народу звернувся Повноважний Представник Республіки Хорватія у Києві Івіца Трнокоп. Він сказав: «Україна була першою державою, яка визнала нашу незалежність і це навіки стало свідченням українсько-хорватської дружби».

У своєму виступі глава українського парламенту Іван Плющ наголосив, що Україна та Хорватія будуть розвивати відносини і разом відстоювати принципи міжнародної співпраці. За його словами, ця виставка стане ще одним свідченням нескореності духу хорватського народу і його прагнення до волі.

Тарас ПЕТРІВ, спеціальний кореспондент «Голосу України».
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЗУСТРІЧІ В ЛІСАБОНІ

У португальській столиці Лісабоні завершила свою роботу міжнародна конференція по наданню економічної допомоги країнам колишнього СРСР. В її роботі взяли участь представники основних країн-донорів світових, європейських фінансових організацій, ООН та її спеціалізованих установ. Глава делегації України, міністр закордонних справ Анатолій Зленко виклав основні підходи щодо розвитку міжнародного економічного співробітництва і організації технічної допомоги Україні.

В Лісабоні відбулась зустріч А. Зленка з міністром закордонних справ Ізраїлю. Міністри обмінялись думками з питань розширення відносин між двома країнами, визначили можливі галузі співробітництва.

В цьому ж контексті велись переговори з міністрами закордонних справ Австралії, Єгипту, Бельгії, Фінляндії, Канади, Великобританії, Нідерландів.

У ЗОНІ ОСОБЛИВОГО РЕЖИМУ

Як повідомив прес-центр Національної гвардії України, кілька військових частин Національної гвардії України прибули в 50-кілометрову зону особливого режиму в районі державного кордону з Республікою Молдова для продовження виконання завдань відповідно до Указу Президента України від 17 березня нинішнього року. Маневрові групи полків Національної гвардії разом з прикордонниками охороняють недоторканість державного кордону України, захищають безпеку її громадян.

Командуючий Національною гвардією генерал-майор гвардії Володимир Кухарець наказав підлеглим частинам контролювати в зоні особливого режиму у взаємодії з прикордонними військами та органами внутрішніх справ дотримання громадянами і посадовими особами встановлених правил зазначеного режиму та припиняти правопорушення. Відповідно до Положення про обов'язки і права особового складу Національної гвардії України будуть вживатися заходи щодо затримання порушників, які наважаться зі зброєю перетнути кордон України в межах зони особливого режиму.

НАСЛІДКИ СТИХІЇ

За попередніми даними, що надходять до органів внутрішніх справ України, матеріальні збитки від руйнівного вітру складають понад 500 мільйонів карбованців, зокрема в Донецькій області —112, Луганській — 142, Дніпропетровській — 125, Харківській — 116, Кіровоградській — 1,6 мільйона карбованців. За відомостями на вчорашній ранок, від стихії загинули п'ять і травмовано близько сорока чоловік.

У місцях, що постраждали, тривають ремонтно-відновлювальні роботи.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про свято День прикордонника

Враховуючи заслуги Прикордонних військ у справі охорони і захисту державного кордону незалежної України, **постановляю:**

Встановити свято День прикордонника, яке відзначати щорічно 4 листопада — у день прийняття Верховною Радою України в 1991 році Закону «Про Прикордонні війська України».

У День прикордонника у містах Києві, Сімферополі, Севастополі та обласних центрах проводити урочисті заходи.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
25 травня 1992 року

ДБАЮЧИ ПРО НОВІ КОНТАКТИ

26 травня перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Васильович Дурдинець прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Французької Республіки в Україні Юга Перне на його прохання.

Це перша їх офіційна зустріч і, як висловився Василь Васильович Дурдинець, «нам є що сказати один одному».

Гостя цікавили проблеми зміцнення існуючих і встановлення нових контактів між Францією і незалежною Україною, внутрішня і зовнішньополітична лінія парламенту України. Посол Франції з розумінням сприйняв інформацію про виважену позицію України на переговорах з Росією з кримського питання. Перший заступник Голови Верховної Ради України виклав концепцію входження незалежної України у європейську цивілізацію і принципи, на яких Україна готова співробітничати з будь-якою країною Європи і світу. Головним з них є рівноправне партнерство.

Бесіда пройшла у дусі повного взаєморозуміння, зацікавленості у тому, щоб міцніло і розширювалося українсько-французьке співробітництво в економічній, політичній і духовний сферах.

Прес-центр Верховної Ради України

Актуально

Чи оголосять воєнний стан?

З кожним днем все більше зростає напруженість у Молдові. На засіданні молдовського парламенту виступив Президент Снєгур. Він заявив, що депутатам треба прийняти рішення: або припинити військові дії в Придністров'ї, або оголосити Молдову в стані війни з Росією. Міністр оборони республіки Косташ закликав парламентаріїв оголосити в Молдові воєнний стан і покласти край агресії сепаратистів. Тим часом у Придністров'ї знову відбувалися перестрілки. П'ятеро молдовських поліцейських загинуло і вісім поранено. Вбито трьох придністровських гвардійців. З мінометів було обстріляно плотину Дубоссарської ГЕС.

Вийшли з політичної ізоляції

Переговори між главою Державної ради Грузії Шеварднадзе і держсекретарем США Бейкером відбулися вчора у Тбілісі. Під час зустрічі сторони обговорили питання надання американської допомоги Грузії. Бейкер заявив, що «Сполучені Штати підтримають республіку на шляху до демократії». За його словами, Грузія переживає нині дуже складний етап становлення. Він високо оцінив курс грузинського уряду на ринкові реформи. Міністр закордонних справ Грузії Чіквадзе заявив, що «після візиту Бейкера, республіка вийшла з політичної ізоляції».

Було ваше — стало наше...

Уряд Естонії зробив заяву, в якій підкреслюється, що згідно з рішенням Верховної Ради республіки, всі об'єкти розташовані на естонській території, які перебувають у розпорядженні армії колишнього СРСР, є власністю держави. Усі акти купівлі-продажу пов'язані з цими об'єктами будуть вважатися недійсними.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ВІКНО В ЄВРОПУ

Президент України Л. Кравчук побував на будівництві нового телевізійного комплексу в Києві, а також оглянув спорудження прибудови до середньої школи № 70.

Інтерес до розбудови українського телебачення Леонід Макарович окреслив одразу, як тільки переступив поріг цього масштабного палацу. «Ми,— сказав він,— європейська держава і повинні інтегруватися в Європу і економічно, і політично. А без телебачення входити у світовий інформаційний простір неможливо».

Оглядаючи майбутні студійні зали, приміщення, де монтуватиметься технічне обладнання, Президент кілька разів підкреслював, що наше телебачення і творчо, і технічно повинно відповідати міжнародним стандартам, сприяти усвідомленню кожною людиною необхідності мати свою державність, інститути своєї влади.

— Ми не проти того, — зауважив він, — щоб люди дивилися «Вести», передачі з Останкіно, бо ми — багатонаціональна сім'я. Але ми повинні виходити в ефір з своїми передачами, щоб не було ніякого викривлення правди.

Президент Телерадіокомпанії М. Охмакевич, спеціалісти, будівельники детально розповіли високому гостю, як іде будівництво, що треба, аби комплекс почав діяти найближчим часом.

— А на яких мовах вестимуться передачі? — запитав Л. Кравчук. — Думаю, що вже зараз треба вести їх українською і російською мовами. У нас є регіони, де люди боляче сприймають відсутність інформації російською мовою і тому одержують її з Останкіно. І не можна допустити, щоб українська програма була розрахована тільки для українців, а російська, скажімо, тільки для росіян. Нам необхідно надати можливість, щоб представники всіх національностей могли в Україні побачити і свою культуру, і свої корені. Це дуже важливо, щоб телепередачі — і російськомовні, і українські були багатонаціональними, відображали в своєму змісті всі процеси, що відбуваються в нашому багатонаціональному українському суспільстві. Треба зробити так, щоб, скажімо, російський телеглядач з Криму бачив панораму всієї України як через російську, так і через українську мови. А там підуть передачі і польською, і угорською, і німецькою, й іншими мовами.

І ще одну важливу тезу висловив Л. Кравчук під час відвідання обох будівельних об'єктів. Коли заступник представника Президента в Києві І. Данькевич порушив проблему утримання в цей складний час спеціалістів-будівельників, по-новому подивитися на розбудову Києва, Леонід Макарович енергійно підтримав цю тему.

— Нам треба звикати, — сказав Президент, — що Київ — столиця європейської держави. Така ж, як Лондон, як Париж. Це вже зовсім інші параметри, ніж були досі. Отож повинні бути зовсім іншими і мислення, і культура, і все, що стосується забудови Києва. Ми йтимемо на розширення контактів з іноземними будівельними фірмами, разом з своїми спеціалістами залучатимемо до цієї справи кращих фахівців світового містобудування. І нічого не шкодуватимемо для розвитку столиці нової європейської держави.

А відносно скарги будівельників, що останнім часом їм перестали виділяти 10 відсотків житла, що споруджується їхніми руками, Леонід Макарович висловився чітко і ясно: ніхто не відміняв закон про ці 10 відсотків житла, і його треба виконувати.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.
Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

ФІЛОСОФІЯ У НАС ОДНА

Офіційний візит Прем'єр-міністра ЧСФР М. Чалфи до Києва завершився. Як ми вже писали, він був настільки насичений, що журналістам було важко встигнути за чесько-словацькою делегацією, щоб висвітити результати багатьох переговорів, що відбулися в столиці України. Тому підбити підсумки візиту стало можливим лише на прес-конференції М. Чалфи в Посольстві ЧСФР. Отже, коротко про неї.

Передовсім керівник чесько-словацького уряду відзначив, що на зустрічі з Президентом України було обговорено найважливіші аспекти обопільних відносин. Л. Кравчукові було передано листа від Президента ЧСФР В. Гавела, в якому він висловлює зацікавленість у розвитку українсько - чесько - словацьких зв'язків і запрошує Президента України відвідати Чехо-Словаччину.

На переговорах з Головою Верховної Ради України І. Плющем серед інших обговорювалося питання про можливе приєднання Української держави до так званого Вишеградського трикутника. М. Чалфа сказав, що не бачить перешкод для плідного співробітництва України з цим об'єднанням. Відповідаючи на запитання кореспондента «Голосу України», пан Чалфа сказав, що сьогодні, перед парламентськими виборами в ЧСФР, рано говорити про широке співробітництво між двома парламентами, але досягнуто домовленості про необхідність розширення відповідних зв'язків, зокрема, між постійними комісіями двох законодавчих органів.

У бесідах у Кабінеті міністрів України сторони торкнулись проблем взаємних боргів, механізму торгових зв'язків, транспортного сполучення між двома країнами, будівництва гірничозбагачувального комбінату в Кривому Розі, переселення українських громадян чесько-словацького походження, передовсім тих, хто проживав у Чорнобильській зоні, до ЧСФР. Створено двосторонні робочі групи для розв'язання цих питань.

Загалом, сказав М. Чалфа, ми задоволені атмосферою і результатами візиту. Бо в кожному випадку сторони виходили з однієї філософської концепції розвитку.

Олексій ЄВСІКОВ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про поширення дії Указу Президента України «Про компенсацію населенню України втрат від знецінення заощаджень у зв'язку з лібералізацією цін» на грошові заощадження громадян за договорами довгострокового страхування

З метою компенсації втрат грошових заощаджень громадян за договорами довгострокового страхування з установами державного страхування України у зв'язку з лібералізацією цін **постановляю:**

Поширити дію Указу Президента України від 6 березня 1992 року «Про компенсацію населенню України втрат від знецінення заощаджень у зв'язку з лібералізацією цін» на грошові заощадження громадян за договорами довгострокового страхування з установами Укрдержстраху.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
25 травня 1992 року

ПОВІДОМЛЕННЯ

Міністерства статистики України

Індекс споживчих цін фіксованого набору товарів та послуг, що входять до складу мінімального споживчого бюджету, за квітень 1992 року по відношенню до рівня цін січня 1992 року склав 139,0 процента.

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Міністерства праці України до застосування індексу споживчих цін за квітень 1992 року

Враховуючи, що з 1 травня провадиться збільшення посадових окладів, тарифних ставок і пенсій в зв'язку з введенням нових мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії, індексація грошових доходів населення на величину індексу цін за квітень не провадиться (п. 22 Положення про індексацію грошових доходів населення № 03-1065 від 26.03.92 р.), за винятком підприємств, які досягли встановленого мінімуму заробітної плати і не перераховують посадові оклади та тарифні ставки.

У постійних комісіях

З АЛЬБЕРТИ В УКРАЇНУ

25 травня цього року голова Комісії Верховної Ради України з питань здоров'я людини П. І. Віцяк прийняв і мав бесіду з представником Альбертійського відділу Конгресу українців Канади та Осередку опіки імені св. арх. Михаїла в Едмонтоні паном Гринівим Миколою Йосиповичем.

В ході бесіди п. Гринів повідомив, що благодійна допомога Україні під назвою «На здоров'я!» запропонована Конгресом українців Канади, Провінційною Радою Альберти та Осередком опіки імені св. арх. Михаїла в Едмонтоні.

Дев'ять українських адресатів: Київ (три адреси), Івано-Франківськ, Чернівці, Тернопіль, Черкаси, Вінниця, Львів отримали ліки, медичну допомогу, інструменти, продукти харчування, убрання, книжки — загальною вартістю більше 2 мільйонів доларів, які доставлені найбільшим у світі літаком «Мрія».

«Сподіваємось, що ці дарунки, які надійшли з різних джерел: від приватних осіб, організацій та урядів будуть вам корисні та до вподоби», — зауважив п. Гринів.

Це є тільки першим кроком, який, на думку організаторів цієї благодійної акції, обов'язково буде продовжений у майбутньому.

Можна сподіватися, що результатом цієї вкрай потрібної роботи буде зміцнення не тільки здоров'я людей, а й стосунків з нашими братами і сестрами по той бік океану.

Марина ФІЛІППЕНКО, консультант сектора гласності та інформації Комісії Верховної Ради України з питань гласності та засобів масової інформації.

ЕКСПЕРТ — КЛЮЧОВА ФІГУРА АПАРАТУ

ПОСТАНОВОЮ УРЯДУ ЗАТВЕРДЖЕНО НОВУ СТРУКТУРУ АПАРАТУ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ. НАШ КОРЕСПОНДЕНТ ПОПРОСИВ ПРОКОМЕНТУВАТИ ЦЕ РІШЕННЯ МІНІСТРА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ В. Ю. ПЕХОТУ.

— Володимире Юлійовичу! Структура урядового апарату зазнала значних змін. Чим вони зумовлені?

— Це, передусім, наслідок перетворень у системі центральних органів виконавчої влади в Україні, докорінної зміни функцій уряду в період формування ринкових відносин. Кілька днів тому Кабінет міністрів затвердив ряд положень про міністерства, створені відповідно до лютневого Указу Президента. У жодному з них ви не знайдете таких типових для недавніх ще часів завдань, як директивне керівництво роботою підприємств, розподіл продукції. Натомість нинішні міністерства покликані, використовуючи економічні методи і принципи розмежування функцій державного управління (що покладається на них) та безпосереднього господарювання (що здійснюється самими підприємствами та їх об'єднаннями), проводити в життя державну політику у відповідних сферах, забезпечувати на своїх ділянках економічну незалежність України.

Більшу самостійність одержали керівники міністерств. Немає тепер над ними державних міністрів, інститут яких скасовано, чи, як це було ще раніше, заступників голови уряду — кураторів певних галузей, чим рішенням можна було прикритися в складній ситуації. Це, звичайно, накладає нині на міністрів більшу відповідальність за доручену справу.

Сказане про міністерства характерне і для Кабінету міністрів. Тільки масштаби його діяльності поширюються, ясна річ, на всі галузі народного господарства. Не втручаючись в оперативну діяльність суб'єктів господарювання, уряд має створити найсприятливіші умови для розгортання підприємництва, збільшення обсягів виробництва продукції, а відтак — нарощування національного багатства, зростання рівня життя народу.

Відповідно до цих завдань, шляхів їх досягнення і сформовано нову структуру урядового апарату.

— Які ж найпринциповіші, на вашу думку, зміни сталися в ньому?

— Якщо раніше основною структурною одиницею апарату були відділи, то нині їх кількість зменшено з 17 до шести. Зроблено це за рахунок ліквідації галузевих відділів. Залишилися тільки функціональні: юридичний; економічний, взаємодії з Комісіями Верховної Ради України та місцевими органами виконавчої влади; національної безпеки, оборони, правопорядку та надзвичайних ситуацій; по роботі з кадрами держапарату; загальний.

Водночас створено дев'ять підрозділів якісно нового типу. Це групи експертів з різних питань народного господарства і соціальної сфери. Їх працівники — державні експерти, експерти, спеціалісти — по-перше, вивчатимуть питання, які будуть надходити від міністерств і відомств, державних адміністрацій і подаватимуть висновок керівництву уряду для прийняття рішення. В основі такого висновку лежатимуть відповідність діючим правовим нормам і економічна доцільність. По-друге, вони мають здійснювати контроль за тим, щоб у повному обсязі виконувалися прийняті Верховною Радою закони, відпрацьовувати механізм їх дії, готувати урядові нормативні акти.

— Якщо взяти, наприклад, колишній відділ з питань агропромислового комплексу і продовольства і нинішню групу експертів з цих питань — чим відрізнятиметься їх зміст роботи?

— Робота відділу більше спрямовувалася на вирішення виробничих питань. Відповідним був розподіл функцій — переважали «вузькі» спеціалісти. Візьміть урядові рішення дво- чи трирічної давності. Ними доводилося майже до найнижчої ланки, скільки, яких культур і в які строки треба посіяти, скільки одержати телят, поросят, іншої продукції. Як правило, ці побажання так і залишалися на папері.

Тепер ми повинні працювати зовсім по-іншому. Перед експертами стоїть завдання проаналізувати нинішній стан агропромислового комплексу чи окремої його галузі, підготувати пропозиції щодо стратегії подальшого їх розвитку, стимулів, які зацікавили б селянина розширити виробництво продовольства. Підходи, як бачите, абсолютно різні.

— Але ж люди в апараті залишаються ті ж самі. Чи зуміють перебороти старі звички, перебудувати стиль роботи?

— Не сказав би, що у нас так багато працівників, вихованих командно-адміністративною системою. В останні роки і навіть місяці апарат поповнився багатьма молодими мислячими фахівцями, аналітиками. Якщо раніше при доборі кадрів перевагу віддавали виробничникам, то тепер — працівникам наукових установ, з ученими ступенями. Такого ж курсу будемо дотримувати і в майбутньому. Особливо потрібні апаратові сьогодні економісти, фінансисти, правознавці.

— Не було в старій структурі апарату і такого виду підрозділів, як служби віцепрем'єрів...

— Справді, такі одиниці створено вперше. Справа в тому, що останнім часом через численні труднощі в економіці різко зросла кількісно пошта Кабінету міністрів. Традиційна технологія роботи над нею в апараті не спрацьовує, розгляд багатьох листів затримується. Саме служби віце-прем'єр-міністрів і мають прискорити рух документів, забезпечити оперативну підготовку урядових доручень до них. Вони включають і кількох експертів з тих питань, які покладено на відповідного віце-прем'єра, — людей, які працюватимуть безпосередньо під їх керівництвом над розв'язанням окремих актуальних проблем.

— Одна з вимог до управлінського апарату — оптимальна чисельність, мінімальні витрати на його утримання. Це особливо актуально нині для нашої держави, яка переживає не найкращі часи. Чи було це враховано при реорганізації урядового апарату?

— Ми завжди прагнули якомога ощадливіше використовувати державні кошти. Мали це на думці і працюючи над новою структурою апарату. Зокрема, за рахунок перегляду функцій його підрозділів, усунення дублюючих ланок, інших заходів вдалося зменшити штат на 35 одиниць. При невеликій чисельності апарату цифра досить помітна.

У перспективі з впровадженням сучасних засобів оргтехніки — над цим ми зараз працюємо — кількість працівників зменшиться.

ДОВЕДЕТЬСЯ ЖЕРТВУВАТИ

«Мы живем, под собой не чуя страны» — ці рядки О. Мандельштама дуже точно характеризують стан суспільства, відображають рівень тривоги всіх і кожного.

Те суспільство, яке є, звикло жити, ненавидячи державу й водночас, особливо, по-совковськи, — любити її. А страх перед державою став не тільки релігією, а й основною константою. суспільного менталітету. Не позаздриш тим, хто змушений будувати нову державність у таких умовах. І аж ніяк не позаздриш тим, хто намагається прищепити їй пагони демократизму. Іншого суспільства в нас немає...

Уже сьогодні очевидно, що ідеальний варіант побудови державності — і не тільки в Україні — не проходить. Доведеться жертвувати багато і багато чим, а цю прірву долати двома стрибками: спочатку будувати державу — яка вийде, а потім перебудовувати — як треба. Питання питань — чим жертвувати і де та межа, за якою жертви втрачають сенс. Вже зрозуміло, що між колонією УРСР і незалежною демократичною державою Україна буде перехідний етап — перехідної державності. Оптимальний варіант — якщо головною ідеєю цієї перехідної державності стане ідея просвітницького авторитаризму. Під час реалізації цієї ідеї більш чи менш усе ясно з об'єктом впливу, однак під сумнівом — система координат, у яких має відбуватися дія.

Мабуть, у багатьох давно вже викликає здивування те тривале політичне маневрування, яким займається верховна українська влада всередині держави. Тим часом логіка ситуації пропонує однозначне ставлення до всіх тих формальних організацій, які претендують на ролі політичних партій, об'єднань тощо, — як до таких що неіснують.

По суті, тепер єдина сила в державі — корпоративні клани. І не випадково ключова опозиційна фігура — О. Мороз — є спікером найпотужнішого з них. Влада, яка прагне бути ефективною, повинна балансувати між корпоративними кланами, враховувати — дуже серйозно — їхні інтереси й водночас робити все можливе для їх послаблення та поступового реформування структури суспільства, наближення його до громадянського. Саме тому найгнучкіша із сучасних політичних партій — ПДВУ — шляхом різноманітних рокировок, альянсів та спілок намагається прилаштуватися до якогось корпоративного клану. Саме відсутність такої прив'язки пояснює стан «гроггі», в якому перебувають РУХ, УРП, ДемПУ, УХДП та інші, саме станом повної ідентифікації з середнім та нижнім прошарками клану колишньої партноменклатури пояснюється сила Соцпартії.

Другий фантом, що становить небезпеку для просвітницького авторитаризму, — небезпека правового хаосу. Ефективна влада повинна виходити з того, що нормативна база, яка існувала до перехідного періоду, — не існує, що не стоїть питання про спадкоємність, і, зрештою, похаплива законотворчість у перехідний період — значно гірше, ніж коли її немає. Пікантність ситуації полягає в тому, що успішна робота Верховної Ради нині є головною гарантією посилення правового хаосу в державі і — як наслідок — зростання правового нігілізму в суспільстві. Більше того, влада, яка бажає бути ефективною, повинна вважати неіснуючою вже нормативну базу перехідного періоду і діяти, виходячи тільки з абсолютного розуміння економічної раціональності тієї чи іншої дії.

Влада, яка прагне побудувати державу, в сучасній ситуації повинна однозначно відмовитися від соціального наповнення своїх дій. Бо в типово совковому суспільстві націленість влади на соціальний захист всього суспільства неминуче виливається винятково у вирощування, плекання та розростання соціального паразитизму. Уряд Фокіна допустив лише один тотальний прорахунок: не виявив достатньої мужності в протистоянні агресивному люмпен-паразитизмові, що створило небезпечний прецедент. Ця поразка уряду до кінця спотворила й суспільну систему координат. абсурдне не тільки те, що шахтар одержує чи не найвищу зарплату в державі; суспільство, в якому вчитель, медик отримують у 8—10 разів менше, ніж шахтар, не має і не може мати майбутнього.

Потрібно визначити, але визначити точно, рівень граничної межі витривалості суспільства і до цієї межі забути про соціальний захист, оперуючи винятково макроекономічними і макрополітичними факторами, керуючись тільки економічною доцільністю. До речі, саме так діє уряд Росії.

Водночас у наших умовах надзвичайно важливо не допустити тієї помилки, якої припустилася Росія у визначенні ідеології економічної політики. Все-таки головне, що відрізняє суспільство совкове від суспільства нормального, — це не повноцінна фінансова система, не пріоритет монетаризму, а власність і характер взаємовідносин різних форм власності. Надзвичайно небезпечне те, що дедалі більшою мірою нашим правлячим істеблішментом оволодіває ринковий романтизм. Сумно, коли вагомі політичні фігури, депутати Верховної Ради, які мають репутацію відомих економістів, цілком серйозно заявляють, що через два роки визначальним у сільському господарстві України буде фермерство, що курс купона до карбованця можна встановити 1:10, що вугільні шахти Донбасу становлять інтерес для західних інвесторів, що приватизація — це коли відібрати й поділити порівну.

Аксіома сучасності: будь-яка реформа в економіці, яка загрожує інтересам основних корпоративних груп, не має шансів на реалізацію. Якщо в нас і буде приватизація, то номенклатурна, — жодної іншої не буде.

Крім того, номенклатура, яка одержала власність, — уже не номенклатура. І тут ми підходимо ще до однієї осі, яка визначає правила гри в новій системі координат.

Очевидно, що сучасний номенклатурний істеблішмент не більш дієздатний, ніж його попередник. Росія перебуває у вигіднішому становищі — там старій комуністичній номенклатурі протиставлена нова — демократична, створена потрібна різниця потенціалів, на якій відбувається модернізація правлячого істеблішменту. В Україні демократична номенклатура так і не утворилася. Точніше утворилася, але, на відміну від Росії, не зуміла довести і показати свої переваги перед комуністичною ні в компетентності, ні за рівнем мислення теоретично-концептуального, ні у вищій організованості. Вкраплення нової номенклатури, намагання схрестити два клани досі ні результатів, ні нової якості не дають — в сумі все одно виходить посткомуністична номенклатура. Часу на те, щоб очікувати створення такої поліцентричної структури, яка змусить номенклатуру модернізуватися, — вже немає.

Тому найдоцільніший вихід з такої ситуації — це поєднання двох дій. З одного боку, треба зробити жорсткішим режим функціонування номенклатури з різким обмеженням можливостей її самодіяльності, що й відбувається із введенням інституту представників. З другого боку, відбувається ізоляція найвагоміших фігур номенклатури шляхом роздавання синекур — на зразок Держдуми і відпрацювання китайської моделі нейтралізації середньої та низової номенклатури через надання їй переваг у здійсненні приватизації та аграрної реформи.

Криза, яка охопила країну, має всі риси кризи передусім системної і структурної. Вихід із неї залежить від того, наскільки осмисленою і зрозумілою буде ідеологія дій у новій ситуації, наскільки жорсткими й послідовними будуть дії щодо реалізації ідеї просвітницького авторитаризму. Наша криза мало схожа на американську 30-х років. Спільне є одне: Президент Рузвельт визначив свою роль таким чином: «Якщо я буду поганим Президентом, то я буду останнім Президентом». Ці самі слова, тільки з багаторазовим підсиленням, стосуються і Президента України.

Петро ЛЕЛИК.
Олександр МОЙСЕНЕЦЬ.
Львів.

Офіційно

СИЛА НЕ ТІЛЬКИ У ЗНАННЯХ

23 травня в актовому залі КПІ відбувся установчий з'їзд Спілки викладачів вищої школи та науковців України, 255 делегатів з 18 областей України і міста Києва затвердили статут спілки, ухвалили декларацію про цілі та принципи діяльності неурядової позапартійної професійно-творчої організації, обрали правління. Співголовами спілки обрано геолога, професора М. Дробнохода, політолога, доцента В. Полохала (обидва — Київський університет) та професора В. Кузменка (Інститут проблем матеріалознавства Академії наук України). Пріоритетними у майбутній роботі делегати визнали захист прав викладачів і науковців, їх професійної честі та гідності, реформування вищої освіти і науки в незалежній Україні. У політичному плані спілка буде займати центристські позиції, сповідуючи філософію професіоналізму і здорового глузду.

Валерій БЕБИК.
Київ.

Так і живемо

НЕ ПЛАТЯТЬ

Автотранспорт Запоріжжя може зупинитися з дня на день: з початку року збитки від пасажирських перевезень сягнули за 150 мільйонів карбованців. Уряд виділив дотацію у 158 мільйонів, але ця сума призначалася на весь рік.

Екстрене засідання ради директорів автотранспортних підприємств якраз було присвячене пошукам шляхів зиходу з катастрофічного становища. За пропозицією заступника глави Держадміністрації області Віктора Аринченкова, надалі автотранспортникам будуть надані пільгові кредити, встановлені пільгові податки за комунальні послуги та оренду приміщень, виділені кошти промислових підприємств для придбання рухомого складу тощо.

Одна з головних причин банкрутства автотранспортників — масова відмова пасажирів від сплати за проїзд після підвищення цін.

Олександр МИХАЙЛЮТА.
Запоріжжя.

ПРИБРАЛА...

Недавно в Кіцманському райвідділі внутрішніх справ було викрадено пістолет з комплектом набоїв. Поцупити зброю було неважко, оскільки автоінспектор після закінчення зміни не здав її, як належить, черговому, а поклав під подушку у кімнаті відпочинку.

Шукали злодія довго, в ході слідства висувалися різні версії. Зрештою підозра впала на прибиральницю, яка зізналася у скоєнні крадіжки. Під час обшуку в її квартирі знайшлися й інші речі, що загадково зникали з райвідділу: бланки анкет для виїзду за кордон, сигнальні ракети, вибухові пакети, патрони, штампи...

Злодійку притягнуто до кримінальної відповідальності.

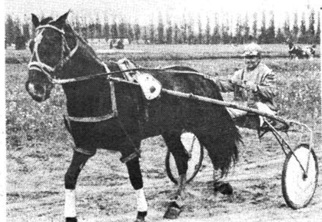
Василь БАБУХ.
Чернівецька область.

Куди не кинь — всюди кінь

Вітаємо!

У 50-х роках нинішнього століття коня у нас знову загнали на задвірки. Аякже, у нас індустріалізація, автоматизація... Могли б зовсім знищити конярство, якби не люди, що не уявляють себе без турботи про коней. Вони й зібралися у суботу 23 травня на Київському іподромі на установчу конференцію Асоціації рисистого конярства. Необхідність створення такої асоціації зумовлена величезною кількістю проблем: запрягти — нікуди, годувати — нічим, породистого жеребця купити — ні за що... Інститут конярства є в Росії, в Україні ж цими питаннями займаються потрошку скрізь — у міністерстві — трошки, в сільгоспакадемії — теж трошки. І для того, щоб не було «скрізь, але потроху», а було б в одному місці, але серйозно, вирішили об'єднатися ті, для кого любов до коня — над усе. Об'єднатися на суто добровільній основі. Звичайно, без допомоги державних структур (у даному разі — Мінсільгоспу України) конярство в Україні таки може занепасти, та до Асоціації увійшли люди, які не збираються лише чекати, поки «добрий дядечко» дасть гроші. Виступаючи на конференції, Павло Миропольський, директор виробничо-комерційної фірми «Світ конярства» з Одещини, запропонував створити в Асоціації комерційний відділ, аби зароблені гроші вкладати у розвиток улюбленої справи. А заробляти можна — адже в розвинутих країнах майже на кожному кроці є букмекерські контори, і така ж асоціація у Франції має щороку прибуток у 200 мільярдів франків, з яких 10 відсотків залишає собі, 10 віддає у бюджет, а 80 — на призові суми, на дотації власникам коней, одним словом, на розвиток цієї галузі.

В Україні нині діють 11 племінних заводів, 4 з них розводять коней рисистих порід: Дібрівський, Лимарівський, Запорізький, Пирятинський. У Дібрівському заводі виведено нові лінії в російській рисистій та орловській породах, при Пирятинському створено кінноспортивну школу, яку відвідують близько 70 дітей.

Як зазначив у своїй доповіді Василь Шапран, перший заступник представника Президента по Полтавській області (його, як уже повідомляв «Голос України», обрано президентом асоціації), метою асоціації є збереження породи, збільшення чисельності і покращення племінних якостей рисистих коней на Україні.

«Що може бути прекраснішим за жінку, яка танцює? — Лише кінь, що біжить», — кажуть кіннотники. Чи ж дійсно то — жарт? Придивіться!

Катерина ВОРОНЕНКО.

На фото: порадували віце-президента Івана Кудрю, директора Лимарівського кінного заводу Луганської області його жеребець КОМПАС (Галіфакс-Квінта) та жокей Микола ГУСЕЛЬНИКОВ — вони прийшли першими.

Фото Андрія КОТЛЯРЧУКА.

ПОСВІТЛІШАЄ В ЧОРНОМУ ЛІСІ

Відгукніться!

Утворено Асоціацію історико-просвітницького національного крайового музею Української Повстанської Армії «Чорний ліс». Це буде музей під відкритим небом у Чорному лісі біля села Грабівка Калуського району Івано-Франківської області. Тут відтворять повстанські схрони, окопи, шпиталь, штаб УПА, панораму бою, тут буде зібрано меморіальні речі та документи. Особливість музею в тім, що він прийматиме на місячний відпочинок пластунів 14—17 літ, і вони тут не лише відпочиватимуть, а й навчатимуться, адже поруч — фермерські господарства, спортивна кінна ферма, кузня, олійня.

Асоціація звернулася до української громади з листом, у якому зокрема сказано: українська нація вже втратила нинішню молодь, у її вихованні — страшна прогалина, яку важко заповнити, бо до школи молодь ставиться несерйозно, над суспільством насміхається, а до церкви не ходить. Це загрожує духовним банкрутством. Створення музею-табору — один із способів порятунку.

Музей зводитиметься на народні кошти. Експонати та пожертви просять надсилати за такою адресою: **284000, Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 31, Штаб музею «Чорний ліс», «Західкоопбанк», р/р 000468221, к/р 000161102 в обласному управлінні банку, МФО 336343, з поміткою «Музей «Чорний ліс».**

ЛЬОН, ТОБІ ПОКЛІН

Скажені ціни на сировину із Середньої Азії змушують шукати альтернативу, виходячи з можливостей нашої республіки. Існує два шляхи. Перший — спробувати вирощувати бавовну у більш-менш сприятливих для цього областях України. Але це, як свідчить практика, не розв'язує проблеми: на Херсонщині почали було сіяти цю культуру, та одержали лише 5 центнерів з гектара волокна на гектар, що дуже мало. Другий шлях — використати для забезпечення потреб легкої промисловості льон, який здавна вміють доглядати, одержуючи стабільні врожаї, на Поліссі. Найбідніші грунти дають тут волокна не менш 10 центнерів з гектара.

Однак волокно льону у тому вигляді, в якому одержують його нині наші переробні підприємства, не може замінити бавовну. Його треба додатково обробляти, довести до належних кондицій. Спеціалісти і науковці науково-дослідного інституту луб'яних культур (місто Глухів) взялися

Щось новеньке

створити технологію і устаткування для цього виробництва. Нещодавно на місцевій фабриці по переробці вторинної сировини проведено перші випробування їхньої розробки. Ще рано говорити про готовий до промислового освоєння результат, але на думку фахівців, справа перспективна і вже найближчим часом задум одержить технічне обгрунтування.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Суми.

На одну тему

ДЕ ВОНО БЕРЕТЬСЯ...

Робітник-дозувальник, який слідкував за розвантаженням ешелону, що прибув з вуглерозрізу «Морозівський» на Байдаківську брикетну фабрику, помітив на транспортері незвичний предмет. Негайно зупинив транспортер. Виявилось — то міна час'в війни. Цікаво, як вона потрапила у вугільний пласт? Адже йому мільйони років!

Міну знешкодили сапери.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

...І КУДИ ДІВАЄТЬСЯ

Щойно військова контррозвідка СБУ завершила одну операцію: затримано чотирьох солдатів Хмельницького гарнізону, які вкрали з складів десять потужних тротилових мін. Злочинців схоплено в момент передачі мін посередникам, котрі мали доставити вантаж у Придністров'я.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

Реалії

ОЙ У ВИШНЕВО... НЕ В САДОЧ...

У Вишневому Київської області відбула... рок техніки, запасних частин і різноманітних... що їх випускають підприємства столиці та Ки... — з участю представників Президента Украї... лія та в Київській області Івана Капштика — ... рівники промислових підприємств та аграр... висловив Іван Салій:

— Ми піднімали Далекий Схід, цілину, Не... піднімали... Давайте піднімемо рідний кра...

Сьогодні селу вкрай потрібна нова техніка, запасні частини, матеріали. Відоме шефство міста над селом за рознарядкою закінчувалося переважно в садочку, чи то пак у лісосмузі. На часі нові — ринкові стосунки партнерів. Виставка засвідчила: промислові підприємства столичної області можуть багато робити для піднесення сільського господарства — і не тільки Київщини, а й усієї України. У них прямо-таки під боком величезний ринок. Треба тільки визчити потреби аграрників та власні можливості, перепрофілюватися (бодай частково), укласти договори на співробітництво і працювати на конкретну справу, а не на «світле майбутнє». Скажімо, «Ленінська кузня» завалила світ холодильними установками, хоча продаж риб... року станов... центів від ... сом столиц... дня 400 тон... тому, що н... них бі... виробн... новому.

Щоправда... для села, ... надзвичайно... ром їх не ... колгоспи, ... подарства. ... запропонува... звісний 28-... на добавле... ме на техн... відчутно зн... мулювало ... цювати на ... госп...

Анатол...

Постфактум

ГРАЛИСЯ З ВОГ...

Як ми повідомляли минулої п'ятниці, у Спорткомплексі управління пожежної охорони Київської області 22—23 травня відбувся V відкритий меморіал на честь пожежників Чорнобиля. У змаганнях з пожеж... но-приклад... команда Р... ше мі... області... команда У...

Ін...

Знак біди

СУВОРИЙ ТРАВЕНЬ

Минулої неділі ряд районів України зазнав удару південного циклону, з шквальними вітрами, зливами, різким пониженням температури. Наш кореспондент **М. Нечипоренко** ніч з суботи на неділю провів у селі за 130 кілометрів від Дніпропетровська. Повертаючись машиною додому, не зміг знайти жодного населеного пункту, де діяв би телефонний зв'язок. Вздовж усього шляху — сліди бурі: вирвані з корінням дерева, обірвані дроти електромережі, пошарпані дахи. Найбільше постраждали Покровський, Синельниківський, Васильківський, Межівський, Криничанський, Новомосковський райони і сам Дніпропетровськ. Перший заступник представника Президента по області Л. Гаманюк згодом повідомив: 181 населений пункт певний час лишався без електроенергії, на селі пошкоджено 250 виробничих приміщень і понад 8 тисяч осель. Загинуло 4 тисячі голів худоби, 8 тисяч овець. Травмовано 11 чоловік. Подекуди тієї ночі були пожежі.

Наш кореспондент **М. Косий** повідомляє з Харківщини: у неділю залишилися без електрики 500 ... 260 тварин... за один д... рахується ... лока. Пошк... но майже ... приміщень ... чі худ... би до...

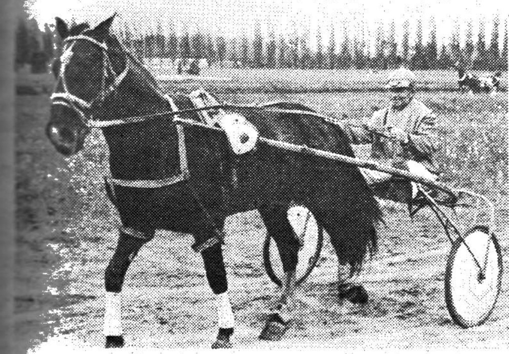
Держадм... щини та ... оперативно... ліквідації ... терпілим в... ріали.

ВР... НЕ...

У Слов'я... ласті водій... са О. Очк... кілька дес... селища Ми... шляху вод... 20-літрові ... ном, що ... просив лю... спалахнуло... зупинив а... вати пасаж... передніми ... загинуло, ... Для розсл... дання до... сім'ям заг... дову комі...

Влад...

—всюди кінь

…их заводів. 4 з них розводять коней рисистих порід: Дібрівський, Лимарівський, Запорізький, Пирятинський. У Дібрівському заводі виведено нові лінії в російській рисистій та орловській породах, при Пирятинському заводі створено кінноспортивну школу, яку відвідують близько 70 дітей.

Як зазначив у своїй доповіді Василь Шапран, перший заступник представника Президента по Полтавській області (його, як уже повідомляв «Голос України», обрано президентом асоціації), метою асоціації є збереження породи, збільшення чисельності і покращення племінних якостей рисистих коней на Україні.

«Що може бути прекраснішим за жінку, яка танцює? — Лише кінь, що біжить», — кажуть кіннотники. Чи жартівливо то — жарт? Придивіться!..

Катерина ВОРОНЕНКО.

На фото: порадували віце-президента Івана Кудрю, директора Лимарівського кінного заводу Луганської області його жеребець КОМПАС (Галіфакс-Квінта) та жокей Микола ГУСЕЛЬНИКОВ — вони прийшли першими.

Фото Андрія КОТЛЯРЧУКА.

…ЧОРНОМУ ЛІСІ

…очікуватимуть, …адже по… …госпо… …кінна фе…

…лася до …ади з лис… …ема сказа… …ація вже …молодь, у …пра… …заповнити, …ставить… …суспільст…

вом насміхається, а до церкви не ходить. Це загрожує духовним банкрутством. Створення музею-табору — один із способів порятунку.

Музей зводитиметься на народні кошти. Експонати та пожертви просять надсилати за такою адресою: **284000, Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 31, Штаб музею «Чорний ліс», «Західкоопбанк», р/р 000468221, к/р 000161102 в обласному управлінні банку, МФО 336343, з поміткою «Музей «Чорний ліс»**.

…КЛІН

…який зда… …одер… …жаї, на …рунти да… …менш 10 …

…у то… …одержу… …переробні …може замі… …треба до… …довести… …Специ… …науково-дос… …луб'яних ку… …взялися

Щось новеньке

створити технологію і устаткування для цього виробництва. Нещодавно на місцевій фабриці по переробці вторинної сировини проведено перші випробування їхньої розробки. Ще рано говорити про готовий до промислового освоєння результат, але на думку фахівців, справа перспективна і вже найближчим часом задум одержить технічне обгрунтування.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Суми.

…тему

…трапила у …дже йому …

…сапери. …ВОЛОК. …АТЬСЯ

…контрроз… …шила одну

операцію: затримано чотирьох солдатів Хмельницького гарнізону, які вкрали з складів десять потужних тротилових мін. Злочинців схоплено в момент передачі мін посередникам, котрі мали доставити вантаж у Придністров'я.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

Реалії

ОЙ У ВИШНЕВОМУ — НЕ В САДОЧКУ

У Вишневому Київської області відбулася виставка-ярмарок техніки, запасних частин і різноманітних товарів для села, що їх випускають підприємства столиці та Київщини. Одночасно — з участю представників Президента України в Києві Івана Салія та в Київській області Івана Капштика — тут зустрілися керівники промислових підприємств та аграрники. Суть зустрічі висловив Іван Салій:

— Ми піднімали Далекий Схід, цілину, Нечорнозем'я — все піднімали... Давайте піднімемо рідний край — Київщину.

Сьогодні селу вкрай потрібна нова техніка, запасні частини, матеріали. Відоме шефство міста над селом за розмерядкою закінчувалося переважно в садочку, чи то пак у лісосмузі. На часі нові — ринкові стосунки партнерів. Виставка засвідчила: промислові підприємства столичної області можуть багато робити для піднесення сільського господарства — і не тільки Київщини, а й усієї України. У них прямо-таки під боком величезний ринок. Треба тільки визначити потреби аграрників та власні можливості, перепрофілюватися (бодай частково), укласти договори на співробітництво і працювати на конкретну справу, а не на «світле майбутнє». Скажімо, «Ленінська кузня» завалила світ холодильними установками, хоча продаж риби у Києві цього року становить лише сім процентів від минулого. Тим часом столиця недоодержує щодня 400 тонн молока — тільки тому, що не вистачає звичайних бі… І так у …сному виробн… …, овочев… зерновому.

Щоправда, сьогодні машини для села, з відомих причин, надзвичайно дорогі. Незабаром їх не зможуть купувати ні колгоспи, ні фермерські господарства. Учасники зустрічі запропонували зняти сумнозвісний 28-процентний податок на добавлену вартість — саме на техніку для села. Це відчутно знизило б ціни і стимулювало промисловиків працювати на потреби сільського госпо…тва.

Анатолій ЯКОВЕНКО.

Постфактум

ГРАЛИСЯ З ВОГНЕМ

Як ми повідомляли минулої п'ятниці, у Спорткомплексі управління пожежної охорони Київської області 22—23 травня відбувся V відкритий меморіал на честь пожежників Чорнобиля. У змаганнях з пожежно-прикладних видів спорту команда Росії посіла там перше мі… команд… …івської області… друге, … збірна команда України — третє.

Інформація «ГУ».

Знак біди

СУВОРИЙ ТРАВЕНЬ

Минулої неділі ряд районів України зазнав удару південного циклону, з шквальними вітрами, зливами, різким пониженням температури. Наш кореспондент **М. Нечипоренко** ніч з суботи на неділю провів у селі за 130 кілометрів від Дніпропетровська. Повертаючись машиною додому, не зміг знайти жодного населеного пункту, де діяв би телефонний зв'язок. Вздовж усього шляху — сліди бурі: вирвані з корінням дерева, обірвані дроти електромереж, пошарпані дахи. Найбільше постраждали Покровський, Синельниківський, Васильківський, Межівський, Криничанський, Новомосковський райони і сам Дніпропетровськ. Перший заступник представника Президента по області Л. Гаманюк згодом повідомив: 181 населений пункт певний час лишався без електроенергії, на селі пошкоджено 250 виробничих приміщень і понад 8 тисяч осель. Загинуло 4 тисячі голів худоби, 8 тисяч овець. Травмовано 11 чоловік. Подекуди тієї ночі були пожежі.

Наш кореспондент **М. Косий** повідомляє з Харківщини: у неділю залишилися без електрики 500 населених пунктів, 260 тваринницьких ферм. Лиш за один день область не дорахується більше 300 тонн молока. Пошкоджено й зруйновано майже 600 тваринницьких приміщень, загинуло 2,5 тисячі худ… …ще 3000 … худоби до… …ся дор… .

Держадміністрацією Харківщини та Дніпропетровщини оперативно створені штаби ліквідації наслідків стихії, потерпілим виділяються будматеріали.

ВРЯТУВАТИ НЕ ВДАЛОСЯ

У Слов'янську Донецької області водій приватного автобуса О. Очкас узявся підвезти кілька десятків пасажирів до селища Миколаївка. Наприкінці шляху водій згадав про дві 20-літрові каністри з бензином, що були в салоні, і попросив людей не курити. І тут спалахнуло полум'я. Шофер зупинив автобус і почав рятувати пасажирів. Однак, за попередніми даними, 10 чоловік загинуло, 25 госпіталізовані. Для розслідування події та надання допомоги потерпілим і сім'ям загиблих створено урядову комісію.

Владислав ГРОМОВ.

Реклама

Експрес-новини

На нараді міністрів оборони країн НАТО обговорюється прохання США збільшити частку участі європейських союзників у витратах, пов'язаних із збереженням американської військової техніки в Європі. За словами офіційних осіб, союз НАТО наблизився до прийняття угоди, згідно з якою європейці візьмуть на себе основні витрати зі зберігання американських танків, артилерії та іншої техніки.

* * *

З офіційним візитом до Пакистану прибув голова правлячої ради опору Афганістану Моджаддеді.

Тим часом два основні ворогуючі угруповання афганських моджахедів оголосили про досягнення мирної угоди. Домовленість уклали керівники угруповань міністр оборони країни Масуд і лідер фундаменталістів Хекматіар під час переговорів на базі останнього за межами Кабула. Строк виводу ополчення зі столиці призначить спеціальна комісія моджахедів, а перехідний уряд керуватиме країною не більш, як шість місяців, призначених йому, після чого відбудуться вибори постійної влади, вказується у спільній заяві Масуда і Хекматіара.

* * *

Міністр закордонних справ Болгарії Ганеа перебуває у Греції з офіційним візитом. Він відвідав Афіни і Салоніки, де зустрівся з Прем'єр-міністром Греції Міцотакісом. У ході дискусій обговорювалося, зокрема, македонське питання. Воно полягає в тому, що Болгарія визнала незалежність Македонії, а Греція відмовляється це зробити щодо колишньої югославської республіки доти, доки вона не змінить своєї назви. Афіни побоюються, що незалежна Македонія претендуватиме на територію одноіменної грецької провінції.

* * *

Керівник партії Африканський національний конгрес Мандела звернувся до учасників 45-го Всесвітнього з'їзду працівників преси, який проходить у Празі. Він висловив подяку урядові Чехо-Словаччини за підтримку в боротьбі з апартеїдом. Під час одноденного візиту до Праги Мандела зустрівся з Прем'єр-міністром Чехо-Словаччини Чалфою і Президентом Гавелом.

* * *

Сербські сили в Боснії і Герцеговині погодилися зняти блокаду з аеропорту в Сараєві, щоб відкрити постачання в столицю гуманітарної допомоги. У Сараєві введено продовольче обслуговування по картках. Тим часом у Брюсселі представники ЄС розглянули питання про введення додаткових санкцій проти нової Югославської Федерації у складі Сербії та Чорногорії. США, ФРН і Канада вже ввели низку санкцій проти Югославії у зв'язку з діями очолюваної сербами федеральної армії в Боснії і Герцеговині.

Власкори п…

Єреван

Не під землею, так у повітрі

Коли ще недавно жителі Вірменії, незадоволені своїм матеріальним становищем, проводили небагатолюдні мітинги, то нині перейшли до рішучіших дій. Машиністи Єреванського метрополітену оголосили минулого тижня про безстроковий страйк. Вони вимагали підвищення заробітної плати до 7 тисяч карбованців, чим викликали гнів міського керівництва. Виступаючи по телебаченню, мер Єревана Галстян засудив дії страйкарів і ще раз нагадав, що незамінних працівників немає. Він також повідомив, що звернувся по допомогу до працівників метро деяких сусідніх республік. Враховуючи цю обставину й обурення єреванців, страйк було припинено.

Таким чином, машиністи, нічого не досягши, лише завдали Єреванському метрополіте…

БУДЕ ЗАХИСТ — Б…

Узгодження тексту Договору між Україною і ФРН про сприяння здійсненню і взаємний захист капіталовкладень — такий результат візиту до Києва делегації німецьких експертів, які протягом кількох днів вели переговори з українськими колегами.

Про це повідомив на пресконференції в МЗС України керівник німецької делегації, начальник відділу по сприянню зовнішньоекономічним зв'язкам МЗС ФРН В. Рунге. Він зазначив, що договір, який обговорювався, встановлюватиме високі міжнародно-правові стандарти захисту інвестицій, бо грунтується на важливих міжнародних принципах. Зокрема, таких, як гарантування двома державами виконання угоди, режим найбільшого сприян…

Хороші ві…

ня, вільне пер… талів і доходів… розв'язання с… міжнародний а…

В. Рунге … ці принципи … українському …

Договір ма… протягом 10 … його можна… Правда, про … рано. Текст … раз пройти ек… дах обох дер… повідаючи на … респондента «… ни», В. Рунге… дівання, що п… говору відбу… чими тижнями… його буде п… державного в… сторін до Укр…

…По…

ЗАПОВЗЯТЛИВИЙ ОРИГІНАЛ

Рольф Беккер з міста Галле, на прізвисько «Рольф-Катеринщик», доволі відома фігура у східнонімецьких землях. З 1983 року 44-річний машинобудівник за фахом заробляє собі на життя, головним чином використовуючи цей здавна любий німцям музичний інструмент. Влітку ж 1990 року його ім'ям зарясніли сторінки багатьох друкованих видань: за кермом свого «Трабанта» Беккер здійснив турне по Сполученим Штатам Америки.

Весною цього року невтомний Рольф знову відправився в дорогу, але цього разу не один. Разом з майже 15 командами водіїв колись найпопулярнішої малолітражки НДР він вирішив пройти 6.000-кілометровий шлях від Німеччини до Марокко. Їхній девіз гласить: «Автомобілям з картону потрібні водії зі сталі».

На знімку: Рольф (праворуч) і його батьки. Під час відсутності сина старезні Хільдегард…

…Акту…

БІРЖА ПРА… ЧЕКАЄ НА Н…

Існує серйозна небезпека того, що більш як 15 мільйонів робітників і службовців в республіках колишнього Радянського Союзу стануть безробітними цього року. Більше того, в такому самому становищі можуть опинитися ще 30 мільйонів трудящих у державному секторі у зв'язку зі спадом там виробництва. Про це заявив в інтерв'ю кореспондентові ІТАР — ТА… …народної орга… (МОП) доктор … …ук Гай Стендін… …дження побудо… …кому огляді ст… …заводах і фаб… …ньго СРСР, р… …чені ринку р… …зазначив він.— …раних даних, н… …усіх зайнятих…

у—
у

виставка-ярма-
арів для села,
ни. Одночасно
Києві Івана Са-
зустрілися ке-
Суть зустрічі

юзем'я — все
Київщину.

Києві цього
лише сім про-
улого. Тим ча-
доодержує що-
олока — тільки
стачає звичай-
ак у сному
чеве зер-

огодні машини
домих причин,
рогі. Незаба-
уть купувати ні
ермерські гос-
асники зустрічі
зняти сумно-
ентний податок
вартість — са-
для села. Це
б ціни і сти-
мисловиків пра-
еби сільського

НКОВЕНКО.

ЕМ

видів спорту
осіла там пер-
анд ївської
ге, збірна
и — третє.

мація «ГУ».

лених пунктів,
их ферм. Лиш
бласть не до-
е 300 тонн мо-
но й зруйнова-
тваринницьких
инуло 2,5 тися-
000 г худо-
дорі
рацією Харків-
пропетровщини
орені штаби
ків стихії, по-
ються будмате-

ВАТИ
АЛОСЯ

Донецької об-
ватного автобу-
явся підвезти
пасажирів до
івка. Наприкінці
згадав про дві
істри з бензи-
в салоні, і по-
е курити. І тут
олум'я. Шофер
і почав ряту-
Однак, за по-
ми, 10 чоловік
госпіталізовані.
ння події та на-
и потерпілим і
створено уря-

в ГРОМОВ.

МОГИЛИ

ЦІ»

д, партії, цент-
, регіональна
телефони, ке-
ел.: 293-27-60,

Експрес-новини

На нараді міністрів оборони країн НАТО обговорюється прохання США збільшити частку участі європейських союзників у витратах, пов'язаних із збереженням американської військової техніки в Європі. За словами офіційних осіб, союз НАТО наблизився до прийняття угоди, згідно з якою європейці візьмуть на себе основні витрати зі зберігання американських танків, артилерії та іншої техніки.

* * *

З офіційним візитом до Пакистану прибув голова правлячої ради опору Афганістану Моджаддеді.

Тим часом два основні ворогуючі угруповання афганських моджахедів оголосили про досягнення мирної угоди. Домовленість уклали керівники угруповань міністр оборони країни Масуд і лідер фундаменталістів Хекматіар під час переговорів на базі останнього за межами Кабула. Строк виводу ополчення зі столиці призначить спеціальна комісія моджахедів, а перехідний уряд керуватиме країною не більш, як шість місяців, призначених йому, після чого відбудуться вибори постійної влади, вказується у спільній заяві Масуда і Хекматіара.

* * *

Міністр закордонних справ Болгарії Ганев перебуває у Греції з офіційним візитом. Він відвідав Афіни і Салоніки, де зустрівся з Прем'єр-міністром Греції Міцотакісом. У ході дискусій обговорювалося, зокрема, македонське питання. Воно полягає в тому, що Болгарія визнала незалежність Македонії, а Греція відмовляється це зробити щодо колишньої югославської республіки доти, доки вона не змінить своєї назви. Афіни побоюються, що незалежна Македонія претендуватиме на територію одноіменної грецької провінції.

* * *

Керівник партії Африканський національний конгрес Мандела звернувся до учасників 45-го Всесвітнього з'їзду працівників преси, який проходить у Празі. Він висловив подяку урядові Чехо-Словаччини за підтримку в боротьбі з апартеїдом. Під час одноденного візиту до Праги Мандела зустрівся з Прем'єр-міністром Чехо-Словаччини Чалфою і Президентом Гавелом.

* * *

Сербські сили в Боснії і Герцеговині погодилися зняти блокаду з аеропорту в Сараєві, щоб відкрити постачання в столицю гуманітарної допомоги. У Сараєві введено продовольче обслуговування по картках. Тим часом у Брюсселі представники ЄС розглянули питання про введення додаткових санкцій. проти нової Югославської Федерації у складі Сербії та Чорногорії. США, ФРН і Канада вже ввели низку санкцій проти Югославії у зв'язку з діями очолюваної сербами федеральної армії в Боснії і Герцеговині.

Власкори повідомляють

Єреван

Не під землею, так у повітрі

Коли ще недавно жителі Вірменії, незадоволені своїм матеріальним становищем, проводили небагатолюдні мітинги, то нині перейшли до рішучіших дій. Машиністи Єреванського метрополітену оголосили минулого тижня про безстроковий страйк. Вони вимагали підвищення заробітної плати до 7 тисяч карбованців, чим викликали гнів міського керівництва. Виступаючи по телебаченню, мер Єревана Галстян засудив дії страйкарів і ще раз нагадав, що незамінних працівників немає. Він також повідомив, що звернувся по допомогу до працівників метро деяких сусідніх республік. Враховуючи цю обставину й обурення єреванців, страйк було припинено.

Таким чином, машиністи, нічого не досягши, лише завдали Єреванському метрополітену на 80 тисяч карбованців збитків. Проте невдача працівників метро аж ніяк не відбила у трудівників Вірменії охоту до страйків. На черзі авіатори. Висунувши ряд вимог знов-таки соціального плану, льотчики погрожують паралізувати повітряні шляхи, які ведуть до Вірменії.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Баку

Чому місто впало?

«Місто Лачин було захоплено вірменами з вини представників влади й у першу чергу міністра оборони республіки Газієва», — заявив представник лачинського відділення Народного фронту Пашаєв, виступаючи на засіданні Верховного меджлісу цієї організації. За його словами, після того, як батальйони місцевої самооборони підтримали на майбутніх президентських виборах кандидатуру Абульфаза Ельчибека, міністр оборони відмовився допомогти захисникам Лачина.

Ровшан АЛІЄВ.

Хороші вісті

БУДЕ ЗАХИСТ—БУДУТЬ І КОШТИ

Узгодження тексту Договору між Україною і ФРН про сприяння здійсненню і взаємний захист капіталовкладень — такий результат візиту до Києва делегації німецьких експертів, які протягом кількох днів вели переговори з українськими колегами.

Про це повідомив на пресконференції в МЗС України керівник німецької делегації, начальник відділу по сприянню зовнішньоекономічним зв'язкам МЗС ФРН В. Рунге. Він зазначив, що договір, який обговорювався, встановлюватиме високі міжнародно - правові стандарти захисту інвестицій, бо грунтується на важливих міжнародних принципах. Зокрема, таких, як гарантування двома державами виконання угоди, режим найбільшого сприяння, вільне переміщення капіталів і доходів через кордон, розв'язання суперечок через міжнародний арбітраж.

В. Рунге підкреслив, що ці принципи вже відбито в українському законодавстві.

Договір матиме чинність протягом 10 років, а потім його можна продовжити. Правда, про це говорити ще рано. Текст угоди має ще раз пройти експертизу в урядах обох держав. Але, відповідаючи на запитання кореспондента «Голосу України», В. Рунге висловив сподівання, що парафування договору відбудеться найближчими тижнями, а підписано його буде пізніше, під час державного візиту однієї із сторін до України чи Німеччини, або уповноваженими особами. Та й парламенти двох країн мають його ратифікувати. Отже, треба зачекати.

Втім, уже сьогодні спеціальна міжміністерська комісія ФРН розглядає замовлення одного інвестора, який хоче зробити велике капіталовкладення в українську економіку. Хто це конкретно, сказано не було. Що ж, дізнаємося пізніше.

А поки що В. Рунге запропонував створити спеціальний довідник, з якого німецькі бізнесмени могли б детально дізнатися про свої права, можливості і партнерів в Україні. До речі, ідея корисна не тільки для двостороннього співробітництва.

Олексій ЄВСІКОВ.

Погляд

ЗАПОВЗЯТЛИВИЙ ОРИГІНАЛ

Рольф Беккер з міста Галле, на прізвисько «Рольф-Катеринщик», доволі відома фігура у східнонімецьких землях. З 1983 року 44-річний машинобудівник за фахом заробляє собі на життя, головним чином використовуючи цей здавна любий німцям музичний інструмент. Влітку ж 1990 року його ім'ям зарясніли сторінки багатьох друкованих видань: за кермом свого «Трабанта» Беккер здійснив турне по Сполучених Штатах Америки.

Весною цього року невтомний Рольф знову відправився в дорогу, але цього разу не один. Разом з майже 15 командами водіїв колись найпопулярнішої малолітражки НДР він вирішив пройти 6.000-кілометровий шлях від Німеччини до Марокко. Їхній девіз гласить: «Автомобілям з картону потрібні водії зі сталі».

На знімку: Рольф (праворуч) і його батьки. Під час відсутності сина старезні Хільдегард й Віллі також мають намір задовольняти ностальгічні потреби співгромадян. Цим ремеслом вони почали займатися, щоправда, пізніше за свого нащадка.

Фото ЦЕНТРАЛЬБІЛЬД—ІТАР—ТАРС.

Актуально

БІРЖА ПРАЦІ ЧЕКАЄ НА НАС

Існує серйозна небезпека того, що більш як 15 мільйонів робітників і службовців в республіках колишнього Радянського Союзу стануть безробітними цього року. Більше того, в такому самому становищі можуть опинитися ще 30 мільйонів трудящих у державному секторі у зв'язку зі спадом там виробництва. Про це заявив в інтерв'ю кореспондентові ІТАР — ТАРС експерт Міжнародної організації праці (МОП) доктор економічних наук Гай Стендінг. «Наше дослідження побудоване на широкому огляді становища на 500 заводах і фабриках колишнього СРСР, ретельному вивченні ринку робочої сили,— зазначив він.— Судячи із зібраних даних, нині понад чверть усіх зайнятих можуть бути звільнені. Майже всі керівники заводів і фабрик, з якими ми розмовляли, заявили, що на їх підприємствах тепер на 25 відсотків більше робітників, аніж потрібно. І це навіть незважаючи на те, що потужності завантажені всього на 70 відсотків».

На думку експерта МОП, зростання безробіття буде найнегативнішим аспектом переходу до ринкової економіки. Він посилюватиметься ще й тим, що системи виплат з безробіття у колишньому СРСР майже не існує чи гроші просто не доходять до тих, хто має їх одержувати.

Справи бізнесові

ПРО ГРОШІ, ЯКІ ЛЮБЛЯТЬ РАХУВАТИ... ПО-АНГЛІЙСЬКИ

В Алма-Аті відбувся міжнародний семінар із загальнобанківської практики з участю відомої англійської фірми «Де Ля Рю». Він зібрав тих, хто цікавиться фінансово-комерційною і банківською діяльністю, технікою і технологією обслуговування клієнтів за міжнародним стандартом. Організував семінар «Алембанк-Казахстан» (АБК). У роботі взяли участь як його службовці, так і представники комерційних банків Казахстану, Киргизстану, Таджикистану.

Представники корпорації «Де Ля Рю» ознайомили присутніх з дизайном банкнот, розповідали про систему оплати, показували фільми, а також зразки виробів — чеки, облігації, сертифікати, кредитні картки й галограми. До речі, «Де Ля Рю» — це незалежна міжнародна корпорація зі штаб-квартирою у Великобританії. Загальна кількість її персоналу в Європі, на Близькому Сході, в Африці, Північній і Південній Америці становить дев'ять тисяч чоловік. Майже 85 відсотків продукції реалізується на зарубіжних ринках. Вона стала безперечним лідером у галузі друкування цінних паперів і розширила свою діяльність у суміжній галузі, в тому числі виробництві обладнання для механізації й автоматизації банківських операцій і систем електронного безготівкового розрахунку. «Де Ля Рю» виготовляє грошові білети для 90 країн. У співробітництві з Королівським монетним двором карбує монети майже для 100 країн. І ще одна цікава деталь: «Де Ля Рю» також друкує цінні папери, постачає бланки паспортів та віз у більш аніж 60 країн. Перед казахстанськими фінансистами фахівці з Великобританії продемонстрували роботу платіжно-лічильних машин, навчили поводитися з лічильними й сортувальними машинами, а також з обладнанням по упаковці банкнот.

Роботу міжнародного семінару ваш кореспондент попрохала прокоментувати голову правління АБК Б. Ірішева.

— Ми намагаємося зав'язати тісні контакти із зарубіжжям. І наші банки мають працювати не з будь-ким, а з відомими в світі фірмами. Конкретним підсумком, гадаю, стане співробітництво. З їхньою допомогою ми зможемо друкувати акції, облігації тощо. Адже навряд чи хто втримається перед тими банківськими машинами, які привезли з собою представники «Де Ля Рю».

— Чи не означає приїзд представників корпорації, що сьогодні - завтра Казахстан одержить гроші й паспорти, віддруковані на верстатах «Де Ля Рю»?

— Особисто я не маю жодних сумнівів, що в Казахстана з'явиться власна валюта, — сказав голова правління АБК. — Хоча наша офіційна політика спрямована на те, щоб зберегти карбованцеву зону. Але ми повинні бути готові й до іншого. Що ж стосується паспортів, то я віддав би перевагу фірмі-виробникові «Де Ля Рю». Проте це має вирішувати парламент.

Тетяна КОСТІНА.
Алма-Ата.

ДЕЩО ПРО «ЛОКОМОТИВИ» РИНКУ

Після січневої «реформи» господарство України зазнало значних потрясінь. Так звані «лібералізація цін», «захист ринку», «соціальний захист населення» виявилися фікцією. Досить швидкий кінець командної економіки видається неминучим. Знесилена «команда» адміністративної економіки, зникли мотиви до праці, розвалені зовнішні торговельні зв'язки, система державного розподілу ресурсів, грошова система.

Весь комплекс примусового господарювання агонізує. Суспільне господарське життя завмерло. Його відродження можливе лише на ринкових засадах. Господарство стоїть перед потребою переходу в нову якість.

І. ДІАГНОЗ — СОЦІАЛІСТИЧНА ХВОРОБА

Соціалістична економіка виявилася на диво системною і універсальною. Будь-який її елемент має в собі відображення всієї системи. Якщо залишити якісь соціалістичні елементи в економіці, то це неминуче приведе до відтворення всієї системи з її вадами.

Зцілення українського господарства від соціалістичної хвороби вимагає звільнення його від диктату ідеології, політики, від диктату держави. А універсальність, повнота і всебічність такого насилля над економікою вимагають надання такої ж універсальності, повноти і всебічності економічній демократії, котра лише й здатна розчинити залишки примусового господарювання.

Суб'єктом економічної свободи і демократії є власники малих, середніх, великих підприємств, ділянок землі. Саме тому через приватизацію господарству має бути повернутий власник.

Національне господарство може витягнути з прірви тільки розкута життєва сила українського народу. Або вже ніщо не витягне. І тоді не буде ані свободи, ані держави. Бути чи не бути незалежній демократичній українській державі — нині вирішується в економіці, а саме — наступною економічною реформою.

1. РОЛЬ ДЕРЖАВИ В ЕКОНОМІЧНІЙ РЕФОРМІ

Особливість становлення соціального ринкового господарства України полягає в тому, що воно має неодмінно відбуватися за свідомого і активного сприяння держави. Для цього в неї є такі засоби, як грошова, кредитна, бюджетна, податкова, антимонопольна політика, приватизація, земельна реформа, відповідні державні органи тощо. Держава через макроекономічну політику, узгоджені дії своїх органів повинна створити сприятливі умови для активізації суб'єктів господарської діяльності. Мета такої державної економічної політики — це добробут всіх громадян країни.

Державна економічна політика має реалізувати такі глобальні взаємопов'язані програми, як програма розвитку національного ринку, забезпечення господарської свободи, становлення власника і економічного інтересу.

Такий комплекс дій може бути виконаний за умов усвідомлення державним керівництвом всього спектру економічних проблем, наявності в нього політичної волі до здійснення розроблених програм, підтримки народом керівництва в його прагненні до докорінного перетворення економічних відносин в країні.

Це є умови успіху. Відсутність хоча б однієї з них робить неможливим досягнення мети реформи.

Стверджую, що успіх або неуспіх нинішньої економічної реформи залежить від грунтовного опрацювання і реалізації введення і забезпечення стабільності національної валюти. Це основний момент становлення національної економічної системи.

2. ЯКИЙ РИНОК МАЄМО?

Стан нації на початку руху до ринкового господарювання викликає сум. Нація біологічно понівечена, здеморалізована, інтелектуально знекровлена і покалічена. В суспільстві панують дезорганізація і безладдя. Правила й закони, що приймаються, майже не діють. При цьому положення законів часто суперечать одне одному. Господарські керівники, громадяни вільні підкорятися чи не підкорятися законам, бо контролю за їх дією майже немає. В народному господарстві не вистачає потрібної сировини і продовольства, немає нормальної транспортної та інформаційної системи. Основні засоби виробництва зношені. На підприємствах не вистачає комплектуючих виробів, матеріалів. Та разом з тим велика їх кількість без руху лежить на складах. Підприємства, щоб більш-менш нормально функціонувати, змушені використовувати бартер, примітивні обмінні операції.

3. ДЕЩО З ІСТОРІЇ

Михайло Грушевський пише про торгівлю часів Київської Русі: «В более раннее время торговля по преимуществу была меновой, такой же, в значительной степени, она оставалась в рассматриваемые века (X—XII)... Единицами ценности служили меха и иностранные монеты, позже явилась национальная монетная единица — гривна серебра».

Д. Яворницький стан торгівлі в Запорозькій Січі змальовує так: «Так же, как и у всех народов, у запорожских козаков на первых порах торговля была преимущественно меновая, не исключающая, впрочем, и употребление монет».

А ось що пише О. Субтельний: «Іншою поширеною, особливо серед козацтва та заможнішого селянства, формою дрібної торгівлі був продаж солі та риби... Деякі з чумаків накопичували достатньо грошей, щоб вкласти їх у великі підприємства. Так замість бартерної системи, тобто простого обміну товарів на товари, на Україні розвивалося грошове господарство».

Розвивалося, але не розвинулося. І ось втретє Україна розпочинає становлення національного грошового господарства, національного ринку.

4. ЧОМУ НАЦІОНАЛЬНА ВАЛЮТА?

Економічне самовизначення, самоусвідомлення нації, її економічний суверенітет, як основа суверенітету політичного, державного, неможливі без національної валюти, без національної грошової системи. Але введення гривні визначається не лише державотворчими процесами. Воно визначається також економічними причинами. Союзний ринок розвалився. Карбованець, як загальний еквівалент, не існує. Привласнення Росією емісійного центру і залежність України від її емісійної політики разом з потребою забезпечення незалежного внутрішнього товарообігу змушують Україну впроваджувати свою валюту.

5. РЕГУЛЬОВАНИЙ РИНОК?

Я проти регульованого ринку сьогодні. По-перше, в нас нема чого регулювати. Нема ринку. Якщо вже Л. Ерхард писав, що в Німеччині 1948 року не було ринку, а підсилення ролі держави ніяк не може сприяти його виникненню, то для українського ринку держава тим більше нічого доброго зробити не зможе. По-друге, процес становлення ринкового господарства дуже складний. В цивілізованих країнах він йшов століттями. Некваліфіковане безпосереднє втручання держави в становлення ринку може лише ускладнити економічне становище. Економічна політика перехідного періоду має бути не політикою хірургічного втручання, а політикою баби-повитухи під час приймання пологів.

II. ДЕРЖАВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАНОВЛЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ СВОБОДИ

Досвід реформування радянської економіки свідчить, що стабілізувати товарно-грошові відносини, збалансувати бюджет, ліквідувати інфляцію в примусовій економіці, що увійшла в загальну кризу, адміністративними засобами неможливо. Стабілізація можлива лише на іншій, ринковій основі, на основі економічної свободи. Структури примусу мають бути відкинуті, як відкидаються відпрацьовані ступені ракети. Поскільки саме наслідком тиску сильних ще залишків адміністративної системи є часто потворні слабкі паростки приватного виробництва, ринкових структур. Тому умовою господарської свободи є ліквідація державного розподілу ресурсів та адміністративних структур, що його здійснюють.

1. ПОЧИНАТИ ЗІ СФЕРИ ОБІГУ

Комуністична держава, оволодівши сферою обігу, перетворивши її фактично у сферу розподілу ресурсів, підкорила собі таким чином і виробників, і споживачів. Щоб звільнити господарство від адміністративної сваволі, треба в першу чергу звільнити від неї сферу обігу. Тобто обіг матеріальних ресурсів, грошей, інвестицій підпорядковується законам, а не примусу.

Ці процеси мають бути пов'язані з державним стимулюванням становлення ринкових структур, із звільненням людей від комуністичних стереотипів. Не обійтись і без державної програми нейтралізації опору бюрократично-мафіозних структур звільненню сфери обігу.

2. ЗА ЗРАЗОК — ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА?

Можливий інший шлях — зволікання з ліквідацією розподільних структур та впровадження гривні. Це шлях «дикого» становлення ринку, бо за умов інфляції, економічної несвободи, номенклатурного розподілу ресурсів мотиви до праці не діють. Діє «дикий» інтерес тих, хто має доступ до товарів і засобів виробництва. А це — бюрократична та кримінальна мафія. Звідси — економічний диктат невеликої купки розподільчо-громадської номенклатури над українським суспільством, загроза демократії і незалежності.

Такий шлях може бути наслідком паліативних заходів керівництва України, до яких воно так схильне. Імовірність того, що Україна піде до ринку не за зразком Європи, а за зразком Латинської Америки, де саме мафіозні клани керували реформами, не така вже й мала. Справа не тільки в керівництві, а й у людях. Адже далеко не для всіх громадян України становлять найвищу цінність такі якості, як почуття особистої відповідальності за свою долю, бажання незалежного життя, рішучість забезпечити собі і своїй сім'ї існування власною трудовою діяльністю, бажання самоутвердитися у вільному суспільстві. Саме ці якості є психологічною умовою становлення ринкової економіки. Адже свобода може бути там, де люди готові і здатні до сприйняття своєї відповідальності. Окрім того, цьому шляху сприяють і слабка мережа ринкових структур, що неспроможна ще замінити собою державний розподіл ресурсів. І наявність тисяч і тисяч господарських бюрократів, опір реформам, яких не так просто нейтралізувати.

3. ВИХІД — ГОСПОДАРСЬКА СВОБОДА

На мій погляд, стихійне формування ринку з акцентом на «дикий» інтерес в наших господарських умовах не може тривати довго. Глибина розвалу господарства України для його відродження вимагає залучення до економічної діяльності якомога більше людей. В противному разі — холод, голод, соціально-економічні збурення, крах.

В цілому проблема ліквідації адміністративно-господарської інфраструктури, що з'єднала через себе виробництво і споживання, вимагає розробки комплексу політичних, економічних, правових, навіть психологічних заходів.

Враховуючи глобальність, повноту і всеосяжність кризи примусового господарювання, вбачаю її подолання українським суспільством в наданні йому такої самої глобальної, повної і всебічної економічної демократії. Я покладаю надію на те, що ринок вивільнить такі сили українського народу, про динаміку і владу яких комуністичні плановики й не мріяли.

III. СТАНОВЛЕННЯ ВЛАСНИКА, ЕКОНОМІЧНОГО ІНТЕРЕСУ І МОТИВІВ ДО ПРАЦІ

Закладаючи в основу державної економічної політики творення соціального ринкового господарства, впровадження і стабілізацію гривні, я зовсім не принижую значення приватизації, становлення власника. Оскільки приватизація — явище здебільшого мікроекономічне, то роль держави зводиться, головним чином, до створення правових і організаційних умов приватизації. В той час як впровадження гривні, її стабілізація є державною функцією. Поразка чи успіх у забезпеченні стабільності та конвертованості валюти залежить від компетентності, рішучості, твердості державної політики, її адекватності стану господарства і суспільства. Водночас темпи приватизації, її економічна ефективність залежать від стану суб'єктів приватизації, тобто громадян України.

Вона може і повинна сприяти прискоренню формування мотивів до праці через забезпечення стабільної конвертованої валюти. Адже наявність конвертованої гривні, доступність товарів стимулюють бажання людей мати гроші, активізують господарську, трудову діяльність людей, створюють економічні та психологічні умови для прискорення приватизації. Можна сказати, що приватизація має йти в полі позитивного кредитно-фінансового впливу держави.

Якщо ж держава виявиться нездатною забезпечити макроекономічну стабільність в умовах введення гривні або зволікатиме з її запровадженням і почне приватизацію державного майна, то результатом такої економічної політики стане інфляція, розвал економічних зв'язків, «прихватизація» і крах економіки, а не становлення власника. Крах тому, що в країні нема економічного локомотива (приватного сектора), який міг би так-сяк тягнути всю економіку. Україна стоїть перед вибором: або держава вдасться об'єднати маси людей і залучити їх до вільної економічної роботи, або буде чергове нищення української держави, тепер уже через економічне безладдя.

Україна приречена на економічну свободу, економічну демократію, якщо знайде в собі сили на рішуче реформування економічної системи.

Варто підкреслити, що мотиви до праці різні у приватного власника, менеджера чи керівника державного підприємства, робітника. У власника — це бажання примножити свій капітал. У менеджера — через примноження державного й приватного капіталу збільшити свої доходи. У робітника — шляхом продажу за найвищою ціною своєї праці мати високі доходи. І кожному з цих основних суб'єктів господарювання, і всім їм разом, держава має забезпечити відповідні умови для досягнення їх економічних інтересів. Тим самим буде запущено двигун поступового розвитку ринкової економіки. Працювати цей двигун зможе лише за відповідної макроекономічної політики, про що вже йшлося вище.

Олександр СУГОНЯКО,
народний депутат України, Голова Соціал-демократичної партії України.

Точка зору

ТАКИ СПРАВДІ: ЗАСЛІПЛЕННЯ

ГІРКО СТАЄ ПІСЛЯ ПРОЧИТАННЯ СТАТТІ О. РУЦЬКОГО В «РОССИЙСКОЙ ГАЗЕТЕ»

20 травня ц. р. «Российская газета» надрукувала статтю віце-президента Росії Олександра Руцького «Ослепление». З підзаголовком *«Вице-президент России Александр Руцкой: Я с горечью и тревогой смотрю на действия украинских политиков».*

Можемо підтвердити — заголовок статті вдалий. Йдеться дійсно про засліплення. Про засліплення автора шовіністичною пихою, бажанням повчати народи і їх лідерів. А що вже фактів у тій статті наперекручувано, то годі їх всі й перелічити.

Росія, за Руцьким, в «шесть раз увеличила пространство» Украины. Звідки він таке взяв, один Бог знає. І до війни Росія «двигала вперед промышленность Украины». І після війни «за счет того же «колонизатора» России ценой торможения ее экономического роста, а также ее обнищания была опять поднята промышленность Украины...». Читай, російський обиватель, одкровення Руцького і ненавидь «хохлов», які відірвались від благодійниці. Була, справді, Україна і всесоюзною житницею, і всесоюзною кочегаркою і ким тільки не була. Але не за рахунок «обнищания» Росії.

Про Чорнобиль тільки чомусь не згадав шановний автор. А це явища одного порядку. Станцію цю хто вирішив на Україні будувати? Отож бо. І про те, що все робилося для того, аби швидше викачати з України нафту, газ, вугілля. Аби міцніше прив'язати околиці імперії до центру, до Росії ж таки. І про те, що тих заводів набудували в Україні стільки і такого гатунку, що вже природа не витримує, що земля і ріки й повітря ними засмічені.

Один конкретний приклад. Гідроелектростанції перетворюють наш Дніпро на велике болото, теплоелектростанції душать викидами, на мільярд інвалютних карбованців щороку продавалося з України електроенергії за кордон, а Україна не мала з того і мільйона, щоб хоч фільтри для теплових станцій закупити.

«Послеавгустовское развитие событий на Украине я бы охарактеризовал массовым переходом коммунистического большинства под руководством коммуниста номер один на позиции националистов»! Кого це ви маєте на увазі, пане Руцькой? Одного «коммуниста номер один», Володимира Івашка, ми віддали вам, у Москву, щоб допоміг Горбачову вистояти. Не вийшло. Російські демократи, в тому числі і з вашою участю, не помічали, як у змаганні Центр—Росія розвалюють отой самий Союз, за яким ви тепер плачете. Хіба не так? Бо ж Росія, старший брат, то, власне, і Центр був.

Наступний «коммунист номер один», Станіслав Гуренко, українську державу не очолює, а є народним депутатом України. То кого ви маєте на увазі? Леоніда Кравчука? Тоді у вас щось негаразд з арифметикою. Він не був «номер один». Народ України обрав його Президентом. І «националистическая позиция» нашого Президента полягає в тому, що він очолив будівництво української держави, одержавши на це на референдумі мандат від усього народу, і захищає інтереси всього народу України, всіх націй. Набридло народові нашому залежати від ваших петроградських революцій і московських путчів. На-брид-ло! До речі, Леонід Кравчук не є нуворишем у політиці, у державних справах. Може, саме це й позначається на відповідальності його дій і заяв, як ви думаєте? До речі, вам, пане Руцькой, знайоме таке правило, що лідером народу в умовах демократичних виборів стає той, хто краще виражає його інтереси і кому народ найбільше довіряє?

Руцькой, схоже, полюбляє лякати. Лякає офіцерів армії України скороченням (не читав українського закону про соціальний захист військовослужбовців). Оперує віце-президент якимись листівочками, які роз'яснюють, хто з'їв українське сало і т. д. Тільки при чому тут «действия украинских политиков»? З таким же успіхом можна і Руцького, і Єльцина звинуватити в тому, що на московських і інших мітингах не раз з'являвся плакат «Єльцин, заставь хохлов накормить Россию!» Пішов у автора у хід і кримський генерал Кузнецов, і привидився вже десант українських кораблів на Кубань. Все в одну купу, все задля залякування обивателя.

А найбільше, щоб усе не перелічувати, лякає нас Руцькой ось чим: «Россия более чем тысячелетием доказала свою жизнеспособность и умение «вставать и возвышаться». А вот что будет с украинской государственностью, делающей первые шаги, с государственностью, которую кое-кто толкает на путь противостояния и экспансии (вспомните мечты о десанте на Кубань)?».

Ну щодо «более чем тысячелетия» Росії, то тут автор явно не в ладах з історією. Москва, як відомо, заснована у 1147 році. А через пару століть почалося й Московське князівство. Як воно і за рахунок чого розвивалось — опустимо тут. Тільки де ж те «тысячелетие» набралось? Києву, то правда, не так давно аж 1500 років виповнилось... А «что будет с украинской государственностью» — то Руцькой тривожиться даремно. Сподіваємось, те з нею буде, що з Польщею, з Фінляндією, які теж були частинами Російської імперії і громадян яких на Москві ласкаво звали «полячишками» і «чухной». Пригадуєте у Пушкіна «приют убогого чухонца»? Поїдьте подивіться, який він тепер, той «приют». Не пропали без Росії, правда? А от щодо «умения «вставать и возвышаться», то ми більше цінуємо вміння не падати.

Про Кубань вже згадувалось. Примарився комусь там наш десант. Та ж Україну не вдалося втягнути навіть у придністровський конфлікт, хоч там таки ж історично й наші землі і саме на це дехто в Москві розраховував. Не вийшло. Не будемо ми претендувати перекроювати кордони. Бо за цим — кров, життя або смерть людей. Так що слід би вам, пане Руцькой, повчитися в українських політиків відповідальності. Бо Росія — не літак, її штурвал вимагає від капітана і штурманів великого розуму, державного.

Так сталося, що в цей же день, 20 травня, коли «Российская газета» «порадувала» читачів (і неспроста, а під події в Криму) працею Руцького, «Голос України» саме передрукував з московської ж таки газети «Мегаполис-экспресс» статтю «Черноморский флот: темно, как в трюме». Нагадаємо її закінчення. «Безобразное состояние российско-украинских отношений можно, пожалуй, объяснить лишь тем, что ими занимаются все, кому не лень, только не профессионалы. То кучка никем не уполномоченных депутатов заявится в Крым проводить антиукраинские сходки, то свалится с неба главный аграрник России Руцкой, огласит воздух воинственным кличем, поставит Киев на уши и растворится в воздухе, как Воланд... Вся эта кустарная дипломатия одухотворена только одним — чувством мелкой мести сестреизменщице: коль наладилась уйти из дома, так пусть выметается в чем мать родила. Что дальше? Об этом у самодеятельных «геополитиков» и мысли нет. Уста их вечно в пене, глаза полыхают гусарской страстью, в голове темно, как в трюме».

Такі ось оцінки. Вони вселяють оптимізм. Що є і будуть в Москві тверезі голови, що між Україною і Росією все буде гаразд, що дружбу російського і українського народів набором фраз політичних нуворишів не перекреслити. І, з дозволу московських політиків, хочу дати їм одну пораду: якщо ви справді, шановні, бажаєте дружби українського і російського народів, України і Росії, то не забувайте якомога частіше засвідчувати свою повагу незалежній Україні і її лідерам. І на словах, і на ділі. Отоді все буде в порядку. А то колишнього Союзу будинки посольств — собі. А якби наші посольства були в тих будинках разом, ефект уявляєте? Кошти в колишньому Зовнішекономбанку СРСР теж — собі. Негарно. Розбій нагадує. А про наші оцінки таких справ, майбутнє наших стосунків ви думали?

Можемо змагання затіяти: кому краще житиметься у всіх відношеннях — українцям в Росії чи росіянам в Україні? Оце була б благородна річ.

Розумію можливі варіанти гри, яка відбувається в російському парламенті. Там — гостра фракційна боротьба. І грають не чимось — долями народів. Спочатку все робилося, аби забрати побільше влади у Горбачова. А об'єктивно, повторюю, це розвалювало Союз. Тепер на черзі що? Політична доля Єльцина? Підтримає він недавнє рішення російського парламенту про акт 1954 року, докладе зусиль до проголошення незалежності Криму — програє. Бо тоді в самій Росії Татарстан і інші автономії піднімуться, захочуть таких прав, як Крим. І за цю політичну каламуть відповідати доведеться Єльцину. Не піде він на підтримку російського парламенту — знову його ж зроблять винним: залишив, мовляв, «напризволяще» росіян у Криму. Знову ж таки — геть такого Президента. Чи я помиляюся? Навряд. Ось в яку гру ви включилися, пане Руцькой. До влади в Росії рветься ВПК і всі, хто його підтримує. Рветься, знову ж таки, ціною подальшого розвалу, ціною внесення дестабілізації в свої і чужі автономії. Йде небезпечна гра долями народів. Чергове засліплення.

Україна ж хоче одного: щоб ваші ігри не позначалися на долі її народу, а для цього їй треба триматися подалі від вас. Сподіваюся, що це зрозуміють і в Криму. В недільній програмі московського телебачення «Итоги», по суті, засудили дії російського парламенту щодо акту про Крим. Це чи не вперше московське телебачення зайняло проукраїнську позицію. Схоже, зрозуміли колеги, звідки вітер віє. Та й думка світової громадськості — не абищиця.

Сергій ПРАВДЕНКО,
народний депутат України.

Мал. Володимира КИСЕЛЬОВА.

Наука

БІЛЬШЕ ВТРАТИЛИ, НІЖ ПРИДБАЛИ

Сьогодні наукова діяльність малопрестижна і низько оплачувана. Вона першою увійшла в «штопор» кризової економіки і, мабуть, останньою буде з нього виходити.

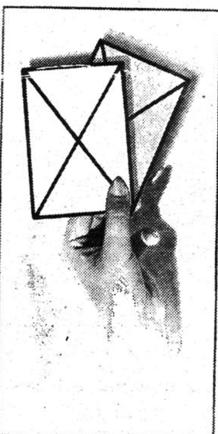
Одна з причин такого стану пов'язана з податком на добавлену вартість. Урахувавши численні прохання науковців, законодавці відмінили його на науково-технічну продукцію, але залишили при оплаті за матеріали, устаткування, комунальні послуги. В результаті такого «добродійного» жесту наукові та проектно-конструкторські організації більше втратили, ніж придбали.

Міністерство фінансів України піднесло науковцям черговий сюрприз і в інструкції «Про порядок нарахування і сплати податку на доходи», де всупереч Закону України про оподаткування підприємств знову відтворило нерівноправність різних форм організації науково-технічної діяльності. На відміну від державних (орендних) наукових і проектно-конструкторських організацій науково-виробничі кооперативи, часто не маючи елементарної матеріально-технічної бази, зокрема в 1989—1991 роках, високими темпами нарощували загальний обсяг виконуваних робіт. Це стало можливим завдяки тому, що ці посередницькі структури виплачували заробітну плату в 2,5 і більше разів вищу, ніж у типових наукових інститутах, конструкторських бюро і т. ін. І чомусь нікому із законодавців не спало на думку зупинити цей процес, який є, по суті, відвертим розкраданням інтелектуальної власності.

Аналогічну ситуацію маємо й нині. Допомогло цьому й ще одне «уточнення» до згаданої інструкції — відтепер доходи посередницьких підприємств, наукових та інженерних товариств не вважаються доходами від посередницької діяльності, тоді як така сама діяльність державних наукових інституцій обкладається величезними податками.

Перед Першотравнем уряд привітав трудящих України новим підвищенням цін, за якими державним та орендним науково-технічним організаціям тепер не поспіти. Хочеться запитати в наших урядовців, коли ж вони нарешті почнуть прогнозувати наслідки своїх рішень?

Петро ТУРЧИН,
завідуючий відділом НДІ будівельних конструкцій.
Київ.

Запитуйте — відповідаємо

ЧИ БУДУТЬ ЗАХИЩЕНІ МАТЕРІ Й ДІТИ?

Шановна редакціє, звертаюся через вашу газету до народних депутатів з болем у серці. Дуже приємно бачити й чути, що виходять все нові й нові закони України. А де ж закон про дітей і материнство?

Керч. **С. Товпишко.**

На це справді болюче нині для багатьох матерів запитання ми попросили відповісти голову Комісії Верховної Ради України у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства Г. ХОДОРОВСЬКОГО.

— Мені зрозуміло хвилювання й обурення авторки листа. Справді, на сьогодні ще не прийнято закону про дітей і материнство, як вона називає його. Хочу одразу кому нагадати, а кому з читачів повідомити, що Верховна Рада України в лютому минулого року ратифікувала надзвичайно важливий документ — Конвенцію про право дитини, прийняту 44-ю Генеральною Асамблеєю ООН 20 листопада 1989 року. Вона покладає на держави-учасниці зобов'язання поважати й забезпечувати кожній дитині віком до 18 років повні права й свободи без будь-якої дискримінації і обмежень. Оскільки цей документ маловідомий в Україні, гадаю, його слід детальніше прокоментувати на сторінках газети.

— Згоден, Георгію Івановичу, але зробимо це іншим разом. Сьогодні краще відповімо на запитання нашої читачки з Керчі.

— Не заперечую. Окрім Конвенції, Комісією проводиться експертиза всіх законопроектів, що приймаються Верховною Радою, з метою врахування в них інтересів охорони сім'ї, материнства і дитинства, соціального захисту дітей. В багатьох законах є принципово нові статті, що захищають материнство і дитинство.

Так, згідно із Законом «Про внесення змін і доповнень до Кодексу законів про працю Української РСР при переході республіки до ринкової економіки» з 1 січня 1992 року матерям надається частково оплачувана відпустка по догляду за дитиною після досягнення нею трирічного віку (в інших республіках колишнього Союзу — дворічного) з виплатою за цей період допомоги по державному соціальному страхуванню. У разі, коли дитина потребує домашнього догляду, жінці надається відпустка без збереження заробітної плати тривалістю, визначеною у медичному висновку, але не більш як до досягнення дитиною шестирічного віку. Ці роки входять до загального трудового стажу. Причому за бажанням жінки додаткова відпустка може бути використана повністю або частково також батьком дитини, бабусею, дідом чи іншими родичами, які фактично доглядають дитину. За бажанням жінки та зазначених осіб у період перебування їх у відпустці по догляду за дитиною вони можуть працювати на умовах неповного робочого часу або вдома. При цьому за ними зберігається право на одержання допомоги.

Законом «Про загальний військовий обов'язок і військову службу», приміром, передбачена відстрочка від призову за сімейними обставинами призовникам, котрі мають на своєму утриманні дитину віком до трьох років або старше трьох років, яка виховується без матері, призовникам, що мають двох і більше дітей, дитину-інваліда.

На виконання відповідної постанови Президії Верховної Ради України Кабінет Міністрів 1 січня 1992 року прийняв постанову «Про здійснення першочергових заходів щодо забезпечення соціального захисту населення в умовах лібералізації цін», якою передбачено з 1 січня нинішнього року певні види державної допомоги сім'ям з дітьми. Це зокрема одноразова допомога при народженні дитини у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, у розмірі 100 процентів мінімальної заробітної плати — по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку працюючим матерям, які мають річний стаж роботи, на дітей одиноким матерям (вдовам, вдівцям) із числа колишніх вихованців дитячих будинків (шкіл-інтернатів). Передбачено також інші допомоги у розмірі 50 і 35 процентів мінімальної заробітної плати.

Я міг би наводити ще багато прикладів, що свідчать про захист материнства й дитинства новим чинним законодавством. Разом з тим ми свідомі того, що потрібен цілісний закон про материнство й дитинство. Тому повідомляю вашій читачці з Керчі та усім, кого це цікавить, що нині Комісією спільно з урядом готується на розгляд Верховної Ради законопроект про державну допомогу громадянам, які виховують дітей, та про внесення змін і доповнень до Кодексу Української РСР про шлюб та сім'ю.

— Цікаво, що нового буде в цих двох законах?

— Досі ми всіх дітей класифікували на дітей з повних, неповних, багатодітних сімей, сиріт. Ми вважаємо, що всі діти від самого народження мають розглядатися як повноцінні громадяни з усіма правами. Сьогодні ж ця нерівність помітна навіть під час розподілу молока в шкільних їдальнях. Оце буде головна лінія закону про державну допомогу.

Законом про зміни і доповнення до Кодексу про шлюб та сім'ю передбачено, наприклад, встановити мінімальний розмір аліментів — 25 відсотків від мінімальної заробітної плати (нині він — 20 карбованців). Має бути запроваджений шлюбний контракт, котрим обумовлюватимуться права громадян на матеріальні цінності, з якими вони беруть шлюб. Це враховуватиметься судами під час розгляду справ про розірвання шлюбу.

Хочу повідомити також, що підготовлено проект довгострокової програми «Державна політика щодо поліпшення становища жінок, сім'ї, охорони материнства і дитинства в Україні».

— Коли ж вони будуть прийняті?

— Всі підготовлені проекти нині розглядає уряд республіки, і прийняття їх залежатиме від того, чи вдасться йому віднайти кошти для передбачених допомог.

— Дякую вам, Георгію Івановичу, за відповіді і бажаю, щоб проекти названих законів якнайшвидше набрали чинності.

P. S. Уже коли цю бесіду було підготовлено до друку, стало відомо, що Верховна Рада розглянула проект Закону України про шлюб та сім'ю. Розглянула у першому читанні.

НЕ ПЛАЧ, НАТАЛЮ!

Шановна редакціє! Пише до вас і сподівається на допомогу ваша маленька читачка з Волині.

Два роки тому моя мама вступила до ЖБК «Волинь». І Новий, 1992-й рік ми мали зустрічати в новій, трикімнатній, квартирі, але доля вирішила все по-іншому. До наміченого строку будинок не збудували й невідомо, коли й добудують. Та найголовніше, що квартира наша нині коштуватиме дуже дорого. Де дістати гроші, аби заплатити за неї? Мама вирішила поки що продати моє фортепіано. Шкода. Але тепер у старій, однокімнатній, квартирі стане просторіше. І все ж я плакала. Плакала, бо не зможу займатися музикою й боюся: а що, коли ми так і залишимося жити в старій кімнаті — я, сестричка і мама?

Можливо, ви щось порадите нам?

Наталка ЗІНЧУК, дванадцять років.

Ковель Волинської області.

Ми звернулися до начальника комплексу по будівництву об'єктів соціальної сфери Держкорпорації Укрбуд Владлена **Горбачова**, аби він порадив, як бути Наталоччиній мамі та й усім, хто опинився в подібному становищі.

— Справді, ситуація складна, але не безвихідна, бо 4 квітня 1992 року Кабінет міністрів прийняв постанову за № 175 «Про компенсацію, пов'язану з лібералізацією цін, додаткових затрат на будівництво житлових будинків, гаражів, дач та об'єктів садівницьких товариств». Нею передбачається, що коли вартість будівництва збільшиться до восьми разів у порівнянні з його вартістю в січні минулого року, то ця різниця компенсується за рахунок бюджету. В інших випадках все, що перевищуватиме зазначений коефіцієнт, мають сплатити замовники. Але й тут не слід поспішати з розпродажем майна, аби розплатитися з будівельниками. Бо у постанові висловлюється побажання підприємствам, де працюють члени кооперативів, допомогти тим, хто неспроможний зробити розрахунок з власних коштів. Є також варіант — узяти позику в банку.

Стосовно кооперативу «Волинь», мене повідомили, що питання з оплатою заборгованості там уже вирішено, будівництво продовжується швидкими темпами. Будемо сподіватися, що восени ваша читачка матиме власну кімнату в новій квартирі. Та й заняття музикою їй не доведеться припинити.

Записала Тетяна КВІТ.

ВВОДЯЧИ ГРИВНІ, ЗБЕРЕГТИ Й КУПОНИ

Уже тепер зрозуміло, що гривню потрібно вводити як мінімум у масштабі 1:100 до карбованця чи то до купона, якщо вважати курс купона приблизно рівним карбованцю. Нехай спеціалісти скажуть, який масштаб найзручніший. Пропоную з уведенням гривні залишити в обігу купони як розмінну монету до повного їх зносу. Цим буде забезпечено 100 відсотків використання їх ресурсу (за виготовлення їх за кордоном заплачено валютою). Гривні пропоную ввести без будь-яких обмінів за один-два дні — замість зарплати в купонах видати гривні. Купони залишаться в банках як розмінна монета. Перевага такого методу полягає і в тому, що в разі стрімкого зростання цін нам не вистачатиме купонів. То чи треба продовжувати друкувати їх, коли навіть невеликі партії гривень можна буде пускати в обіг у великому масштабі до купона для покриття нестачі готівки? І не треба боятися, що гривня знецінюватиметься за нинішнього складного економічного становища. Цього не уникнути, але гривні зразка 1992 року можна замінити гривнями зразка, скажімо, 1995 року (вже у новому масштабі до гривень 1992 року), навіть не вилучаючи перші гривні з обігу.

Якщо не зможете опублікувати мої пропозиції, прошу переслати їх Національному банку.

Л. ЧУДАЙКІНА, економіст.

Миколаїв

Авторка цього листа не написала своєї повної ні домашньої, ні службової адреси, й тому можна було б викинути його в кошик як анонімний. Але разом з іншими листами ми вирішили все-таки показати його керівництву Національного банку, оскільки зацікавила оригінальність пропозицій. І не помилилися.

— Співвідношення введення нових грошових одиниць завжди було державною таємницею, — відповів перший заступник Голови правління Національного банку України М. Сивульський. — У якому співвідношенні вводитимуться гривні до купона чи карбованця, ще не вирішено. Але це має бути здійснено не зачіпаючи інтересів населення.

— Сьогодні триває підготовка до введення гривні, — доповнила заступник начальника головного управління грошової політики банку Н. Дорофеєва.— Чіткої позиції ще немає. Може, це буде грошова реформа на основі гривні. Але в якому співвідношенні, важко передбачити, бо ніхто не може дати прогнозу інфляції. Це залежатиме від цін, заробітної плати, економічних відносин з Росією, скажімо, тощо.

Пропозиції Л. Чудайкіної непересічні, цікаві. І щодо введення гривні, і збереження купонів. Ми неодмінно візьмемо їх до уваги, коли готуватимемо документи про введення нової грошової одиниці.

Бесіди з Г. Ходоровським і в Національному банку України провів Яків ГАЛЬЧЕНКО.

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Мій стаж становить 35 років. Я інвалід II групи загального захворювання. До 55 років залишився один рік і сім місяців. Чи маю я право на одержання пенсії за віком?

Л. ЧИРГИНЕЦЬ.

Дніпропетровськ.

Право на пенсію за віком у вас буде лише після досягнення 55-річного віку, якщо немає пільгових умов для призначення пенсії. Але відповідно до ст. 29 Закону «Про пенсійне забезпечення» розмір пенсії по інвалідності вам має бути призначений в розмірі пенсії за віком.

* * *

Мій батько загинув під час Великої Вітчизняної війни. Чи поширюються на мене, як члена сім'ї загиблого, пільгові умови для призначення пенсії за віком?

Л. ГРИШЕНКО.

Запоріжжя.

Стаття 16 Закону «Про пенсійне забезпечення» не встановлює пільгових умов для призначення пенсії за віком дітям, батьки яких загинули під час Великої Вітчизняної війни.

* * *

Чи мають право пенсіонери безплатно приватизувати житло і заповісти його дітям та онукам, які проживають за межами України? З таким запитанням звернулися до газети пенсіонери з міста Бердянська І. Серда, М. Коваль, Г. Саваденко та інші.

Питання про безплатну передачу житла в законодавчому порядку ще не вирішене. У той же час згідно зі ст. 15 Закону «Про власність» пенсіонери можуть придбати у власність відповідне житло шляхом його викупу. Хоча на практиці органи виконавчої влади іноді обмежують це право громадян. Особа, яка стала власником житла, має право володіти, користуватися і розпоряджатися ним. А отже, і право передавати його в спадщину дітям та онукам, які проживають і за межами України.

Володимир ГРИНЧИШИН.

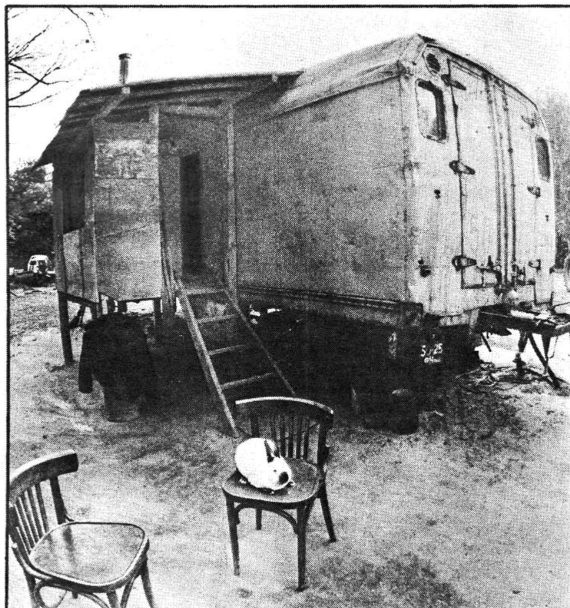
ЗАПОВІТНА ВІЛЬНА

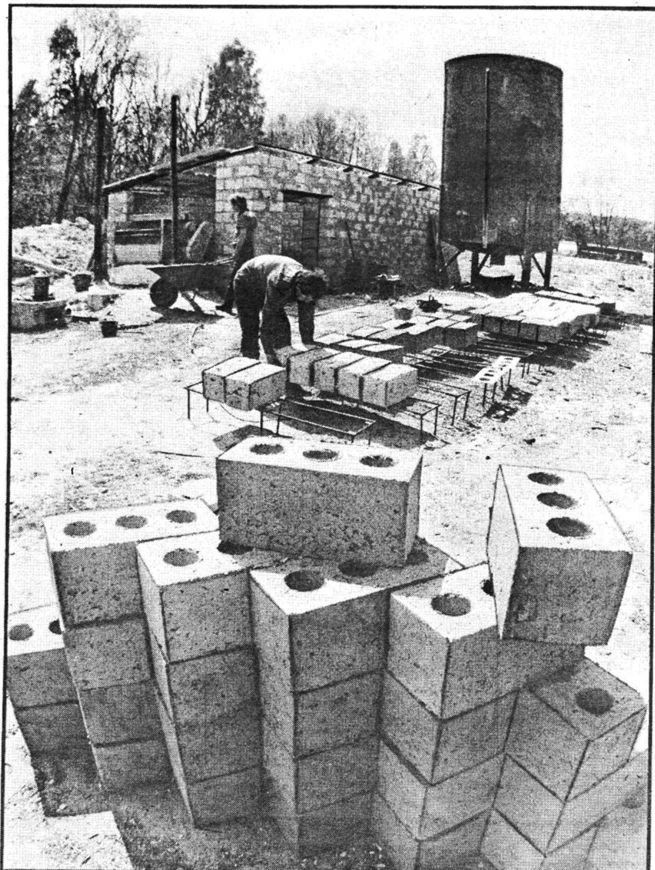
— Посеред моря з корабля спустили шлюпку без жодного весла і посадили в неї людину. При цьому сказали: «Доберешся до берега — добре, а ні — то сам же зголосився».

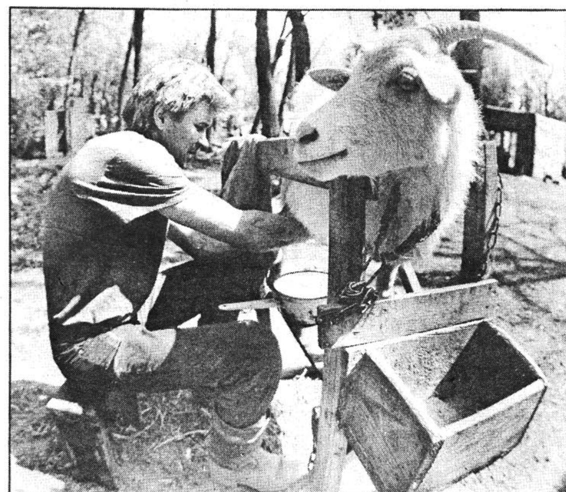
Так оцінює стан фермерства в Україні селянин Сергій Овчаренко. Він четвертий рік доводить своє право на існування. Має сьогодні лише сім гектарів землі під лісом села Стоянка. Щоправда, Ірпінська міськрада пообіцяла дати у червні ще 33 гектари. А поки що молодий фермер разом з батьком і братами доводить до тями старенький трактор і «газончик». Але ж де взяти для них пального? Ось і доводиться Сергієві орати присадибні ділянки селянам, щоб заробити хоча б на солярку. Вимальовується напрям господарювання — вирощування кормів для кіз і корів.

Сергій мріє про той час, коли перестане ходити з простягнутою рукою по державних кабінетах, «вибиваючи» буквально все. Найпотаємніше ж — отримати заповітну вільну, цебто 40 гектарів землі у власність. А поки що з металобрухту змайстрували фермери пристрій для виготовлення шлакоблоків, знайшли сировину для них. Нема води? Теж не біда. Викопали два маленьких ставочки і поливають городину. Змонтували двигун, електропилку — і тепер мають готові дошки. Взимку ж Сергій разом з братами шиють симпатичні кролячі шубки. А ще шукають хлопці схеми вітряка, щоб мати свою електроенергію.

Олександр ЖУРАХІВСЬКИЙ.
Фото Віктора МЕДИНСЬКОГО.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПОСТАНОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ВІД 5 ЛЮТОГО 1992 РОКУ «ПРО ФОРМУВАННЯ ВАЛЮТНИХ ФОНДІВ УКРАЇНИ У 1992 РОЦІ»

З метою створення сприятливих умов для формування валютних фондів суб'єктів підприємницької діяльності Верховна Рада України **постановляє:**

1. Викласти абзац п'ятий пункту I постанови Верховної Ради України від 5 лютого 1992 року «Про формування валютних фондів України у 1992 році» в такій редакції:

«До суми виручки, що підлягає оподаткуванню, не зараховуються транспортні, страхові та інші накладні витрати в іноземній валюті, а також витрати по придбанню сировини, матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих виробів, технологій, обладнання і запасних частин, придбаних за іноземну валюту і використаних для потреб власного виробництва».

2. На часткову зміну додатка до постанови Верховної Ради України від 5 лютого 1992 року «Про формування валютних фондів України у 1992 році» установити ставки податку на виручку в іноземній валюті від експорту окремих товарів (робіт, послуг), який сплачується суб'єктами підприємницької діяльності до Державного валютного фонду України, згідно з додатком.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
12 травня 1992 року

Додаток до постанови Верховної Ради України від 12 травня 1992 р.

СТАВКИ ПОДАТКУ

на виручку в іноземній валюті по окремих товарах, який сплачується суб'єктами підприємницької діяльності до Державного валютного фонду України

(у процентах до виручки в іноземній валюті)

Коди товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності (в редакції 1990 року)	Найменування товарів та види послуг	Ставки податку до Державного валютного фонду України
27.01	Кам'яне вугілля, брикети та аналогічні види твердого палива, одержані із кам'яного вугілля	15
25.23	Цемент	20
84.01	Реактори, ядерні, тепловиділяючі елементи, обладнання й пристрої для поділу ізотопів	20
84.07.10100, 84.07.10900	Двигуни авіаційні	20
84.56	Верстати для обробки різних матеріалів шляхом видалення частини матеріалу лазерним чи іншим світловим або квантовим випромінюванням, верстати ультразвукові та інші	20
84.57	Центри обробляючі, верстати агрегатні для обробки металу	20
84.58.11100 — 84.58.91900	Верстати з числовим програмним управлінням і без нього та частини до них	20
84.59.10000— 84.59.31000 84.59.40100 84.59.51000 84.59.61100— 84.59.61990 84.60.11000 84.60.21100 84.60.21900 84.60.31000 84,60.90100, 84.61 84.62.10100, 84.62.21100 84.62.21900, 84.62.31100 84.62.31900, 84.62.41100 84.62.41900, 84.62.91500 84.62.99500, 84.64.20110		
84.69	Машинки друкарські з запам'ятовуючими та відтворюючими пристроями	20
84.71	Машини автоматичні для обробки інформації, блоки, частини та носії інформації до них	20
85.17—85.22 85.24.90100 85.25.—85.31	Апаратура зв'язку, теле-, відео-, аудіокомунікаційна техніка і устаткування та частини до неї	20
85.40—85.43	Електронна апаратура, частини та комплектуючі вироби до неї	20
85.44.70000	Кабелі волоконно-оптичні	20
26.01—26.17	Руда і концентрати	25
72—83	Чорні та кольорові метали, вироби з них	25
87.10	Засоби наземного транспорту спеціального призначення, приладдя до них	55
71.04	Дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння штучного походження	25
28.43—28.46	Продукти неорганічної хімії (VI. Продукти інші): з'єднання неорганічних та органічних дорогоцінних і рідкоземельних металів, радіоактивних елементів або ізотопів	70
Послуги	Оптово-роздрібна та роздрібна торгівля	25*
	Оптова торгівля	25*
	Роботи і послуги з використанням давальницької сировини	25*

*Від сум перевищення надходжень над платежами.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ БАРТЕРНИХ ОПЕРАЦІЙ У 1992 РОЦІ У ГАЛУЗІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

З метою упорядкування бартерних (товарообмінних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності України Верховна Рада України **постановляє:**

1. Встановити, що всі суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності України мають право на проведення бартерних (товарообмінних) операцій по будь-яких видах товарів (робіт, послуг) без обмежень, крім випадків, передбачених статтею 17 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність». Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності сплачують державний збір за проведення бартерних (товарообмінних) операцій до Державного валютного фонду у розмірі 10 відсотків від загальної ціни товарів, що експортуються по обміну за бартерним контрактом та у валюті контракту. Суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності відповідно до статті 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» забороняється проводити такі бартерні операції за демпінговими цінами. Ціна бартерного контракту визначається у вільно конвертованій валюті.

2. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності, які здійснюють бартерні (товарообмінні) операції з метою ввезення (імпорту) технологій, технологічного обладнання, комплектуючих, запасних частин, сировини, напівфабрикатів, сплачують державний збір у розмірі 5 відсотків від загальної ціни товарів, що експортуються по обміну за бартерним контрактом та у валюті контракту.

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності, які здійснюють бартерні (товарообмінні) операції, передбачені у цьому пункті Постанови, тільки для потреб власного виробництва, звільняються від сплати державного збору до Державного валютного фонду.

3. Державний збір сплачується з рахунків суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності у банках, які є юридичними особами України, протягом 60 днів з моменту проходження товарами (роботами, послугами) митного кордону України. Митні органи України надають інформацію про проходження митного кордону України Міністерству зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України, яке зводить її з інформацією по реєстрації бартерних контрактів і передає до Державної податкової інспекції для здійснення контролю за надходженням платежів державного збору. У разі ненадходження державного збору до суб'єкта підприємницької діяльності застосовуються відповідні санкції.

4. При здійсненні суб'єктами підприємницької діяльності бартерних (товарообмінних) операцій з країнами СНД, валютою яких є карбованці, державний збір не сплачується, якщо валютою контракту є карбованці.

5. Суб'єкти підприємницької діяльності мають право сплатити державний збір попередньо до здійснення ними бартерної (товарообмінної) операції. При цьому державний збір сплачується згідно з пунктами 1, 2, 3 і 4 цієї Постанови.

6. Встановити, що товари, які експортуються по бартерних (товарообмінних) операціях, не обкладаються податком на добавлену вартість.

7. З метою запобігання подвійному оподаткуванню установити, що доход суб'єкта підприємницької діяльності, який оподатковується згідно з чинним законодавством, зменшується на суму сплаченого державного збору за проведення бартерних (товарообмінних) операцій. При цьому виручка у іноземній валюті перераховується у валюту, що діє на території України, за встановленим Національним банком України курсом на дату сплати державного збору.

8. Визнати такими, що втратили чинність, абзац третій пункту 33 Програми надзвичайних заходів щодо стабілізації економіки України та виходу її з кризового стану в частині обмеження на проведення бартерних (товарообмінних) операцій, пункт 4 Постанови Верховної Ради України «Про формування валютних фондів України у 1992 році». Припинити до 31 грудня 1992 року дію частини другої статті 16 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність».

9. Бартерні (товарообмінні) контракти підлягають реєстрації у Міністерстві зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України. Реєстрація повинна здійснюватися у повідомчому порядку протягом 20 робочих днів, а по товарах, передбачених пунктом 2 цієї Постанови,— протягом 10 робочих днів з моменту подання таких документів:

— копії свідоцтва учасника зовнішньоекономічної діяльності;

— документів, які підтверджують походження товарів;

— копії бартерного контракту і специфікації до нього із зазначенням цін.

У випадках, коли бартерні (товарообмінні) операції проводяться по категоріях товарів, що потребують ліцензування, їх проведення є правомірним тільки при отриманні відповідної ліцензії Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України.

10. Згідно з Постановою Верховної Ради України «Про порядок введення в дію Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» доручити Комісії Верховної Ради України у закордонних справах забезпечити контроль за виконанням цієї Постанови.

Міністерству фінансів України у тижневий строк розробити систему та порядок застосування санкцій за несплату державного збору.

11. Доручити Кабінету Міністрів України за результатами аналізу зовнішньоекономічної діяльності за I півріччя 1992 року подати Верховній Раді України пропозиції щодо змін у законодавстві, маючи на увазі необхідність створення умов для першочергового задоволення виробничо-технічних потреб підприємств і організацій України.

12. Постанова вводиться в дію з моменту прийняття.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
12 травня 1992 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПРО ПЕРЕЛІК ТОВАРІВ, ЩОДО ЕКСПОРТУ ЯКИХ ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ РЕЖИМ ЛІЦЕНЗУВАННЯ І КВОТУВАННЯ НА 1992 РІК

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити перелік товарів, щодо експорту яких встановлюється режим ліцензування і квотування на 1992 рік, згідно з додатком.

2. Доручити Міністерству економіки України визначення розмірів експортних квот на основі балансів виробництва та споживання.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
12 травня 1992 року

Додаток до Постанови Верховної Ради України від 12 травня 1992 р.

ПЕРЕЛІК
товарів, щодо експорту яких встановлюється режим ліцензування та квотування на 1992 рік

Найменування продукції	Код ТН ЗЕД
Коні чистопородні	01.0111000
Велика рогата худоба жива (чистопородна племінна)	01.02 10000
Свині живі (виробничі чистопородні)	01.03 10000
Вівці і кози (чистопородні племінні)	01.04 10100
Пшениця, ячмінь, овес, кукурудза, рис, сорго, гречка, просо	10.01, 10.03, 10.04, 10.05, 10.06, 10.07, 10.08
Насіння льону для сівби	12.04 00100
Насіння рапсу	12.05 00900
Насіння соняшнику	12.06 00900
Олія соняшникова	15.10 11910 15.12 19910
Цукор	17.01 12100, 17.01 91000, 17.01 99900, 17.01 99100
Хміль	12.10
Патока (меляса)	17.03
Спирт етиловий харчовий	22.07, 22.08 90990
Лікарські засоби (включаючи лікарську сировину)	3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006, 1211, 1207 02.06 10100, 02.06 22100, 02.06, 29100, 02.06 30100, 02.06 41100, 02.06 49100, 02.06 80100 (тільки коней) 02.06 90100 (тільки коней)
Ефірні масла	330123100, 330123900
Шкури великої рогатої худоби або тварин родини конячих, вівці або ягнят та інші	4101, 4102, 4103
Сировина хутрова; хутровина, хутро, шкури дублені або вироблені	4301*, 4302*
Пряжа жерстяна, тканини шерстяні	5107, 5111*, 5112*, 5113*
Бавовна-волокно, пряжа бавовняна, тканини бавовняні, нитки бавовняні, швейні	5201, 5203, 6204*, 5205*, 5206*, 5208* 5209*, 5210*, 5211* 5212*
Хімічні нитки	5402*, 5403*, 5404*, 5405*
Хімічні штапельні волокна	5509*, 5510*, 5512*, 5513*, 5514*, 5515* 5516*
Льоноволокно, коноплеволокно, тканини лляні	5309*
Неткані матеріали	5603
Панчішно-шкарпеткові вироби	6115*
Нафта сира	2709
Гази нафтові та газоутворені, вуглеводні та інші	2711
Парафін твердий	271220000
Продукти переробки нафти	2710
Каталізатори усіх видів	3815, 7115
Аміак	2814
Мінеральні добрива (сечовина і суперфосфат)	31021110, 310310000
Сірка	2503
Сірчана кислота	280700100
Циклогексанон	291422000
Капролактам	293371000
Триполіфосфат натрію	283531000
Поліетилен	390110100, 390110900, 39012000
Полімери стиролу у первинних формах	3903
Смола полівінілхлоридна, полівінілхлорид	390490000, 390410000
Платифікатори	381220000
Вінілхлорид	290329000
Перекис водню	284700000
Сода каустична	281511000
Фталовий ангідрид	291735000
Барвники, лаки і фарби	32.0710100, 32.0610100, 32.0642000
Сода кальцинована і бікарбонат натрію	283620000, 283630000
Бензон нафтовий	290220
Мідь та вироби з неї	7403, 7404, 7407 (за винятком 74.0312000, 740710000), 7408, 7409, 7411, 7413
Алюміній та вироби з нього	7601, 7602, 7604, 7605, 7606, 7614
Свинець і вироби з нього	7801, 7802, 7804
Цинк і вироби з нього	7901, 7902
Олово не оброблене, відходи і лом олов'яні	8001, 8002
Кольорові метали та інші (магній, титан, цирконій, германій, ванадій, гафній) та вироби з них	8104, 8108, 8109, 811230, 811240, 811291100
Дорогоцінні метали	7106, 7107, 7108, 7109 7110, 7111, 7112
Феросплави (за винятком позицій 720250, 720270—720299)	7202
Вугілля коксівне	270112100
Концентрати чорних металів, марганцеворудна сировина	2601 (за винятком руди та залізного колчедану), 2602
Чавун	7201
Залізо, сталь, прокат чорних металів	7206, 7208, 7209, 7211, 7216, 7217, 7219, 7222, 7224, 7226, 7229, 7302
Труби стальні (за винятком труб великого діаметра 800—1420 мм)	7303, 7304, 7305, 7306
Відходи і брухт чорних металів	7204
Руди і концентрати нікелеві, уранові, торієві, титанові, цирконієві	2604, 2612, 2614, 261510000
Руди і концентрати дорогоцінних металів	2616
Графіт	2504
Коалін	2507
Силікатглиба	283990900
Дорогоцінне та напівдорогоцінне каміння, кришка і порошок з нього	7102, 7103
Лісоматеріали (ділова деревина)	440310, 440391, 440392, 440399, 4404, 440710, 440791, 440792, 440799
Фанера, шпон	440810, 4412
Пиломатеріали	4409
ДСП	4410, 4413
ДВП	4411
Піддони, піддони з бортами та ін.	441520
Макулатура	4707
Целюлоза деревна	4703, 4705

* Тут і далі — тільки для експорту в країни ЄЕС.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО СТАТТІ 13 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

Верховна Рада України **постановляє:**

Викласти пункт «з» частини першої статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 3, ст. 10) в такій редакції:

«з) водії міського пасажирського транспорту (автобусів, тролейбусів, трамваїв) і великовагових автомобілів, зайнятих в технологічному процесі важких і шкідливих виробництв:

чоловіки — після досягнення 55 років і при стажі роботи 25 років, в тому числі на зазначеній роботі не менше 12,5 років;

жінки — після досягнення 50 років і при стажі роботи 20 років, в тому числі на зазначеній роботі не менше 10 років».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
15 травня 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНСЬКОЇ РСР «ПРО ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ ДЛЯ ТРУДЯЩИХ»

У зв'язку з установленням Законом України «Про пенсійне забезпечення» мінімального розміру пенсії за віком в розмірі мінімального споживчого бюджету та Указом Президента України від 9 січня 1992 р. «Про підвищення мінімального розміру заробітної плати» Верховна Рада України **постановляє:**

Визнати такою, що втратила чинність, статтю 1 Закону Української РСР «Про підвищення соціальних гарантій для трудящих» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 42, ст. 549), а у статті 2 виключити слова «передбаченої частиною першою статті 1 цього Закону».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
15 травня 1992 року

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ЗАКОНУ УКРАЇНСЬКОЇ РСР «ПРО АРБІТРАЖНИЙ СУД»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести до Закону Української РСР «Про арбітражний суд» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 36, ст. 469) такі зміни:

1. Частину другу статті 35 викласти в такій редакції:

«Порядок і умови оплати праці працівників арбітражних судів встановлюються Верховною Радою України».

2. У назві і тексті Закону слова «Української РСР» і «Кримської АРСР» замінити відповідно словами «Україна» та «Республіка Крим».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
15 травня 1992 року

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

ПРО ЗУПИНЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ СТАТЕЙ 25[1] І 52[2] КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

У зв'язку із зменшенням можливості використання в умовах ринкової економіки праці осіб, умовно засуджених до позбавлення волі з обов'язковим залученням до праці, та осіб, умовно звільнених з місць позбавлення волі з обов'язковим залученням до праці, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Зупинити до прийняття нового Кримінального кодексу України застосування статей 25[1] і 52[2] Кримінального кодексу Української РСР.

2. Особи, умовно засуджені до позбавлення волі з обов'язковим залученням до праці, та особи, умовно звільнені з місць позбавлення волі з обов'язковим залученням до праці, які на день прийняття цієї Постанови перебувають під наглядом спеціальних комендатур Міністерства внутрішніх справ України, продовжують відбувати призначене їм покарання відповідно до чинного законодавства України.

3. Постанова набуває чинності з моменту її прийняття.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
16 травня 1992 року

ДИПЛОМНА ІНФЛЯЦІЯ

У тоталітарному суспільстві вища школа віддзеркалювала всі його основні засади — надмірну централізацію, дріб'язковий контроль над навчальним процесом, уніфікацію навчальних програм та робочих планів, процедури прийому й випуску... В цілому регламентація була доведена до абсурду. Вона майже повністю виключала реальні стимули у студентів до навчання, у викладачів — до пошуку нових форм викладання. В такому неприродному соціальному середовищі вища школа змогла функціонувати тільки за допомогою директивних методів, позбавлена всякої можливості до самоорганізування. Все це наш учорашній день. Та чи тільки вчорашній!

НИНІ, коли йде розбудова держави, і перші кроки робить демократія, ми повертаємось обличчям і до надбань цивілізації. Західноєвропейська чи американська моделі вищої школи, без сумніву, цікаві для нас. Гарячі голови відразу ж і пропонують перенести ці моделі на український грунт і, мовляв, все буде гаразд. При цьому найчастіше звертають увагу насамперед на їхній зовнішній бік, педагогічне найменування, стипендії... Порівнюють, як правило, рівень зарплати викладачів та ін. Але таке зіставлення нікуди не веде. Адже ще нікому не вдавалося вирвати окремі ланки з високоорганізованого суспільного організму і механічно пересадити їх у інший, менш розвинутий. Тут потрібен детальний, неспішний аналіз.

Західна модель вищої школи формувалася століттями.

По-перше, це самоорганізована система, по-друге, вона зорієнтована на ринок кадрів. Справа навіть не в тому, що в нас поки що про ринок кадрів (як і взагалі про ринкову систему) годі й говорити. Питання це набагато складніше. Примітивні спроби прищепити вже сьогодні «їхні порядки» на наш грунт непоодинокі. Але зміна змісту катастрофічно відстає від зміни форм. Від того, що пединститут став педуніверситетом, а університет — академією, мало що змінюється в системі підготовки спеціаліста. На черзі — перейменування технікумів у коледжі чи не так?

З переходом до ринкової системи, формуючи ринок кадрів, в Україні потрібно зробити дві важливі справи. Найперше, добре зважити всі «за» і «проти» в мережі вузів, середніх спеціальних закладів і форм навчання в них. На сьогодні в Україні є чимало пединститутів, де рівень підготовки кадрів далекий від справжніх вимог. Ні кадровий потенціал, ні матеріальна база не дають змоги їм готувати повноцінних спеціалістів. Та й попит на випускників таких вузів зменшується. Вихід один: поступове скорочення кількості таких пединститутів і передача їх функцій або провідним пединститутам, або сусіднім університетам.

Друга проблема — це сам зміст навчання. Нині йде формування нових навчальних планів з урахуванням підготовки бакалаврів і магістрів. Ми не можемо механічно переносити старі предмети в нові плани. Тут потрібний новий підхід: у навчальних планах мають з'явитися ті предмети, які відповідають сучасним вимогам, зокрема тенденціям до гуманітаризації навчального процесу. Кожен вуз мусить вносити в цю справу творчу думку. Навчальний план вищого навчального закладу повинен відображати його специфіку, а це зумовить і ринок на його кадри. Те, що ми надамо кожному викладачеві право самостійно складати програму навчальних дисциплін, не означає, що такі програми будуть створені. Треба реально оцінювати подібні речі. Або спробуйте зняти вже сьогодні адміністративний контроль деканатів за ходом навчального процесу. Важко сказати, що це призведе до підвищення його ефективності. Причому з цього не можна робити оціночні судження. Все природно: наші суб'єкти навчального процесу (як студенти, так і викладачі) ніколи не відчували (бо й не знали), що професіоналізм — це теж товар у світі конкуренції. Реформування вищої освіти не може піти швидше за перетворення всього суспільства.

Освіта

Як би цього не бажалося не варто перестрибувати через проміжні етапи. Введення у життя вузів все більше «свобод» аж ніяк не повинно ототожнюватись із зниженням виконавчої дисципліни. Показником будь-якого кроку реформи мусить стати рівень ефективності навчального процесу. Інакше вже завтра не буде що реформувати.

Теза про те, що потрібно визначити 10—15 провідних вузів, які «відповідатимуть» за стан вищої освіти в державі і на які треба робити ставку, здається нереалістичною. Така позиція тільки дивує. Адже переважна більшість колег бачить вищу школу саме як систему конкуруючих автономних навчальних закладів. Диференціація між ними виникає природно. Гарвардський університет, нагадаю, не тому провідний, що так вирішив президент США. Це довели своєю працею його професори та випускники.

Вузи як інтелектуальні осередки самі повинні давати імпульс соціальним перетворенням. Адже саме вища освіта готує спеціалістів, які посядуть ключові позиції в інфраструктурі ринкової системи та політичних інститутах влади.

Що можна вже тепер змінити в самому вузі? В Ужгородському університеті ми постарались, у першу чергу, змінити атмосферу: найкваліфікованіші кадри повинні відчути себе передовими господарями. Це, вважаю, головна передумова «європеїзації» нашого вузу. Портретом у газеті чи грамотою, зрозуміло, цього не досягти. Інша справа — закордонне стажування. Наближеність Західної Європи допомогла нам у цьому. Вже торік понад сто студентів і викладачів побували в університетах розвинених країн. Прагнемо також відповідно до кадрових проблем регіону структурно реорганізувати вуз: відкриваються нові спеціальності, факультети. При університеті створено Центр гунгарології, три науково-дослідні інститути, серед них Інститут карпатознавства.

Кожний навчальний заклад відповідно до своїх умов розташування, до особливостей регіону повинен бути чимось унікальним, мати своє обличчя. Ніякого масштабного шаблону бути не може. Інститут карпатознавства при УжДУ, наприклад, покликаний не тільки досліджувати в комплексі вчорашнє і сьогоднішнє Закарпаття, сусідніх з ним регіонів, а й давати політикам практичні рекомендації щодо його подальшого соціально-економічного розвитку. Центр гунгарології покликаний не лише досліджувати минуле й сьогодення угорського населення Закарпаття, питання українсько-угорських зв'язків, а й допомагати кафедрі угорської філології готувати кадри для шкіл з угорською мовою навчання. В університеті готують не лише кадри для шкіл і створюють підручники та посібники. Отже, університет розв'язує одну з важливих проблем для угорського населення Закарпаття. Якщо на філологічному факультеті спеціально готують кадри і для цього створено добротні навчальні плани, в яких використовується досвід вузів Угорщини, то на інших факультетах **ведеться цілеспрямована робота, щоб угорці за національністю успішно навчалися і стали не просто вчителем, економістом чи лікарем, а й удосконалювали знання рідної мови. Частина студентів угорської національності направляється на стажування у вузи Угорщини.**

Два роки тому Ужгородський університет розпочав підготовку кадрів з румунської мови. Допомагають нам у цьому і педколективи повіту Сату-Маре Республіки Румунії. Безперечно, розширення зв'язків з вузами Угорщини, Чехо-Словаччини і Румунії наближає нас до системи європейської вищої школи. Нам важливо не лише зберегти, а й поліпшити якість підготовки науково-педагогічного потенціалу, який маємо. Адже поряд — чотири зарубіжні країни, поряд — бізнес з його високими заробітками. Ця проблема, без сумніву, стає за нинішньої доби ключовою для всієї вищої школи України.

НАЙБЛИЖЧИМ часом повинна бути створена президентська програма розвитку науки та освіти в Україні, оскільки, крім системи президентської влади, цими питаннями займатися буде просто нікому. Після призначення представників Президента на місцях це більше ніж очевидно. Вказана програма має на меті забезпечити (юридично й економічно) реальний пріоритет освіти, навіть щодо охорони здоров'я й питання житла. Думаю, що основним напрямом роботи мають стати заходи для загального стимулювання науки. Поки в суспільстві відсутні природні, об'єктивні стимули для нормального функціонування вищої школи, цю роль повинна взяти на себе держава.

Без додаткових фінансових надходжень науці і освіті ніяк не обійтись.

Головне в науці — це ідеї. Вчений має право розпоряджатися своїми ідеями. Юридичне оформлення інтелектуальної власності, без сумніву, стимулює науковий творчий процес. Вища освіта і ринок висококваліфікованих кадрів, організація науки вже сьогодні ставлять на порядок денний створення загальнонаціональної системи інформаційної технології. Мета її — систематизація і узагальнення на державному рівні науково-технічної інформації. Така система опиралась би на комп'ютеризовані центри обліку кадрів і створений централізований облік попиту і пропозиції кваліфікованої робочої сили. Подібні структури існують у розвинутих країнах уже десятиліттями.

Ми до певної міри ще далекі від усвідомлення справжньої ролі освіти й науки в житті суспільства. Багатьох із нас, відверто кажучи, до цих пір більше цікавить політичні погляди претендента на управлінську посаду («демократ» чи «партократ»), ніж його освіта і професійний рівень. До речі, управління — це спеціальність, яку здобувають в університетах та інститутах.

Кожне політичне рішення буде зважене тоді, коли попередньо пройде наукову експертизу. Наші політики часто не відчувають потреби отримати консультацію у науковця. Університети, в свою чергу, ще не стали «генераторами ідей» у суспільстві.

Чи буде український диплом про вищу освіту «конвертованим»? Це залежить від наших спільних зусиль.

Володимир СЛИВКА,
ректор Ужгородського університету, член Колегії з питань гуманітарної політики Державної Думи України.

КОЛИ Б НЕ СПІЗНИТИСЯ...

Прошу слова!

ОСТАННІМ часом засоби масової інформації, зокрема газета «Голос України», повідомили про створення на споконвічних українських землях — Луганщині, Донеччині, а також у Криму — формувань донського козацтва і складання ними присяги на вірність Тихому Дону й Росії. Є інформація і зворотного порядку. Генеральна канцелярія Українського козацтва опублікувала заяву, в якій складання присяги на вірність іншій державі оцінила як акт протиправний і зрадницький щодо України. Справді, ситуація не зовсім вписується в загальноприйняті норми людського співжиття та міждержавних відносин. Вона може розглядатися як спроба дестабілізації становища в Україні шляхом застосування придністровського чи карабахського варіантів.

Про можливість розвитку подій саме в такому напрямі попереджує тижневик «Аргументы и факты» (№№ 16—17 ц. р.) в публікації «Будем ли мы снова жить при социализме?», де підкреслюється, що всі міжнаціональні конфлікти вигідні прихильникам реанімації СРСР, повинні за однією схемою з урахуванням невеликих регіональних особливостей.

Потрібно негайно шукати вихід з цього становища, щоб у черговий раз не запізнитися, давши тим самим можливість укоренитися й розростися започаткованим і, напевне, добре координованим процесам.

На мій погляд, особовий склад цих формувань поки що не тільки не численний, але й строкатий, різнорідний. Думаю, що серед тих, хто склав присягу на вірність іншій країні, немало людей, які ще до кінця не усвідомили, що колишній Радянський Союз розпався на незалежні держави. Вони не розуміють нового характеру відносин між ними. Мабуть, серед неопатріотів є й ті, хто зробив вибір не за «компанію», а під впливом нової громадської хвилі — відродження козацтва, не дуже задумуючись над наслідками. Існують, вірогідно, й інші мотиви.

Людське розмаїття у формуваннях донських козаків на українських землях вимагає диференційованого пошуку шляхів вирішення поставленої проблеми. Звичайно, найпильнішої уваги потребує основна маса — ті хто свідомо обрав російський спосіб життя. Нехтувати цей вибір чи перешкоджати здійсненню його у будь-який спосіб швидше за все буде поцінювано як порушення прав людини. Отже, не повинно бути в правовій, демократичній Україні.

І якщо тим, хто вступив до цих формувань в емоційному пориві чи до кінця не розібравшись у наслідках власних дій, можливо, треба допомогти зрозуміти хибність займаних позицій, то тим, хто свідомо обрав інший спосіб життя, потрібно надати всебічну державну допомогу для переселення в козацькі райони Дону чи інші місця Російської Федерації.

Зрозуміло, що знайти для переселення кошти тепер надзвичайно важко. Та їх потрібно шукати насамперед тому, що цим здійсняться бажання, нехай невеликої частини громадян, вільно обрати спосіб життя. Це і морально, і демократично, і законно.

Крім того, Українська держава позбудеться потенційної причини конфліктів на грунті збігу переконань, методів управління, звичаїв тощо. Усунення основи такого протистояння обійдеться багато дешевше, ніж його постійна загроза.

Нарешті, житла, господарські будівлі, що залишаться після переселення, можна буде віддати тим, хто перебуває в скрутному становищі: біженцям з Придністров'я, звільненим у запас, молодим сім'ям, безквартирним...

Одне слово, треба поспішати, аби знову не йти за подіями, аби знову не приймати рішень, спрямованих на усунення непорозумінь. Легше попереджувати їх виникнення.

Іван ТКАЧУК,
доцент Хмельницького технологічного інституту.

Ще 16 січ
«Голос Укра
кував інфор
одну з нез
лігійних к
рідну укра
нальну віру
релігійні
(станиці)
в Австралії,
лучених Шт
ки, Англії т
нах. Перші
сповідників
реєстровані
До редакц
квартиру
Спрінг Глен
Йорк, США
майже чоти
стів з про
тальніше р
це релігійн
На деякі із
ціально для
раїни» відп
датор
ЛЕНКО.

*

— Безпер
сновник РУ
богослов,
на. Але чи
свої здібно
нуючих хри
чи віру в
Дажбога?

— Христ
починаючи
роз'єднанн
вим.
ну Вар
одну добу
в Парижі
нок, стари
стияни, як
дав любит
як самого

Нині в
тах Амери
285
Згоди
жна має
Христової
Шевченка
робив ти,
Упродовж
роз'єднани
собою. Ви
ховної ене
шей. Одні
правильно
інші кажу
лики й пр
помиряться
католицьк
дять, що
Володи
ївській
ру, бо в
релігія Р
роз'єднана
кого право
кі тверд
вважаючи
ськими і
реконаний
роз'єднує
немає на
чуже роз
ність в на
тоді, кол
рідні дух
леглі чуж
цепціям,
мам, ка
Українці
мали і ма
ім'я яком

— Укра
визнають
пане Силе
так само,
євреї, інду
особливу
ви джерел
ців назад,

— У с
віри «Ма
що перш
бути сам
ликим
чуття на
Маємо бу
національ
світі лиш
стиян, о
шість. У
ти спові
Є буддис
кришнаїт
синтоїсти
християн
ни, будд

Всепра
не сказа

...ІФЛЯЦІЯ

суспільства. ...балося не ...вати через ...введення у ...більше «сво-... ...повинно ото... ...нженням ви-... ...лини. Показ-... ...кроку ре-... ...тати рівень ...навчального ...вже завтра ...рмувати.

...що потрібно ...15 провідних ...датимуть» ...світи в дер-... ...реба робити ...нереалістич-... ...тільки ді-... ...важна біль-... ...вищу шко-... ...ему конкуру-... ...навчальних ...енціація між ... природно. ...іверситет, на-... ...провідний, що ...зидент США ...працею йо-... ...випускники. ...ктуальні осе-... ...давати ім-... ...перетворен-... ...вища освіта ...іти, які пося-... ...віції в інфра-... ...ї системи ...інститутах

...же тепер змі-... ...узі? В Ужго-... ...ситеті ми ...ршу чергу, ...ерш: найква-... ...редовими гос-... ...ваємо, голов-... ...вропеїзації» ...ртретом у га-... ...зрозуміло, ...інша спра-... ...стажуван-... ...Західної ...нам у цьо-... ...онад сто сту-... ...чів побува-... ...ях розвине-... ...нємо також ...дських проб-...

...уктурно реор... ...відкриваються ..., факульте-... ...итеті створено ...огії, три нау-... ...титути, серед ...рпатознавст-...

...льний заклад ...вих умов роз-... ... особливостей

регіону повинен бути чимось унікальним, мати своє обличчя. Ніякого масштабного шаблону бути не може. Інститут карпатознавства при УжДУ, наприклад, покликаний не тільки досліджувати в комплексі вчорашнє і сьогоднішнє Закарпаття, сусідніх з ним регіонів, а й давати політикам практичні рекомендації щодо його подальшого соціально-економічного розвитку. Центр гунгарології покликаний не лише досліджувати минуле й сьогодення угорського населення Закарпаття, питання українсько-угорських зв'язків, а й допомагати кафедрі угорської філології готувати кадри для шкіл з угорською мовою навчання. В університеті готують не лише кадри для шкіл й створюють підручники та посібники. Отже, університет розв'язує одну з важливих проблем для угорського населення Закарпаття. Якщо на філологічному факультеті спеціально готують кадри і для нього створено добротні навчальні плани, в яких використовується досвід вузів Угорщини, то на інших факультетах ведеться цілеспрямована робота, щоб угорці за національністю успішно навчалися і стали не просто вчителем, економістом чи лікарем, а й удосконалювали знання рідної мови. Частина студентів угорської національності направляється на стажування у вузи Угорщини.

Два роки тому Ужгородський університет розпочав підготовку кадрів з румунської мови. Допомагають нам у цьому і педколективи повіту Сату-Маре Республіки Румунії. Безперечно, розширення зв'язків з вузами Угорщини, Чехо-Словаччини і Румунії наближає нас до системи європейської вищої школи. Нам важливо не лише зберегти, а й поліпшити якість підготовки науково-педагогічного потенціалу, який маємо. Адже поряд — чотири зарубіжні країни, поряд — бізнес з його високими заробітками. Ця проблема, без сумніву, стає за нинішньої доби ключовою для всієї вищої школи України.

НАЙБЛИЖЧИМ часом повинна бути створена президентська програма розвитку науки та освіти в Україні, оскільки, крім системи президентської влади, цими питаннями займатися буде просто нікому. Після призначення представників Президента на місцях це більше ніж очевидно. Вказана програма має на меті забезпечити (юридично й економічно) реальний пріоритет освіти, навіть щодо охорони здоров'я й питання житла. Думаю, що основним напрямом роботи мають стати заходи для загального стимулювання науки. Поки в суспільстві відсутні природні, об'єктивні стимули для нормального функціонування вищої школи, цю роль повинна взяти на себе держава.

Без додаткових фінансових надходжень науці і освіті ніяк не обійтись.

Головне в науці — це ідеї. Вчений має право розпоряджатися своїми ідеями. Юридичне оформлення інтелектуальної власності, без сумніву, стимулює науковий творчий процес. Вища освіта і ринок висококваліфікованих кадрів, організація науки вже сьогодні ставлять на порядок денний створення загальнонаціональної системи інформаційної технології. Мета її — систематизація і узагальнення на державному рівні науково-технічної інформації. Така система опиралась би на комп'ютеризовані центри обліку кадрів і створений централізований облік попиту і пропозиції кваліфікованої робочої сили. Подібні структури існують у розвинутих країнах уже десятиліттями.

Ми до певної міри ще далекі від усвідомлення справжньої ролі освіти й науки в житті суспільства. Багатьох із нас, відверто кажучи, до цих пір більше цікавлять політичні погляди претендента на управлінську посаду («демократ» чи «партократ»), ніж його освіта і професійний рівень. До речі, управління — це спеціальність, яку здобувають в університетах та інститутах.

Кожне політичне рішення буде зважене тоді, коли попередньо пройде наукову експертизу. Наші політики часто не відчувають потреби отримати консультацію у науковця. Університети, в свою чергу, ще не стали «генераторами ідей» у суспільстві.

Чи буде український диплом про вищу освіту «конвертованим»? Це залежить від наших спільних зусиль.

Володимир СЛИВКА,
ректор Ужгородського університету, член Колегії з питань гуманітарної політики Державної Думи України.

...ПІЗНИТИСЯ...

...ва!

...алежні держа-... ...зуміють ново-... ...дносин між ... серед неопат-... ...то зробив ви-... ...панію», а під ...громадської ...ження козацт-... ...умуючись над ...ують, вірогід-...

...маїття у фор-... ...ьких козаків ... землях вима-... ...ованого пошу-... ...ення поста-... ...звичайно, най-... ...потребує ос-... ...хто свідо-... ...ьший спосіб ... цей вибір ... здійснен-...

ню його у будь-який спосіб швидше за все буде поціновано як порушення прав людини. Отже, не повинно бути в правовій, демократичній Україні.

І якщо тим, хто вступив до цих формувань в емоційному пориві чи до кінця не розібравшись у наслідках власних дій, можливо, треба допомогти зрозуміти хибність зайнятих позицій, то тим, хто свідомо обрав інший спосіб життя, потрібно надати всебічну державну допомогу для переселення в козацькі райони Дону чи інші місця Російської Федерації.

Зрозуміло, що знайти для переселення кошти тепер надзвичайно важко. Та їх потрібно шукати насамперед тому, що цим здійсняться бажання, нехай невеликої частини громадян, вільно обрати спосіб життя. Це і морально, і демократично, і законно.

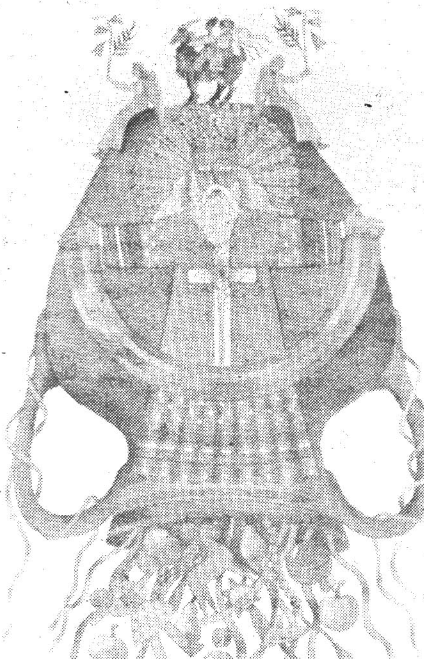
Крім того, Українська держава позбудеться потенційної причини конфліктів на грунті збігу переконань, методів управління, звичаїв тощо. Усунення основи такого протистояння обійдеться багато дешевше, ніж його постійна загроза.

Нарешті, житла, господарські будівлі, що залишаться після переселення, можна буде віддати тим, хто перебуває в скрутному становищі: біженцям з Придністров'я, звільненим у запас, молодим сім'ям, безквартирним...

Одне слово, треба поспішати, аби знову не йти за подіями, аби знову не приймати рішень, спрямованих на усунення непорозумінь. Легше попереджувати їх виникнення.

Іван ТКАЧУК,
доцент Хмельницького технологічного інституту.

Ще 16 січня 1991 року «Голос України» надрукував інформацію про одну з незвичайних релігійних конфесій — рідну українську національну віру (РУН-віру). Її релігійні громади (станиці) зорганізовані в Австралії, Канаді, Сполучених Штатах Америки, Англії та інших країнах. Перші об'єднання сповідників РУН-віри зареєстровані і в Україні. До редакції і в штабквартиру РУН-віри в Спрінг Глені (штат Нью-Йорк, США) надійшло майже чотири тисячі листів з проханням детальніше розповісти про це релігійне об'єднання. На деякі із запитань спеціально для «Голосу України» відповідає фундатор РУН-віри Лев СИЛЕНКО.

* * *

Лев СИЛЕНКО: СТАНЬ... АРХІТЕКТОРАМИ СВ...

Релігія і сучасність

— Безперечно, що ви, як засновник РУН-віри, як філософ-богослов, людина феноменальна. Але чи не марнуєте ви свої здібності і талант, роз'єднуючих християн і проповідуючи віру в єдиного Господа Дажбога?

— Християни роз'єднані, починаючи з 325 року. І роз'єднання це було кривавим. Згадаймо розвісну Варфоломіївську ніч. За одну добу тоді було вбито в Парижі 30 тисяч дітей, жінок, старих, і робили це християни, яким Христос заповідав любити ближнього свого, як самого себе.

Нині в Сполучених Штатах Америки зареєстровано 285 християнських сект. Згоди між ними нема. Кожна має свою інтерпретацію Христової науки. В Тараса Шевченка є щирі слова: «Наробив ти, Христе, лиха...» Упродовж віків наш народ роз'єднаний — воює сам з собою. Витрачає багато духовної енергії, сил, часу, грошей. Одні доводять, що Рим правильно вірує в Христа, інші кажуть — греки. Католики й православні ніколи не помиряться. Архієреї греко-католицької церкви доводять, що в 988 році князь Володимир запровадив на Київській Русі католицьку віру, бо в той час імперська релігія Риму ще не була роз'єднана. Архієреї ж грецького православ'я ці католицькі твердження заперечують, вважаючи їх фальсифікаторськими і образливими. Я переконаний: чужа духовність роз'єднує наш народ. У ній немає нашого єства, у ній чуже розуміння Бога. Єдність в народі постане лише тоді, коли його єднатимуть рідні духовні сили, не підлеглі чужим релігійним концепціям, авторитетам, догмам, канонам і ритуалам. Українці всього світу завжди мали і мають свого Господа, ім'я якому Дажбог.

— Українці, як і весь світ, визнають віру Христову. А ви, пане Силенко, хочете, щоб ми так само, як японці, китайці, євреї, індуси, мали свою, якусь особливу віру. Чи не творите ви джерелечко, тягнучи українців назад, до язичництва?

— У святому письмі РУН-віри «Мага Віра» записано, що перш за все ми повинні бути самими собою, а не безликим населенням без почуття національної гідності. Маємо бути нацією, а не зденаціоналізованою юрбою. У світі лише 28 відсотків християн, отже, вони — меншість. Усі інші люди планети сповідують інші релігії. Є буддисти, конфуціоністи, кришнаїти, юдеї, мусульмани, синтоїсти... І в Україні, крім християн, є юдеї, мусульмани, буддисти.

Всеправедний Господь ніде не сказав, що українці повинні бути гіршими людьми, що вони не можуть мати своєї віри. Юдеїв менше, ніж християн, але вони не хочуть бути християнами, хоч для них Ісус рідніший, ніж для нас. Вони хочуть мати свою дорогу життя, і хоч вона не завжди буває легкою, вони її не зраджують. Орлів менше, ніж горобців, але орел не хоче бути горобцем. Найкраще себе почуває той, хто є сам собою.

— Козаки вмирали за православ'я, за віру Христову. Де ви чули, щоб козак був юдеєм, мусульманином або щоб вірив у Дажбога?

— Ми не сьогоднішні. Розгорнімо книгу давньої історії. Скіф Гаутама Будда, як твердять його біографи, мав на поголеній голові косу (чуб). Він був «косака». Скіфське плем'я 2500 років тому прибуло до Індії і в долинах (40 миль на південь від Гімалаїв) заснувало державу Сакия. Її царем був Судгодан, батько Будди. Усі скіфи мали косу на поголеній голові, були «косаками».

В Ірані епохи царя Дарія скіфів звали саками. Чому? У них була зброя, яку вони називали сакирою. Про це пише Геродот. Скіфи (саки) сакирою сікли ворогів, тобто були січовиками. Князь Святослав, коли йому виповнилося 15 років, був у Києві на Хрещатій долині обрядово висвячений на косака (волхв йому поголив голову, залишивши ознаку шляхетності — косу). Обряд освячення на косака описується в «Мага Вірі». Святослав вірив у Дажбога. Перші загони київських косаків (козаків) з'явилися після 1245 року. Свободолюбні кияни не хотіли коритися наказам Орди, яка брала їх з сіл і гнала на рабські роботи.

Запорозькі косаки (козаки) вмирали не за православ'я, а за утвердження своєї держави. Тарас Шевченко писав: «Котилися козачі дурні голови за віру Христову...» Але козак-запорожець вмирав за Українську державу, ставлячи її інтереси понад усе. Для нього мати-Україна і служіння їй були і вірою, і молитвою.

— Чому РУН-віруючі називають Господа Дажбогом? Чому не Аллах, Саваоф, Єгова? Взагалі, хіба можна придумувати богів, адже людство споконвіку знає, що Бог-отець — це Саваоф, а Бог-син — Ісус?

— Уявіть собі таке. Ви поїхали до Африки і опинилися в Уганді. Ідете вулицею Кампали, з цікавістю заходите до негритянської церкви і бачите: на позолочених іконах обличчя Тараса Шевченка, він у шапці, з вусами, навколо голови сяйво. І тут же ікони святих — Івана Франка і Лесі Українки. Біля них горять свічки, а віруючі негри у молитовній пісні славлять Дажбога — Господа України-Руси. І ви ніби отетеріли. Якесь дивне почуття запанувало у вашій душі. І обличчя святих, і ім'я Дажбог стали б для вас до болю близькими і знайомими. Ось так і з іменами Саваоф та Ісус. Ми всі звикли в церкві чути пісню «Світися, новий Єрусалиме! Свят, свят Бог-Саваоф, Господь народу ізраїльського». І бачити ікони Ісуса, апостолів-юдеїв Павла, Петра, євангелістів Матвія, Луку. Ми з цими поняттями і образами зжилися і повірили, що все це єдинобожественне і єдиноправильне. Так будімто мусить бути і нині, і прісно, і навіки-віків. Але насправді все це вигадки древніх юдеїв. Так само б і негри в Кампалі з благоговінням могли б розповісти, що в їхньому місті півтора століття тому нечебто побував син Божий Тарас — благовісник зі святої землі України. А його апостоли Іван і Леся проповідували мир на землі і були за це дияволом переслідувані, терпіли пекельні муки. Хіба не те саме розповідає нам Біблія, написана єврейськими мудрецями? Але розповідає у вигідній юдеям інтерпретації з єврейськими іменами творця та його сина. Але чому, скажіть, ми, українці, маємо називати Бога єврейським іменем Ісус, якщо предки наші називали творця Дажбогом?

— Чому ви вважаєте, що РУН-віра істинніша за віру Мойсея, Ісуса чи Магомета?

— Немає віри кращої чи гіршої. У кожній вірі (національній чи інтернаціональній) проповідуються любов до Бога і пошана до людини. І ніхто не має права тієї чи іншої віри принижувати. Ніяка віра не впала з неба. У вірі (початковій чи високорозвинутій) закодована вдача та історія духовного розвитку народу. І в тому ми переконуємося, читаючи Веди, Авесту, Трипітаки, Біблію чи Коран. І пророк, який проголошує заповіді Божі, втілює в собі притаманні його народові гени. І тому японець каже, що юдейська віра йому чужа, він сповідує синтоїстську віру, в якій проявлені звичаї, культура, моральний кодекс, обряд... зуміння і св... ського народу... вірі відчуває... йому зручно... приємно. Отж... і є віра чуж... і є мати чуж... мі себе: яка... краща?

— Спасител... послав Бог-С... був посланий ... ви, Лев Силен... раїнцям, що ... дом Дажбогом...

— Якщо ... Добро, вона ... Із світла по... Якби я не бу... подом Дажбо... повідував ві... го, милосерд... ного Дажбога... тхнення нап... ру» (у санскр... начає «могут... правда, це... раїни-Руси. ... гословенна Д...

сінням для м... я люблю біл... бе.

— Піонерам... вірш: «Моя Б... Леніна клич... Але замість «... нас в думці ... виходило так... Леніна не дум... тебе рятувати... думати і скаж... була Батьків... на, станеш во... в концтаборі. ... і теперь людство ... по-християнськи... тиянську куль... тям Біблію. А... нить так, — ... славні, баптис... між собою б'... дехто каже, ... ярма в ярмо. ... вважає себе п... ким ми, украї...

— Відпов... тання є в «... катехізисі Р... чання». Люд... ся два рази... ження тілесн... ховне. Ми б... ми і щаслив... що народимо... лесно, а й ... так, щоб ду... тися від чуж... го походить ...

Ким украї... ти? Україне... українцем. ... рей—євреєм ... цем, а ін... цем. Коли ж... матимемо св... шлях життя... монародитьс... незалежне н... Своя віра, сп... в своїй хаті... коли нас на... ське розумі... єврей був є... бин у сповіді... лію: «Нехай... чужого Бога... кланяєся пе... Богом...»

...991 року надру... ...ію про ...йних ре... ...есій — ...ку націо... ...Н-віру) її ... громади ...анізовані ...аді, Спо... Амери... ...их краї... ...'єднання ...-віри за... Україні. ... штаб... ...-віри в ...ат Нью... надійшло ...исячі ли... ...ям де... ...вісти про ...'єднання, ...тань спе... ...лосу Ук... ...ає фун... Лев...

*

..., що ви, як за... ...и, як філософ... ...а феноменаль... ... марнуєте ви ...талант, роз'єд... ...і проповідую... ...ного Господа

...и роз'єднані. ... 325 року. І ... було крива... ...о ... ...звіс... ...ську ... За ...і було вбито ...исяч дітей, жі... ...робили це хри... ...ристос запові... ...ижнього свого.

...учених Шта... зареєстровано ...ськ... сект. ...ми ...іє. Ко... інтерпретацію ...и. В Тараса ...рі слова: «На... ...сте, лиха...» ... наш народ ... воює сам з ...є багато ду... ...сил, часу, гро... ...дять, що Рим ...є в Христа, ... греки. Като... ...авні ніколи не ...хієреї греко... церкви дово... ...8 ...ці князь ...ов... на Ки... ...католицьку ві... ...ас імперська ... ще не була ...хієреї ж грець... ...ці католиць... ...заперечують, фальсифікатор... ...ливими. Я пе... ...а духовність ... народ. У ній ... єства, у ній ...я Бога. Єд... постане лише ...о єднатимуть ...сили, не під... ...елігійним кон... ...итетам, дог... ...і ритуалам. ...о світу завжди ... свого Господа, ...бог.

...як і весь світ, ... Христову. А ви, ... хочете, щоб ми ...понці, китайці, ...али свою, якусь ... Чи не творите ... тягнучи україн... ...зичництва?

...у письмі РУН... ...іра» записано, ...се ми повинні ...обою, а не без... ...енням без по... ...льної гідності. ...цією, а не зде... ...ою юрбою. У ... відсотків хри... ...вони — мен... ...і люди плане... ...інші релігії. ... конфуціоністи, ...еї, мусульмани, ... Україні, крім ...деї, мусульма... ...й Господь ніде ... українці по-

Лев СИЛЕНКО:
СТАНЬМО АРХІТЕКТОРАМИ СВОГО ЩАСТЯ!

Релігія і сучасність

винні бути гіршими людьми, що вони не можуть мати своєї віри. Юдеїв менше, ніж християн, але вони не хочуть бути християнами, хоч для них Ісус рідніший, ніж для нас. Вони хочуть мати свою дорогу життя, і хоч вона не завжди буває легкою, вони її не зраджують. Орлів менше, ніж горобців, але орел не хоче бути горобцем. Найкраще себе почуває той, хто є сам собою.

— Козаки вмирали за православ'я, за віру Христову. Де ви чули, щоб козак був юдеєм, мусульманином або щоб вірив у Дажбога?

— Ми не сьогоднішні. Розгорнімо книгу давньої історії. Скіф Гаутама Будда, як твердять його біографи, мав на поголеній голові косу (чуб). Він був «косака». Скіфське плем'я 2500 років тому прибуло до Індії і в долинах (40 миль на південь від Гімалаїв) заснувало державу Сакия. Її царем був Судгодан, батько Будди. Усі скіфи мали косу на поголеній голові, були «косаками».

В Ірані епохи царя Дарія скіфів звали саками. Чому? У них була зброя, яку вони називали сакирою. Про це пише Геродот. Скіфи (саки) сакирою сікли ворогів, тобто були січовиками. Князь Святослав, коли йому виповнилося 15 років, був у Києві на Хрещатий долині обрядово висвячений на косака (волхв йому поголив голову, залишивши ознаку шляхетності — косу). Обряд освячення на косака описується в «Мага Вірі». Святослав вірив у Дажбога. Перші загони київських косаків (козаків) з'явилися після 1245 року. Свободолюбні кияни не хотіли коритися наказам Орди, яка брала їх з сіл і гнала на рабські роботи.

Запорозькі косаки (козаки) вмирали не за православ'я, а за утвердження своєї держави. Тарас Шевченко писав: «Котилися козачі дурні голови за віру Христову...» Але козак-запорожець вмирав за Українську державу, ставлячи її інтереси понад усе. Для нього мати-Україна і служіння їй були і вірою, і молитвою.

— Чому РУН-віруючі називають Господа Дажбогом? Чому не Аллах, Саваоф, Єгова? Взагалі, хіба можна придумувати богів, адже людство споконвіку знає, що Бог-отець — це Саваоф, а Бог-син — Ісус?

— Уявіть собі таке. Ви поїхали до Африки і опинилися в Уганді. Йдете вулицею Кампали, з цікавістю заходите до негритянської церкви і бачите: на позолочених іконах обличчя Тараса Шевченка, він у шапці, з вусами, навколо голови сяйво. І тут же ікони святих — Івана Франка і Лесі Українки. Біля них горять свічки, а віруючі негри у молитовній пісні славлять Дажбога — Господа України-Руси. І ви ніби отетеріли. Якесь дивне почуття запанувало у вашій душі. І обличчя святих, і ім'я Дажбог стали б для вас до болю близькими і знайомими. Ось так і з іменами Саваоф та Ісус. Ми всі звикли в церкві чути пісню «Світися, новий Єрусалиме! Свят, свят Бог-Саваоф, Господь народу ізраїльського». І бачили ікони Ісуса, апостолів-юдеїв Павла, Петра, євангелістів Матвія, Луку. Ми з цими поняттями і образами зжилися і повірили, що все це єдинобожественне і єдиноправильне. Так будімто мусить бути і нині, і прісно, і навіки-віків. Але насправді все це вигадки древніх юдеїв. Так само б і негри в Кампалі з благоговінням могли б розповісти, що в їхньому місті півтора століття тому начебто побував син Божий Тарас — благовісник зі святої землі України. А його апостоли Іван і Леся проповідували мир на землі і були за це дияволом переслідувані, терпіли пекельні муки. Хіба не те саме розповідає нам Біблія, написана єврейськими мудрецями? Але розповідає у вигідній юдеям інтерпретації з єврейськими іменами творця та його сина. Але чому, скажіть, ми, українці, маємо називати Бога єврейським іменем Ісус, якщо предки наші називали творця Дажбогом?

— Чому ви вважаєте, що РУН-віра істинніша за віру Мойсея, Ісуса чи Магомета?

— Немає віри кращої чи гіршої. У кожній вірі (національній чи інтернаціональній) проповідуються любов до Бога і пошана до людини. І ніхто не має права тієї чи іншої віри принижувати. Ніяка віра не впала з неба. У вірі (початковій чи високорозвинутій) закодована вдача та історія духовного розвитку народу. І в тому ми переконуємося, читаючи Веди, Авести, Трипітаки, Біблію чи Коран. І пророк, який проголошує заповіді Божі, втілює в собі притаманні його народові гени. І тому японець каже, що юдейська віра йому чужа, він сповідує синтоїстську віру, в якій проявлені звичаї, культура, моральний кодекс, обрядність, світорозуміння і світовідчуття японського народу. І він у своїй вірі відчуває себе японцем, йому зручно, комфортно і приємно. Отже, є віра рідна і є віра чужа, є мати рідна і є мати чужа. Спитайте самі себе: яка для вас мати краща?

— Спасителя Ісуса Христа послав Бог-Саваоф, Магомет був посланий Аллахом. Чим ви, Лев Силенко, доведете українцям, що ви послані Господом Дажбогом?

— Якщо людину послало Добро, вона й чинить добро. Із світла походить світло. Якби я не був посланий Господом Дажбогом, я б не проповідував віри в єдиносущого, милосердного і всеправедного Дажбога. І не мав би натхнення написати «Мага Віру» (у санскриті «мага» означає «могутня»). Дажбог — це правда, це святий дух України-Руси. Моя віра благословенна Дажбогом і є спасінням для мого народу, який я люблю більше, ніж сам себе.

— Піонерами ми декламували вірш: «Моя Батьківщина — це Леніна клич, це партії голос» Але замість «це» більшість з нас в думці мала «не». Бо ж виходило так: вір у партію і Леніна не думаючи, — і ця віра тебе рятуватиме. А коли почнеш думати і скажеш, що в тебе була Батьківщина й до Леніна, станеш ворогом і опинишся в концтаборі. Імперію Леніна і її концтабори нині ліквідовано. І тепер людям кажуть: живи по-християнському, шануй християнську культуру, читай дітям Біблію. Але всі, хто чинить так, — католики, православні, баптисти, свідки Єгови — між собою б'ються і сваряться, хоч всі вони християни. І тому дехто каже, що перехід із ярма в ярмо. Ви, як особа, яка вважає себе пророком, скажіть: ким ми, українці, повинні бути?

— Відповідь на це запитання є в «Мага Вірі» та в катехізисі РУН-віри «Навчання». Людина народжується два рази. Перше народження тілесне, а друге — духовне. Ми будемо достойними і щасливими людьми, якщо народимося не тільки тілесно, а й духовно. Робімо так, щоб духовно не народитися від чужих сил. З чужого походить чуже.

Ким українець повинен бути? Українець повинен бути українцем. Так само, як єврей—євреєм, японець—японцем, а індієць — індійцем. Коли житимемо по вірі, матимемо свій український шлях життя і спасіння. Самонародиться в душі нашій незалежне національне «я». Своя віра, своя воля і правда в своїй хаті буде лише тоді, коли нас надихатиме українське розуміння Бога. Щоб еврей був євреєм, йому рабин у синагозі читає Біблію: «Нехай не буде в тебе чужого Бога, і щоб ти не кланявся перед чужоземним Богом...»

— Хто може належати до громади РУН-віри?

— Католик не може належати до громади буддистів — і навпаки. У США, Канаді та інших країнах зареєстровано громади РУН-віри як церкви. Громада вірних РУН-віри у вересні 1991 року зареєструвала свій статут у Київській міській Раді народних депутатів. Є такі громади також в Полтаві та інших містах України. Хто визнає статут цих громад, може належати до вірних РУН-віри.

— Ви утвердили тризуб в обрамленні сонячного проміння емблемою РУН-віри. Яке ваше розуміння цього символу?

— Ця емблема така ж древня, як і історія цивілізації. Її мали ще трипільці та їхні нащадки. Це стверджують численні археологічні знахідки. Цей символ був святинею скіфського роду Гаутами Будди. У санскриті тризуб зветься трисутою, я його назвав трисуттям. Мене не тільки зачаровує, а й дає святу натхненну силу філософська розсудливість предків наших, які вклонялися такому символу. «Виласа Книга» (давній літопис України-Руси) пише: «Перше Триглаву поклонятися маємо і йому велику славу співати».

Скіфи (українці-русичі) вірили, що основу людського єства творять три суті: Нав (духовне буття), Яв (явне, матеріальне буття) і Прав (правила духовного і матеріального буття). «Виласа Книга» пояснює, що усі три суті перебувають «в єстві людини, і вони переборюють сили темряви, ведучи до добра».

У цій емблемі втілено заповіт наших предків, який має немеркнучий зміст: розумними правилами (законами) самовдосконалюй духовну і тілесну силу — і переборейи сили темряви та ощасливишся добром. Побудова такої держави, як Україна, потребує, щоб її архітектори були добрими знавцями нашої історії.

— Як ви ставитеся до людей, які змінюють свої переконання, як, наприклад, Леонід Кравчук, який був комуністом, а нині став патріотом України?

— Ісус Назарейський був вихований в синагозі в дусі ортодоксального юдаїзму. І, як пишуть у Євангелії, був рабином. І змінив свої переконання, оголосивши реформу віри Мойсеєвої, яка була дана юдеям Господом Саваофом. Отже, Ісус відійшов від ортодоксального юдаїзму і за це був покараний Синедріоном. Сьогодні вам кожний рабин скаже, що Ісус Христос — це пророк-бунтар.

Апостол Павло ненавидів Ісуса Христа. Будучи ортодоксальним юдеєм, він жорстоко розправлявся з першими християнами. Павло арештовував їх і «віддавав до в'язниці чоловіків і жінок» (Діяння Апостолів, 22, 4). Павло особисто брав участь у вбивстві святого Стефана. Але потім змінив свої переконання, ставши архітектором нової віри — християнства.

З України вивозили в Сибір закутих у кайдани наших людей, які біля церкви заявляли, що не хочуть бути православними, тобто визнавати ката-царя московського помазаником Христовим.

Українець, який відійшов від білої чи червоної ідеології жорстокої тюрми народів — московської імперії, — благородна людина. І такою людиною треба вважати Леоніда Кравчука. Тарас Шевченко звеличив мученика чеха Івана Гуса, який був живцем спалений за те, що змінив переконання. Я вважаю, що людині Господом дано право робити переоцінку духовних вартостей.

— Скажіть, пане Силенко, яким вам бачиться майбутнє України?

— Многовікове рабство українського народу завдало страшної шкоди суті його «я», ослабило силу волі народу, віру в себе, чуття єдиної родини. Та сьогодні пролунав могутній дзвін нашої волі. Упали тюремні мури, і на руїнах імперії ми метушимося голі й голодні. Нагадуємо знедолених рабів вавілонських чи римських, які, здобувши волю, не знають, що з нею робити. З чого ж почати? Не шукайте панацеї, люди давно знайшли шлях відбудови — почінати треба з віри. Усі ми повинні усвідомити, що Україна буде такою, якою ми її зробимо. Вона буде незалежною, якщо матимемо незалежне мислення, буде багатою і квітучою, якщо почнемо з віри. Вірю, блага вість про Україну лунатиме у світах, як про Господом благословенну землю миру, краси, добра. І слова «громадянин України» всіма мовами вимовлятимуться з глибокою пошаною. Якщо ж знову забудемо про віру, стане Україна рабською, підлеглою новим комуністично-мілітарним наїзникам, які лицемірно кидатимуть клич «рівність, братерство, щастя, воля», а самі обкрадатимуть землю нашу.

Упродовж віків ми були руїнниками. Руйнували ті імперські сили, які нас у нашій хаті гнобили і називали бидлом, а дітей наших, як гарматне м'ясо, кидали молоху своїх загарбницьких війн. Сьогодні настав час, щоб українці нарешті стали архітекторами свого щастя. Не чекаймо з чужини рятівних програм та ідеологій. Рятуймо себе самі, нас же 50 мільйонів! Ми багатирі, живемо на пребагатій землі. Тепер усе, що вродить наша земля, і все, що створять наші руки, належатиме нам.

Підготував Валентин ЛАБУНСЬКИЙ.

ПОЖЕЖА ПОЗАДУ, АЛЕ...

Квітень 86-го, жовтень і листопад 91-го, травень 1992 року... До цього не можна звикнути.

Ще минулого листопада, розповідаючи про події на ЧАЕС, що сталися наприкінці 1991 року, начальник УВС Київської області генерал-майор міліції В. Володін казав: «Нас дуже хвилює протипожежна безпека лісових масивів зони. Там може спалахнути суцільне багаття,особливо літньої пори, коли немає дощів...».

То що ж відбулося в «чорній» зоні перед Днем Перемоги? Що горіло, як? На ці та інші запитання відповідає заступник начальника УВС Київської області полковник міліції Олексій Семенович ДЕМЧЕНЮК, людина, яка з першого і до останнього дня пожежі очолювала підрозділи внутрішніх справ області.

— З 4 по 9 травня в зоні відчуження Чорнобильської атомної електростанції сталося 15 пожеж і спалахів. Знищено і пошкоджено 53 будівлі, вигоріло понад 3000 гектарів трав'яного настилу на полях і болотах, 300 гектарів лісових насаджень. 4 травня вогонь поширився з території Білорусі і перекинувся до зони відчуження в районі села Машеве (Чорнобильський район). Авіаційна розвідка помітила також пожежі і на території Хойникського району поблизу села Чамков, палали поля села Хутір, ліс Нароблянського району Гомельської області.

Пожежу лісу біля села Машеве загасили. Щодо ситуації, яка склалась у наших сусідів, я особисто зателефонував до чергової частини УВС Гомельської області. Та, на жаль, білоруські колеги на це ніяк не зреагували, і за ніч вогонь перекинувся до лісових масивів поблизу сіл Коцюбинське і Городчани, що на лівому березі Прип'яті. Того ж ранку ми зафіксували спалахи і на другому її березі. Вогонь наближався до сіл Річиця і Старі Шепеличі. Вдень трава також палала в селі Паришів, а в селі Нові Шепеличі згоріло чотири будівлі.

Пожежі, які сталися на правому березі Прип'яті, виникли на білоруській стороні і менш як за добу зайняли дуже великі території. Щодо пожеж у районі сіл Старі Шепеличі і Паришів, то це, за нашим припущенням, наслідок відвідування колишніми мешканцями сіл могил своїх родичів у поминальні дні.

Пожежі в населених пунктах ліквідував гарнізон пожежної охорони зони ЧАЕС у дні їх виникнення. А ось лісові пожежі і вогонь на полях вдалося загасити лише 9 травня. Щодня до цієї роботи залучали 30—40 одиниць пожежної, авіаційної та іншої техніки. На гасінні пожеж працювали особовий склад пожежної охорони, органів міліції, працівники НВО «Прип'ять», представники «Сільгоспхімії» Іванківського району, Міністерство оборони і Мінлісгоспу України, загалом — до 200 чоловік щодня.

Був сформований оперативний штаб із командно - керівного складу апарату УВС області та органів і підрозділів внутрішніх справ чорнобильської зони. В зв'язку із значними розмірами пожежі, загрозою її поширення, а також для координації дій підрозділів різних міністерств 6 травня сформували міжвідомчий оперативний штаб на чолі із заступником міністра Мінчорнобиля України, начальником адміністрації зони відчуження В. Холошою.

Та виникали не тільки організаційні труднощі. Крім класичного, як то кажуть, варіанту ліквідації пожежі, ми проводили меліоративне оборювання полів тракторами, робили різноманітні завали в лісах, застосовували «зустрічний вогонь». Ця пожежа з професійної точки зору була дуже складною. Через тривале недощ'я трава на полях і в лісах дуже суха. Це сприяло великій швидкості поширення вогню, Через болотисту місцевість і бездоріжжя пересування техніки було практично неможливим...

— Чи можна гарантувати, що такої пожежі в зоні більше не буде, або її вдасться швидко ліквідувати?

— Головною причиною пожежі є те, що не вживали заходів для охорони й захисту лісів в зоні. Дивно, але досі лісові масиви зони не мають свого хазяїна. Вони нічиї.

Починаючи з 1986 року, в зоні відчуження не обробляються й поля. Це призвело до того, що на них створилася трав'яна подушка, яка часто загоряється. Не гаючи часу, її потрібно прибрати й захоронити.

Старі дерев'яні будинки також є потенційним джерелом пожежі. Крім того, це житло є притулком для злочинців, які проникають у зону. До речі, під час гасіння пожежі в Машеві ми затримали кілька таких людей. Сьогодні по кожному з них проводиться ретельна перевірка. Будинки, маю на увазі перш за все відселені села, треба терміново зносити й захоронювати.

Однак навіть після виконання всіх цих заходів ми не застраховані від пожеж. Вони, на жаль, будуть. І для їх ліквідації треба сформувати спеціалізований підрозділ, який входив би до складу науково-виробничого об'єднання «Прип'ять». І головне — обладнати його найсучаснішою технікою, навіть авіаційною.

НВО «Прип'ять» слід також подбати про оснащення відповідною технікою, засобами зв'язку і захисту особового складу підрозділів пожежної охорони зони. Те, що ми нині маємо, не витримує ніякої критики...

У ліквідації травневої пожежі брали участь підрозділи МВС, Мінчорнобиля, Міноборони, Мінлісгоспу, Штабу цивільної оборони України. Хоча їхні дії й були злагодженими, проте на такі випадки потрібно мати погоджений план взаємодії цих відомств, залучити до них ще й Міністерство охорони здоров'я. Доцільно укласти угоду з Білоруссю щодо проведення спільних дій під час ліквідації великих пожеж та інших аварійних ситуацій в зоні відчуження.

— Чи постраждав хто з учасників ліквідації пожежі?

— Ніхто ніяких травм чи то опіків не отримав. Пожежа була надзвичайно небезпечна, але добре працювала служба тилового забезпечення — ми мали практично все необхідне. Люди на пожежі працювали самовіддано, виявили витримку, високі професійні і людські якості.

Габіт КАЛІЄВ, Валерій ДЕРГАЧ,
співробітники прес-центру УВС Київської області.

* * *

Коли цей матеріал був підготовлений до друку, з МВС України повідомили, що 24 і 25 травня в зоні відчуження знову виникло кілька пожеж. Вогнем пошкоджено 100 гектарів лісу та п'ять відселених будинків у селі Машевім. Вигоріла також суха трава на полях та в лісових масивах на площі близько 700 гектарів поблизу сіл Красне, Розсоха і Старі Соколи.

Пожежі ліквідовано. Причини їх виникнення з'ясовуються.

Чорнобиль

ПОВЕЗЛИ ДІТЕЙ ДО ШВЕЙЦАРІЇ

ЩЕ ОДНА РОЗПОВІДЬ ПРО ДОПОМОГУ ЗАХОДУ

ПРЕЗИДЕНТ Ротарі-клубу з Берна Фріц Кіпфер «захворів» Чорнобилем. Ви, звичайно, звернули увагу на лапки. Справді, радіаційні болячки, від яких так потерпають наші земляки, не завдають йому фізичних страждань, короткочасне перебування в зоні, слава Богу, не позначилося на здоров'ї швейцарця. Пана Кіпфера «опромінило» чорнобильське лихо дітей України.

Відчувши перший напад «хвороби», майновитий іноземець—всупереч популярним у нас нині уявленням про сентиментальність закордонних багачів—не заплакав від надміру негативних емоцій. Хустинка для витирання перманентних сліз — режисерська вигадка для невибагливих глядачів. Гаманець, вважає пан Кіпфер, куди більше годиться для лікування моральних травм. Не поспішайте звинувачувати швейцарця в капіталістичному прагматизмі: в нашій історії йдеться не про його прибутки — про видатки. «Справа багатих, — каже Фріц Кіпфер, — не тільки множити свої капітали, а й допомагати бідним». Даруйте, якщо ці слова кидають тінь на ще один популярний міф...

Не знаю, чи може це бути втіхою для нашого пост-соціалістичного самолюбства — хрестоматійний капіталіст обрав об'єктом допомоги українських дітей:

— Мене вразили масштаби чорнобильської аварії, яку до поїздки в Україну я сприймав як велике, але абстрактне лихо. Тут зіткнувся з конкретним стражданням дітей, уражених атомним вогнем і жахнувся. Ефіопія, Бангладеш — всі болючі точки планети — не можуть претендувати на печальне лідерство. Їхні нещастя тимчасові і регіональні. Чорнобиль — катастрофа планетарного значення. Ваші діти потребують невідкладної допомоги.

Оскільки для бізнесмена слово — поняття аналогічне ділу, пан Кіпфер заснував фонд «Вивезення чорнобильських дітей» і вміло заразив своєю «хворобою» колег-ротаріанців. Доброчинна діяльність бернського клубу зосередилася на Україні. Невгамовний президент розробив програму оздоровлення дітей у Швейцарії, на кошти клубу, на приватні кошти його членів. До програми, до речі, залучені не тільки ротаріанці. Фріц Кіпфер розробив і поширив серед швейцарців анкету—хто може прийняти на відпочинок дітей з України, скількох, якого віку і статі, хто здасть гроші на їхнє утримання в інших сім'ях.

Ротарі-клуб встановив контакт з нашим Міністерством соціального забезпечення — тут в рамках практичної допомоги працює група з чорнобильських проблем. Повпред фонду—заступник начальника управління Тетяна Березанець допомогла дібрати для першої поїздки «живих» чорнобильських дітей — з багатодітних малозабезпечених родин, які проживають у зоні, забрудненій радіацією. Здавалося справа зрушилася і ніяких проблем: є ті, хто бажає допомогти, є ті, хто потребує допомоги, є активні посередники. Але є і вітчизняне чиновницьке хамство, є хронічна байдужість до всього, що не стосується власного інтересу, одним словом, дрібні витрати застарілого способу життя, які ніяк не можуть переварити капіталістичні «акули».

Фріц Кіпфер «бомбардував» Тетяну Андріївну радісними дзвінками з Берна: вдалося найняти чудовий будинок в горах. Тут дітям буде дуже зручно — є басейн, стадіон; домовлено, що маленьких чорнобильців обстежать за останнім словом медичної науки, вже встановили необхідну апаратуру: ура! — вдалося знайти спеціаліста з української кухні склали щоденне меню: діти ж напевно звикли до традиційного харчування і не повинні відчувати в Швейцарії жодної незручності... А в міністерстві сушили голови — як доставити до тієї кухні маленьких столувальників. Рідна залізниця, очамрівши від орд економтуристів, заломила за перевезення оздоровчої групи таку ціну у валюті, що вистачило б на «традиційне харчування» не одному поколінню. Звернулися до військових — доки ще не всі літаки потягли з-під носа, може, закинуть хворих дітей у Берн. Закинуть. За 20 тисяч зелененьких. Нарешті вдалося порозумітися з профспілкою Інтуристу — дали автобус. Місць у ньому небагато, першу групу довелося різко скоротити — до 34 осіб. І відразу посипалися інші дзвінки: чому мою дитину не берете, бюрократи бісові? Знову бідних обходите!

Доки розкланювалися на оптимістичні й песимістичні телефонні заспіви, загальмувалось оформлення документів. Пан Кіпфер, втративши надію на телефон, знову вирушив в Україну — допомогти з оформленням віз. Між іншим, на полагодження «дрібних» проблем він витратив власних 40 тисяч швейцарських франків. А це ж лише перша поїздка. Програма довгострокової допомоги ще попереду. Так і до банкрутства можна скотитися.

Владнавши формальності, швейцарець не ризикнув летіти до Берна, хоч нагальні справи у фірмі вимагали його негайного повернення. Йому здавалося, як тільки залишить дітей, щось неодмінно зашкодить їхньому виїзду. Полегшено зітхнув лише тоді, коли автобус з маленькими пасажирами рушив з місця. І виявилось, що поспішив. На кордоні автобус затримали.

— З документами все гаразд, — заспокоїли наші прикордонники,— Австрія вас пропустить. Швейцарія прийме. А ось ми не випустимо — на дітей не заповнені спеціально для нас анкети...

Одним словом, філантропічного ротаріанця запідозрили в грандіозній шпигунській акції: раптом десь в Альпах наших малолітніх чорнобильців обміняють на підступних резидентів чи, скажімо, на своїх нащадків і ввезуть в Україну для культивації капіталізму. Даремно Кіпфер божився, що через місяць ці ж самі діти, тільки значно здоровіші, перетнуть священні рубежі, даремно посилався на забудькуватість нашого ж рідного МЗС, яке й словом не прохопилося про якісь спеціальні анкети... Пильні прикордонники цілий день протримали нещасних дітей на КПП і змилосердилися лише надвечір: після численних дзвінків у Київ і виїзду представників Закарпатського облсоцзабезу на «місце затримання».

А що, пане Кіпфер, чи й далі вам кортить «займатися Україною»? З'ясувалося, кортить. Бо врешті-решт, діти опинилися в тому чудовому будинку в горах, де на них чекали з такою турботою й увагою до найменших дрібниць. Наче зів'ялі квіти, вони повільно оживають в цілющій атмосфері щирого милосердя.

— У Швейцарії також не обійшлося без скептиків, — розповідав Фріц Кіпфер. — Один лікар зауважив, що з медичної точки зору місячне перебування в чистій зоні не принесе ефекту. Я не лікар, але гадаю, що мій співвітчизник помиляється. Крім того, є ще ефект психологічний: дуже важливо, щоб ці діти знали — є люди, яким небайдуже їхнє здоров'я, і вони не залишать їх на поталу нещастям.

Звичайно, 34 дітей — це краплина в морі страждань. Але крапля до краплі... Дай Боже успіху швейцарському бізнесмену в діяльності його фонду. Будемо сподіватися, що не тільки бернські ротаріанці вистоять у боротьбі з нашою байдужістю заради врятування... наших же дітей. Благодійників у світі багато.

Гуманітарною допомогою Заходу вже нікого в нас не здивуєш. І не викличеш особливої вдячності. З байдужою жебрацькою гідністю сприймаємо як належне і пакунки з ношеним одягом, і найновіші медичні препарати.

— У мене склалося враження, — делікатно зізнався ще один західний добродійник, — що ми набиваємося зі своєю допомогою.

Вона нам не потрібна? Давайте відмовимося. Але за умови, що від нашої гордості не постраждають ті, хто нині в'яне на очах і німо кричить про милосердя.

Людмила КОХАНЕЦЬ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Строительным организациям, предприятиям, кооперативам, частным лицам предлагается ПРЕСС ДЛЯ ПРОИЗВОДСТВА КИРПИЧЕЙ

Пресс позволяет изготавливать полнотелые кирпичи из различных глин и грунтов, как с обжигом, так и без него. Характерной особенностью пресса является возможность его эксплуатации непосредственно в районе добычи сырья, на строительных площадках, что вместе с высокой производительностью обеспечивает снижение производственных затрат.

Пресс оборудован поворотным трехпозиционным столом и обслуживается двумя рабочими, не требующими специальной подготовки.

Загрузка сырья и выгрузка готовой продукции может производиться как вручную, так и с помощью механизмов.

ТЕХНИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА:

Производительность, шт/час (не менее)	*1400*
Усилие прессования, т	*30*
Удельное давление, кг/кв см	*63*
Масса, кг	*2400*
Габариты, мм	
пресса	*2260×1140×1660*
кирпича	*220×107×70*
Мощность электродвигателя, кВт	*4*

По вопросу приобретения и за дополнительной информацией, в том числе относительно состава сырья и средств механизации загрузочно-разгрузочных процессов обращайтесь по адресу:

315307 УКРАИНА, Полтавская обл., г. Кременчуг, ул. К. Либкнехта, 139

Тел.: (05366) 6-22-62, 6-93-07, 6-91-72

Телекс: 064-131330 ОСА

Предприятие ОПО «Теплокоммунэнерго» имеет возможность продать путевки в оздоровительный детский лагерь им. И. Голубца, находящийся на берегу Чёрного моря в г. Скадовске.

Оздоровление детей в 4 смены. В каждой смене — 180 мест. Заезд: 1 смена с 30 мая в 10 часов утра по 19 июня;

- *2 смена с 22 июня в 10 часов утра по 12 июля;*
- *3 смена с 15 июля в 10 часов утра по 04 августа;*
- *4 смена с 07 августа в 10 часов утра по 27 августа.*

Предварительная стоимость путевки 6 тысяч рублей. Доставка детей из Херсона и обратно централизованным способом — автобусами.

ТЕЛЕФОН: (0552) 2-53-39.

БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВАС!

Київський завод будівельних матеріалів виробляє та реалізує:

- *листи гіпсокартонні;*
- *плити гіпсові пазові, декоративні, мармуровидні, звуковбирні;*
- *панелі «Декор»;*
- *гіпс будівельний;*
- *профіль декоративно-кріпильний;*
- *плінтуси полімерні;*
- *комплекти художньо-декоративних гіпсових ліпних деталей.*

Будівельні матеріали призначено для внутрішнього опорядження стін, влаштування перегородок та підвісних стель у громадських, житлових і виробничих будинках.

Адреса заводу: 252067, Київ, вул. Гарматна, 8.

Телефон: 446-48-21.

МЕЖДУНАРОДНОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО

ИНТЕРГЛЭКОРС

АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «ДОНЕЦКАЯ ИНВЕСТИЦИОННАЯ КОМПАНИЯ» (ДИКОМ) НАЧИНАЕТ С 27 МАЯ 1992 г. РАЗМЕЩЕНИЕ НА ТЕРРИТОРИИ УКРАИНЫ АКЦИЙ МЕЖДУНАРОДНОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «ИнтерГЛЭКОРС»

МАО «ИнтерГЛЭКОРС» — многопрофильная промышленная компания, размещающая свои капиталы в собственное производство интеллектуально насыщенных, конкурентоспособных товаров, в том числе на базе переработки отвалов и отходов производства, объявляет о втором выпуске ценных бумаг.

Уставной фонд размером 7060000 (семь миллионов шестьдесят тысяч) рублей на момент второй эмиссии разделен на 7060 (семь тысяч шестьдесят) простых именных акций достоинством 1000 (одна тысяча) рублей каждая, полностью распределенных между учредителями. Вышеуказанные акции являются ценными бумагами первого выпуска.

Второй выпуск акций общества состоит из 92940 (девяносто две тысячи девятьсот сорок), из которых 15000 (пятнадцать тысяч) шт.— привилегированные, остальные — простые именные акции на общую сумму 92 940 000 (девяносто два миллиона девятьсот сорок тысяч) рублей, при этом на территории Украины размещаются 4500 (четыре тысячи пятьсот) простых именных акций и 500 (пятьсот) именных привилегированных акций на общую сумму 5 000 000 (пять миллионов) руб.

Номинальная стоимость одной акции составляет 1000 (одну тысячу) рублей.

Размер дивидендов по простым именным акциям определяется Советом Директоров и утверждается Общим собранием акционеров.

Гарантированный размер дивидендов по привилегированным акциям МАО «ИнтерГЛЭКОРС» определен в 22% — в 1992 г.; 30% — в 1993 г.; 40% — в 1994 г.

Выплата дивидендов, проведение операций с акциями МАО «ИнтерГЛЭКОРС» проводится через Донецкую инвестиционную компанию («Диком»).

Адреса сторон: МАО «ИнтерГЛЭКОРС» — 129085, г. Москва, ул. Б. Марьинская, 9-Б, тел. (095) 190-88-58, 208-85-78.

АО «Диком» — 340114, г. Донецк, ул. Университетская, 110 «а», тел. (0622) 55-78-83, 99-86-25.

Киевское отделение «Диком» — 252070, г. Киев, ул. Верхний Вал, 72, тел. (044) 416-34-21.

Список телефонов синдиката «Диком»:

г. Харьков — (0572) 33-20-08, г. Тернополь — (03522) 5-44-26, г. Николаев — (0510) 34-10-91, г. Запорожье—(0612) 96-49-28, г. Луганск — (0642) 53-83-51, г. Красный Луч — (06432) 3-04-34; 2-23-87, г. Марганец— (05665) 4-19-96, г. Мариуполь — (0629) 35-72-04, г. Торез — (2-54) 3-43-88, г. Евпатория — (06569) 6-11-54, г. Днепропетровск — (0562) — 42-86-40; 47-28-10, г. Черкассы — (0472) — 45-55-63, г. Одесса — (0482) — 24-95-49; 28-05-09, г. Хмельницкий — (03822) — 6-04-53, г. Луцк (03322) — 4-05-85; 4-04-05.

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ (СФУЛТ)

сповіщає про проведення в Харкові 9—14 серпня 1992 року IV-го Наукового Конгресу СФУЛТ.

При Конгресі буде проведена міжнародна виставка

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я-92

Організатор виставки — фірма МЕДВІН.

До участі в виставці запрошуються підприємства і організації України, країн СНД й іноземні фірми.

Заявки просимо направляти за адресою:

252050, КИЇВ, вул. МАНУЇЛЬСЬКОГО, 8. ФІРМА «МЕДВІН», Е. ЗАДОРОЖНОМУ.

ТЕЛ.: (044) 449-18-59; (044) 213-63-54.

ФАКС: (044) 213-16-70.

Інститут «Укрводпроект» оголошує конкурс на заміщення вакантних посад технічних радників інституту за фахом:

— меліорація;
— водопостачання і каналізація;
— водогосподарські проблеми;
— екологія;
— гідротехнічні споруди;
— енергетика, зв'язок, автоматизація;
— агроекономічні обгрунтування і економіка будівництва;
— гідрогеологія та інженерна геологія.

Кваліфікаційні вимоги до претендентів:

— вища освіта за фахом;
— час роботи за фахом — не менше 15 років;
— час роботи на посаді головного інженера проекту, головного спеціаліста або начальника спеціалізованого проектного відділу — не менше 5 років.

З умовами роботи і конкурсу можна ознайомитись в інституті.

Житлом інститут не забезпечує.

Термін подання документів на конкурс — один місяць від дати опублікування оголошення.

Адреса інституту: 252035, м. Київ-35, вул. Урицького, 45.

Тел. 276-50-81.

НАУЧНО-ПРОИЗВОДСТВЕННЫЙ ЦЕНТР «ИНДЕКС»
БРОКЕРСКАЯ ФИРМА «ИНДЕКС»

МП Брокерская фирма «ИНДЕКС» предлагает и реализует

1. Лес и стройматериалы.
2. Ангары холодные и утепленные размерами от 30×12×6 до 60×18×6 с покрытием из алюминия, оцинкованного и кровельного железа.
3. Телефонный и коммуникационный кабель.
4. Системы спутникового телевидения и комплектующие к ним.
5. Лечебно-диагностические комплексы на базе автомобиля ГАЗ-66.
6. Автоприцепы для легковых автомобилей.

Наш адрес: 330061, г. Днепропетровск, ул. Косиора, 27. ДК з-да им. К. Либкнехта, к. 54.

Телефон: 20-39-07, 27-07-46.

Факс: 27-07-46

СУМСКОЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЗАВОД " ЦЕНТРОЛИТ "

ПРИНИМАЕТ ЗАКАЗЫ НА ИЗГОТОВЛЕНИЕ В 1992 И 1993 Г.Г. ФАССОННОГО ЛИТЬЯ ИЗ СЕРОГО ЧУГУНА МАРОК СЧ-15, СЧ-20 РАЗВЕСОМ ОТЛИВОК ОТ 0,5 ДО 4000 КГ.

ЕСЛИ У ВАС ПРОБЛЕМЫ С ПОСТАВКОЙ КАЧЕСТВЕННОГО ЧУГУННОГО ЛИТЬЯ: МЫ ЖДЕМ ВАШИХ ЗАЯВОК.

НАШИ РЕКВИЗИТЫ : 244020, Г. СУМЫ, УЛ. БРЯНСКАЯ, 1
ТЕЛЕГРАФ : СУМЫ - ЧУГУН
ТЕЛЕТАЙП : 174107
ТЕЛЕФОН ДЛЯ СПРАВОК : В Г. СУМЫ 4-38-88

Продаю:

1. Автомобили ВАЗ разных модификаций. (Минимальная партия 15 машин. Вид отправки франко-станция потребителя).
2. Автоцементовозы ТЦ-13 на базе КАМАЗ-5410.
3. Трактор Т-16МГ.
4. Прицепы мод. 8550 к автомобилю КАМАЗ и полуприцепы: 9370 к автомобилю КАМАЗ, СЗАП-83551 к автомобилю КАМАЗ.

281093, г. Нетешин Хмельницкой области, Славутский район, ПМТО «Энергокомплектрезерв - оборудование» (ЭКРО).

Тел. 03848 3-24-80, 6-72-21

Факс: 03848 33-1-88

Телетайп: 791319 «ЯДРО»

До відома підприємств торгівлі та інших галузей

Науково-виробниче підприємство «Електрокон» пропонує чоловічий, жіночий та дитячий одяг із США за зниженими цінами і такий, що був у вжитку, для будь-якої пори року (на вагу).

Мінімальна норма відпуску — один тюк в оригінальній упаковці вагою 120—130 кг.

Вартість одного кілограма — 460 крб.

Оплата по безготівковому розрахунку по факту у Львові. Для приватних осіб оплата за готівку у купонах.

Контактний телефон: 33-71-11.

Адреса офісу: м. Львів, 290632, вул. О. Степанівни, дім 35-А.

«КЕМЕЛ-ТРОФІ» — УКРАЇНСЬКИЙ ВАРІАНТ

Що таке раллі «Кемел-Трофі» у нас дізналися нещодавно, хоча нині проведено вже 13-і такі змагання. Просто минулої осені під Києвом у мальовничій Конча-Заспі проходив другий етап відбору водіїв-любителів для участі в раллі саванами Бразилії та джунглями Гайяни. Ідея проведення цих складних випробувань саме на Україні прийшла на думку (на жаль, не нашому землякові) швейцарцю Володимиру Массару та пілоту батіскафа, підводнику і ще — талановитому спортивному менеджеру Олександру Аксьонову. Аксьонов, хоч і москвич, але людина, одержима ідеєю єднання людей через різні незвичайні змагання, в яких би вони разом долали труднощі, виявився на усі сто відсотків правий у своїх сподіваннях. В усьому світі на відбір претендували цього разу понад мільйон бажаючих — любителів гострих відчуттів. У тому, що називали СНД, Аксьонов зміг зібрати понад 8 тисяч анкет. Самі розумієте, як складно було відібрати з усіх 8 тисяч лише двох — майбутній збірний екіпаж учасників «Кемел-Трофі». А обов'язковими умовами тут є і лишаються: відмінні фізичні якості, права водія-любителя і хороше знання англійської мови. За цими параметрами, після першого етапу відбору у Москві лишалося щось занадто багато претендентів і отут чудовим полігоном перевірки та відбору стали лісові зарості та болотисті луки Конча-Заспи. Було то не в курортний сезон, а холодного дощового листопада минулого року. І після тижневої тяганини з машинами по бездоріжжю, після виконання серії дуже важких спеціальних завдань (переправ вручну, перелазінню по канатах над прірвами, перетягуванню важких човнів та машин вручну, водінню по незвіданій місцині лише за картою), усі умови яких було викладено англійською мовою, від чого рідні наші хащі та луки набували якогось таємничого забарвлення — число претендентів скоротилося до 4-х. То були одесит та киянин, не називаю їх, бо хочу вірити, що в новому відборі проб'ються-таки вони вже на 14-й «Кемел-Трофі» на Борнео, і ще Юрій Овчинников — 35-річний батько 4-х дітей із Санкт-Петербурга та 29-річний холостяк москвич Дмитро Леонідов (вони ж таки й склали той екіпаж, який щойно фінішував у столиці Гайяни Джорджтауні одинадцятим із 16-ти — явний прогрес від попередніх раллі, на яких екіпаж СРСР був 15-м). Нині Массар та Аксьонов знову не мислять собі інших варіантів відбору, як український варіант. Тож ті, хто регулярно читатимуть нашу газету, будуть повною мірою інформовані про всі умови і зможуть взяти участь у захоплюючих пригодах, які пов'язані з такими міжнародними відборами. З червня розпочнеться збір анкет бажаючих водіїв-любителів віком до 40 років.

Ну а самі пригоди «Кемел-Трофі» цього разу довелося побачити та пройти через них і українському журналістові. За пропозицією організаторів, він пройшов перевірку на фізичну готовність до випробувань і вилетів до Гайяни на найскладніші етапи раллі-пригод. У цій південноамериканській країні наш брат, український спортивний журналіст, ще ніколи не бував, бо вона одна з найбідніших у Карібському басейні. Зате багата Гайяна такими непрохідними джунглями, такими потужними, бурхливими річками, такою непередбачливою природою, що тут пригоди мають відбуватися щодня, і учасники та журналісти це змогли відчути повною мірою. Якщо зі старту в бразильському Манаусі усе йшло гладко, то перетнувши кордон Гайяни, раллі перетворилося на пересувний відеодетектив. Нас, півсотні журналістів з усього світу, «озброїли» гамаками та палатками, завантажили на армійські грузовики-всюдиходи, виділили кількох темношкірих провідників з автоматами Калашнікова та й закинули в джунглі, за сотні кілометрів від людського житла. Перші табори на ночівлю нам поперва вдалося розміщувати на березі річки, у верхів'ях якої гігантський водоспад Кайтеур скидає сотні тонн води з висоти 253 метри (це у 2,5 рази вище, ніж Ніагара). І на берегах ріки від нас вітром відганяло гнус, комах побільше, а скелисті береги не могли служити притулком для гігантських павуків, котрі живуть навіть розрізані навпіл. За раллістами ми з раннього ранку пересувалися, де можна на грузовиках, а в основному пішки з майном та апаратурою. Іноді можна було влізти на дах вільного від випробувань «Лейндровера» (в раллі беруть участь лише ці машини) і проїхатись «з вітерцем» десяток кілометрів. Складніше було, коли табір доводилося лаштувати у спекотливій савані. Без річок, у високій траві, в деревах гамак ніхто не чіпляв, щоб не мати зайвих пригод, а маленькі наметики одразу ж застібалися на усі застібки, хоча і вночі температура нижче 30 не опускалася. Ті, хто не витримував, ішов собі до більш-менш проїжджих шляхів та й мандрував у Джорджтаун до комфортабельного готелю, туди де безпечніше, де прохолодні напої, де із прес-центру зв'язок з усім світом. Так, мій німецький колега, побачивши величеньку змію у кількох сантиметрах від себе, біля табірного вогнища, мовив: «Оце вже остання крапля!» Мовив та й подався попуткою до траси і усю ніч добирався до міста, аби не ночувати у «Джангл-камп» (таборі в джунглях). Ну а ми знову вранці йшли до траси спеціальних випробувань і, вболіваючи за гонщиків, паралельно з ними носилися по розмоклій грязюці того, що називалося стежкою в джунглях, коли вони, залишивши машини, бігом тягли на собі 40-кілограмові каністри з питною водою, витягали з багна напівутоплені лейндровери, знімали на відео, шукали вигідні для зйомок точки і не помічали, як раптом падала на землю чорна ніч... Сьогодні мені жаль, що так скоро скінчилося це неповторне людське єднання, ці труднощі. Але скоро в Україні пройде новий відбір, знову тисячі романтиків стануть добрими знайомцями, незалежно від національної приналежності, віри, переконань. Нозих, бо за умовами «Кемел-Трофі» той, хто раз брав участь у ньому, вже не має права участі. Тож переможці нинішнього раллі, котрих усі суперники радо вітали в Джорджтауні — швейцарці Альвіа Арнольд та Урс Брузігерс уже не матимуть змоги знову пережити усі пригоди. В цьому теж демократизм «Кемел-Трофі», а ще в тому, що тут фініш одного окремого екіпажу неможливий, тільки взаємодопомога та плече друга-суперника дають змогу від початку й до фінішу пройти усі випробування — благородні і такі актуальні сьогодні принципи. І я, гадаю, нам з вами є сенс «грати у ці ігри», незважаючи на те, що в нашому житті сьогодні пригод і так вистачає. Будити краще в людях, кріпити людську спільність слід усіма засобами. «Кемел-Трофі» не найгірший з них.

Валентин ЩЕРБАЧОВ.

Манаус — Джорджтаун — Київ.

* * *

CAMEL TROPHY GUYANA '92

CAMEL TROPHY ON EVENT GUYANA '92

На знімку: Переправа. Нарешті ми біля води!

Футбол

«ПРЕСИНГ» — ПРОТИ «ОЛІМПУ»

Минулої неділі на Республіканському стадіоні в Києві було багатолюдно не тільки через традиційний базар. На футбольному полі відбувся матч, який привернув увагу болільників. Журналістський клуб «Пресинг» екзаменував одного з лідерів жіночого національного чемпіонату у вищій лізі — команду «Олімп».

У дівчат саме перерва в турнірі і їхні тренери скористалися можливістю перевірити групу молодих спортсменок.

Перший тайм пройшов за явної переваги майстрів пера і мікрофона. Влучні удари Юрія Сая («Спортивна газета») і Валентина Щербачова (телебачення) вивели чоловіків уперед — 2:0.

Але дівчата виявилися завзятими і після перерви відновили рівновагу. Ще раз вони продемонстрували неабияку волю, бо відігралися й після того, як ще один представник «Спортивної газети» Юрій Корзаченко забив гол. 3:3 — такий підсумок зустрічі, в якій чоловіки були і гарними футболістами, й справжніми джентльменами, а представниці прекрасної статі виявилися вправними майстринями.

До цього слід додати, що те футбольне шоу організувало мале підприємство «Олімп» (президент — Олександр Кримський), яке опікає жіночий футбольний клуб.

А журналісти - футболісти вже незабаром мають знову вийти на поле. На спортивний двобій їх викликала команда слухачів Української академії міліції. Кажуть, що й міністр внутрішніх справ України пан Василишин обіцяв побувати на зустрічі і підтримати своїх хлопців.

Віктор ГЕНЧУК.

Легка атлетика

НЕГОСТИННІ ГОСПОДАРІ

У Чернігові пройшов легкоатлетичний пробіг, присвячений 1300-річчю міста. На старт вийшли понад 500 спортсменів з Молдови, Туркменистану, багатьох міст Росії та України.

Тон задавали українські легкоатлети. На 21-кілометровій дистанції перемогу серед чоловіків здобув майстер спорту Олександр Хлинін з Броварів. А у жінок першою на фініш дистанції 10 кілометрів прибігла Наталя Лагункова з Чернігова.

Переможці і призери змагань отримали різні грошові премії від трьох до десяти тисяч карбованців, які виділила філія АвтоВАЗбанку в Чернігові.

Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

Художня гімнастика. В японському місті Кошігая відбувся міжнародний турнір, в якому блискуче виступила киянка Олександра Тимошенко. Вона виграла композиції з м'ячем, булавами та зі скакалкою.

Баскетбол. В іспанському місті Леоні на міжнародному турнірі виступала й національна збірна України. Вона була складена з гравців київського «Будівельника», до яких приєдналися Косенко та Подковиров. Вони, як відомо, виступають у зарубіжних клубах. Дебют нашої команди виявився напрочуд вдалим. Вона спершу виграла в олімпійської збірної Іспанії — 109:103 (46 очок на рахунку Мурзіна), а потім подолала національну команду Словенії — 89:69 і достроково посіла перше місце.

Тепер українські баскетболісти вирушають до Південної Америки, де проведуть ряд товариських матчів зі збірними і найсильнішими клубами

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ
перший заступник головного редактора

Олександр БІЛИК
заступник головного редактора

Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ
член-кореспондент АН України

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ
оглядач, завідуючий відділом культури

Леонід САМОЙЛЕНКО
заступник головного редактора

Борис СИДОРЕНКО
заступник головного редактора

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ
редактор відділу кореспондентської мережі

Віталій СУДДЯ
відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції:
252047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок —
441-89-61
441-89-46

телефакс —
224-72-54

Відділ реклами —
441-89-44

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж 398.634.

Комбінат друку видавництва «Преса України».

252047 Київ, проспект Перемоги, 50.

Зам. 031297.

1 2 3 4 5 6 7 8 9